

CSÁVOSSY ELEMÉR SJ.

EGYÜTT A MESTERREL

KORDA RT. KIADÁSA BUDAPEST

P. CSÁVOSSY ELEMÉR S. J.

EGYÜTT A MESTERREL

JÉZUS SZIVE-LELKIGYAKORLAT

HÁROM HÉT:

ELSŐ HÉT: ALAPVETÉS. — LELKI TISZTULÁS. (8 NAP.)

MÁSODIK HÉT: KÖVETÉS. — EGYESÜLÉS. (8 NAP.)

HARMADIK HÉT: EGYESÜLÉS. — APOSTOLI LELKÜLET. (6 NAP.)

KORDA R. T. KIADÁSA. BUDAPEST, 1936.

NO. 11. IMPRIMI POTEST. BUDAPESTINI, DIE 1. MAII
1935. FRANCISCUS BIRÓ S. J. PRAEP. PROV. HUNG.
— NIHIL OBSTAT. DR. JULIUS CZAPIK CENS. DIOEC.
NR. 1499/1935. IMPRIMATUR. STRIGONII, DIE 18. MAII
1935. DR. JULIUS MACHOVICH VICARIUS GENERALIS.

Előszó.

Ezeknek a lelkigyakorlatoknak célja az, hogy minket gyakorlatilag megtanítsanak Jézus Szíve bensőséges és tevékeny szeretetére. Nem elméletileg állítják eléink a Jézus Szíve-tisztelet tárgyát, módját, gyakorlatait, indítékait, hanem a gyakorlat által vezetnek be minket ennek az áhitatnak igazi szellemébe és megtanítanak annak gyakorlataira, úgy, hogy ha ezeken a lelkigyakorlatokon átmentünk, lelkünk Jézus Szíve iskolájában az ő hasonlatosságára átalakult és szeretetével megtelt.

Hogy általában az áhitat erényének lényegét megértjük, a következő megjegyzéseket kell előre bocsátanunk.

1. Megkülönböztetünk ötféle áhitatot. Első a lényeges, az akaratbeli áhitat, mely nem egyéb, mint akaratumknak készsége, hogy Istennek mindennemű hódolatunkat bemutassuk, és főleg, hogy az ő akaratát megtegyük és kegyelmének ösztönzéseit kövessük. Ezt a lényeges akaratbeli áhitatot Isten kegyelmével mindig módunkban van megszerezni és megőrizni.

Az áhitatnak második faja a nem lényeges, az érzelembeli áhitat, mely érzelmeinknek akaratumkkal való közreműködésében áll s így akaratbeli készségünket megkönnyíti, fokozza. Az érzelembeli áhitatot nem áll mindig módunkban megszerezni, vagy megőrizni s azért hibánkon kívül is elveszithetjük.

Az áhitat harmadik faja, melyet az előző kettővel szemben külső áhitatnak nevezhetünk, a belső áhitatnak külső jelekben és cselekedetekben való megnyilatkozása. Ez a külső áhitat nagy fokban elősegít

heti mind a belső akaratbeli készséget, mind az érzelembeli odaadást.

Hamis áhitatnak nevezzük azt az áhitatot, mely meddő érzelmekben, üres szavakban merül ki, de tette nem ösztönöz; vagy azt az áhitatot, melynek tárgya nem egyezik meg az Egyház dogmaival, vagy ellentétben áll az Egyház általános felfogásával. Helytelen az az áhitat is, melyben az érzelem hevessege meghaladja az ájtatos személy testi-lelki erejét, vagy az áhitatnak helytelen külső nyilvánítására ragadja az embert.

Áhitatnak nevezzük végre a belső és külső áhitatgyakorlatok összességét is, melyek valamely, az Egyház által elismert és jóváhagyott tárgy körül csoportosulnak. Ilyen értelemben beszélünk Szűz Mária, a Szentlélek, az Oltáriszentség, Jézus Szive iránti áhitatról.

2. A Jézus Krisztus személye körül csoportosuló áhitatok vagy onnét veszik eredetüket, hogy Jézus életének egyes titkait, vagy személyének egy-egy részleges vonását tesszük megkülönböztetett tiszteletünk tárgyává, mint p. o. a szent Vér, a szent Kereszt, Jézus szent Gyermeksége tiszteletében; vagy pedig, hogy Jézus egész személyét, egész istenemberi lényét, életének minden titkát tesszük ugyan tiszteletünk tárgyává, de mindezt mondhatni Krisztus egész lényének és személyiségének mintegy közép- és gyújtópontjából tekintjük. Ilyen a Jézus Szive-tisztelet.

3. Ami a Jézus Szive-tisztelet szükséges voltát illeti, két dolgot kell megkülönböztetnünk: ennek a tiszteletnek alapját és annak külső formáját. Ha a tisztelet alapját tekintjük, akkor a Jézus Szive tisztelet mindenkire nézve feltétlenül szükséges és kötelező. Mert hiszen a Jézus Szive-tisztelet alapja nem egyéb, mint hogy Jézus Krisztust, az Istenembert, mint egyedüli közvetítőnket az Atyánál tiszteljük, benne higgyünk, bizzunk és őt szívünk egész odaadásával szeressük. Mindez azonban feltétlenül szükséges, hogy üdvözlünk. Ami pedig a Jézus Szive-tisztelet sajátos

formáját illeti, az lelkünk üdvösségére és tökéletesítésére legalább is igen hasznos; mert lelkünket a legtermészetesebb módon és egyúttal a legédesebb és legerősebb kötelékekkel fűzi isteni közvetítőnkhez, aki egész természetfölötti életünk forrása és középpontja, s akinek követésében találjuk meg lelkünk minden tökéletességét. Továbbá a Jézus Krisztus által Alacoque Szent Margitnak adott ígérek is kizárólag a Jézus Szive-tiszteletnek általa megállapított formájához fűződnek.

UTASÍTÁSOK.

1. A lelkigyakorlatok során kijelölt elmélkedésekre voltaképp elegendők az idézett szentírási szövegek, melyekben az elmélkedő számára bőséges anyag tárul fel mindenkinek lelki szükséglete és igénye szerint. A szövegekhez fűzött gondolatok inkább azoknak vannak szánva, akik az elmélkedésben még nem eléggé járatosak; ezek a hozzáfűzött gondolatok nem is adják a szentírási szövegek teljes magyarázatát, hanem csak bizonyos forrásokat nyitnak meg az elmélkedő számára.

2. Az elmélkedésekben előadott titkokon kívül, vagy azok helyett más titkokat is választhatunk elmélkedésünk tárgyául, ha csak a lelkigyakorlatok gondolatmenetébe beleillenek és lelkünköt a kitűzött cél elérésében elősegítik.

3. Ha valaki nem tud naponként négy elmélkedést végezni, végezzen kettőt, vagy egyet, és ennek megfelelően terjessze ki a lelkigyakorlat tartamát két, vagy három hónapra, amíg az összes elmélkedéseket lelki szükséglete szerint át nem vette. Vagy vonja össze az elmélkedéseket, amennyire lehet, egy elmélkedésbe, a többit pedig lelki-olvasmány gyanánt vegye át napközben. Az egész huszonkét napos lelkigyakorlatot az elmélkedések megfelelő egyesítésével és kellő kiválasztásával nyolc napos lelkigyakorlatra is össze lehet vonni, mindig szem előtt tartva a lelkigyakorlat gondolatmenetét.

Jegyzet. Az idézetek, amelyeknek forrása nincs megjelölve, Alacoque Szent Margit irataiból vannak véve, néha inkább értelem szerint, mint szó szerinti idézésben.

ALAPVETÉS.

JÉZUS SZÍVE TISZTELETÉNEK ALAPJAI.

ELSŐ NAP.

Tegyük ezen a napon elmélkedésünk és megfontolásunk tárgyává a Jézus Szíve-tiszteletnek igazi alapját, amint az az evangéliumban, Krisztus saját szavaiban lelkünk elé lép. Fontolgassuk egész nap e szent nyilatkozatoknak mindenegyes szavát úgy, mintha Krisztus Urunk egyenesen a mi szívünkhöz szólna.

I. HIT.

„Én azért jöttem, hogy életük legyen, és minél több legyen.“ (Jn. 10, 10.) „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, egyedül igaz Istent, és akit küldöttél, Jézus Krisztust.“ (Jn. 17, 3.) „Mindeneket átadott nekem Atyám; és senki sem ismeri a Fiút más, mint az Atya, az Atyát sem ismeri senki más, mint a Fiú, és akinek a Fiú ki akarja nyilatkoztatni.“ (Mt. 11, 27.) „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához másképp, mint én általam.“ (Jn. 14, 6.) „Én arra születtem és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szómra.“ (Jn. 18, 37.) „Én vagyok a világ világossága; aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága.“ (Jn. 8, 12.) „Aki hisz énben nem élővíz folyói fakadnak majd öbelőle.“ (Jn. 7, 38.) „Én vagyok a föltámadás és az élet; aki énben nem hiszen, még ha meghalt is, élni fog; és mindaz, aki él és énben nem hiszen, nem hal meg soha mindörökké.“ (Jn. 11, 21–26.)

Jézusom, te vagy az út, az igazság, a világosság, az élet, a föltámadás. Mindez Szíved által vagy. Mert Szívedből folynak az élet igéi, tanításod, kegyelmeid. Azért ha utat keresek, ha igazságod után járok, ha életed után vágyom, Szívedben kell keresnem, ott találok meg egyedül. Jézusom Szíve, hiszek benned. Amen.

II. REMÉNY.

„Én vagyok a juhok ajtaja.” (Jn. 10, 7.) „Minden, amit nekem ad az Atya, énhozzám jön és aki hozzám jön, bizonyára nem dobom ki.” (Jn. 6, 37.) „Én vagyok az ajtó. Aki énrajtam keresztül megyen be, üdvözüli; és bejár és kijár, és legelőt talál.” (Jn. 10, 9.) „Én vagyok az élet kenyere; aki énhozzám jön, nem fog éhezni, és aki énbennem hiszen, sohasem szomjúhozik.” (Jn. 6, 35.) „Én vagyok az élő kenyér, mely mennyből szállott alá. Ha valaki e kenyérből eszik, örökké él; és a kenyér, melyet majd én adok, az én testem a világ életéért.” (Jn. 6, 51—52.) „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, énbennem marad és én őbenne.” (Jn. 6, 57.)

Benned maradni, Jézusom, mi egyéb, mint Szívedben maradni, veled szeretetben egyesülni, mi más, mint Szívedből szívni az éltető nedvet, mint a szőlővessző a szőlőtőből? Ha tehát benned akarok maradni, ismét Szívedhez kell mennem és abba zárkóznom, hogy az élet forrásából merítsek és igyam az élet vizét. Jézusom Szíve, bízom benned. Amen.

III. SZERETET.

„Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki énbennem marad és én őbenne, az bő termést hoz; mert nálam nélkül semmit sem tehettek.” (Jn. 15, 5.) „Azáltal dicsőítetik meg az én Atyám, ha sok gyümöl-

csöt hoztok és tanítványaim leszte. Amint engem szeretett az Atya, én is szerettelek titeket. Maradjatok meg az én szeretetemben.” (Jn. 15, 8—9.) „Aki engem szeret, az én beszédemet megtartja; és Atyám is szeretni fogja őt, és én is szeretni fogom és kijelentem neki magamat, és hozzá megyünk és lakóhelyet szerzünk nála.” (Jn. 14, 21. 23.) „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mintha valaki életét adja barátaiért.” (Jn. 15, 13.) „Én vagyok a jó Pásztor és életemet adom a juhokért.” (Jn. 10, 14—15.) „Ha felemeltetem a földről, mindeneket magamhoz vonzok.” (Jn. 12, 32.)

Szíved vonzotta hozzád az egész világot, Szíved vonz engem is hozzád. Jézusom, a te Szívedből szívom magamba szeretetedet. Add, hogy a te Szívedben éljek mindig és a te Szívedben haljak meg! Jézusom Szíve, szeretlek téged. Amen.

IV. KÖVETÉS.

„Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik elfáradtatok és megvagytok terhelve és én felüditelek titeket. Vegyétek magatokra az én igámat és tanuljatok tőlem, mert szelid vagyok és alázatos szívű; és nyugalmat találtok lelketeknek. Mert az én igám édes és az én terhem könnyű.” (Mt. 11, 28—30.)

A te Szíved, Jézusom, minden erény és szentség tökéletes példaképe. Azért, ha téged követni akarlak, Szíved tükrét kell lelkem elé állítanom, hogy abban szemléljelek téged és enmagamat. A te Szíved szeretete és kegyelmei erőm, bátorságom és vigaszom a te követésed keskeny útján; Szíved vonzalma könnyűvé teszi a terhet és édessé az igát, melyet érted hordok, édes Jézusom! Jézusom Szíve, követlek téged. Amen.

MÁSODIK NAP.

Ugyantgy fontoljuk meg a szükséges feltételeket, hogy Jézus Szívének igazi és alapos tiszteletére eljussunk. Imádkozzunk buzgón és gyakoroljuk az önmegtagadást, hogy életünket Jézus Szívének tetszése szerint rendezzük.

I. KEGYELEM.

„Senki sem jöhet énhozzám, hacsak az Atya, ki engem küldött, nem vonzza őt.“ (Jn. 6, 44.) „Ha az Isten volna Atyátok, bizonyára szeretnétek engemet.“ (Jn. 8, 42.) „Ha valaki szeret engem, az én beszédemet megtartja.“ (Jn. 14, 23.) „Aki parancsaimat ismeri és azokat megtartja, az szeret engem.“ (Jn. 14, 21.)

Jézusom, csak a kegyelem vonzhat engem hozzád. A te Szíved nagy szeretete „nem azon múlik, aki akar, vagy aki törtet, hanem a könyörülő Istenen.“ (Róm. 9, 16.) Ezért esedezem naponként mennyei Atyádhoz és hozzád. Szeretnem kell Atyádat és meg kell tartanom parancsait, csak akkor szerethetlek téged igazán. „Mert aki Atyád akaratát cselekszi, az a te fivéred és nővéred és anyád.“ (Mt. 12, 50.) Ha Atyádat szeretem, az Istent, akkor téged is szeretni foglak mert őtőle „származtál és tőle jöttél“. (Jn. 8, 42.) Jézusom, vonj engem kegyelmeddel magadhoz! Amen,

II. ÖNMEGTAGADÁS.

„Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel keresztyét mindennap és kövessen engem.“ (Lk. 9, 23.) „Aki atyját, vagy anyját jobban szereti, mint engem, nem méltó énhozzám; és aki fiát, vagy leányát jobban szereti, mint engem, nem méltó énhozzám.“ (Mt. 10, 37.) „Ha valaki hozzám jön és nem gyűlöli atyját és anyját, feleségét és gyermekeit, fivérét és nővéreit, sőt még önnön lelkét is, nem lehet az én tanítványom. Így tehát mindaz közü-

letek, ki le nem mond mindenről, amije van, nem lehet az én tanítványom.” (Lk. 14, 26. 33.)

A teljes lemondás, az önszeretet halála, az önmegtagadás, a rendetlen hajlamok legyőzése, a küzdelem önmagam ellen, ez az első feltétel, hogy Szíved tökéletes szeretetére eljussak. Még a legszentebb kötelékeket sem szabad ismernem, szét kell szakítanom, ha a te szeretettedben akadályoznak. Szívemet semmihez sem szabad kötnöm a világon, ami nem te vagy, hogy megnyerjem tiszta szeretettedet. Jézusom, meghalok magamnak, hogy tebenned éljek. Amen.

III. KRISZTUS-KÖVETÉS.

„Bizony, bizony mondom nektek: hacsak a földbe esett gabonaszem el nem hal, egymaga marad; ha pedig elhal, sok termést hoz.” (Jn. 12, 24—25.) „Nem különb a tanítvány mesterénél; tökéletes lesz pedig mindenki, ha olyan, mint mestere.” (Mt. 10, 24; Lk. 6, 40.) „Ha ezeket tudjátok, boldogok vagytok, ha megteszitek azokat.” (Jn. 13, 17.)

Jézusom, a te követésed nemcsak cél, hanem eszköz is, hogy Szívedhez eljussak. A te tökéletes követésed Szent Szíved tiszteletének legszebb gyümölcse, de az akarat téged követni szükséges már akkor, amikor Szíved ismeretére és szeretetére el akarok jutni. Add meg nekem ezt a szent akaratot és elhatározást, mert benned, ó Jézusom, megtalálom mindent, ami után vágyom, s a te követésedben van szívem békéje s boldogságom. Amen.

IV. TESTI SZÍV.

Hogy a Jézus Szíve-tisztelet teljes alapját megismerjem, meg kell fontolnom még a következő evangéliumi helyeket is, melyek Jézus testi Szívére vonatkoznak. Jézus testi Szíve ugyanis az ő istenemberi bensejével együtt, s mint annak jelképe és eszköze, képezi ennek az áhíthatnak teljes tárgyát.

1. „Mikor Jézushoz értek, látván, hogy ő már meghalt, nem törék meg szárait, hanem egyik katona lándzsával megnyitá oldalát, melyből legottan vér és víz jöve ki. Ezek azért történtek, hogy beteljesedjék az Írás: Látni fogják, kit vertenek által.“ (Jn. 19, 33—37.)

2. „Egyik tanítványai közül Jézus kebelén nyugovék, kit szeret vala Jézus. Inte azért neki Simon Péter és kérdé őt: Mondjad, kiről beszél? Amaz pedig Jézus kebelére hajolván, mondá neki: Uram, ki az?“ (Jn. 13, 23—25.)

3. „Mondá Tamásnak: Tedd ide ujjadat, és nézd kezeimet; és nyujtsd ki kezedet, és tedd az én oldalamba, és ne légy hitetlen, hanem hívő. Felelé Tamás és mondá neki: Én Uram, és én Istenem!“ (Jn. 20, 27—28.)

LELKI MEGTISZTULÁS.

„Mindenki végezzen komoly önvizsgálatot mindenről, ami akadályt gördíthet kegyelmem útjába. Igen, nagy akadálynak számít már egy kis féltékenység, irigység, titkos hidegség is, amely kiöli a szeretetet és megghiúsítja kegyelmeimet.“

Hogy lelkemet Szent Szíved szeretetének és tiszteletének befogadására előkészítsem, először meg akarom azt tisztítani az örök igazságokról szóló szent tanításod által. Ez a tanítás ugyancsak Szívedből fakadt és azért annál kedvesebb előttem és mélyebb benyomást tesz lelkemre; hiszen magad mondtad, hogy „a szív bőségből szól a száj.“ (Lk. 6, 45.) S még akkor is, amikor a pokol borzalmairól beszélsz, Szíved szeretetéből fakadnak szavaid; azért szólsz így: „Mondom nektek, barátaimnak“. (Lk. 12, 4.) Meghallgatom szavaidat, hogy megtisztuljak és „megtisztult lélekkel szolgálhassak neked.“ (Ádv. 2. vas.)

A lelki megtisztulásra szánt napok számát és elmélkedésünk tárgyát lelki szükségletünk szerint kell megállapítanunk, illetőleg megválasztanunk; de mindig úgy, hogy örök célunkról, a bűnről és annak büntetéséről, és a Szent Szív végtelen irgalmasságáról elmélkedjünk.

JÉZUS SZIVÉNEK TANÍTÁSA AZ ÖRÖK IGAZSÁGOKRÓL.

ELSŐ NAP.

I. A FŐPARANCS. (CÉLOM ÉS RENDELTETÉSEM.)

1. EGY A TE ISTENED.

„Minden parancsok között a legelső ez: A te Urad Istened egy Isten.” (Mk. 12, 29.) „Egy a jó, Isten.” (Mt. 19, 17.) „Ne hívatok senkit atyátoknak a földön; mert egy a ti Atyátok, ki mennyekben vagyon.” (Mt. 23, 9.)

Jézusom, e szavakkal megtanítasz engem arra a legelső igazságra, minden bölcsesség alapjára, a tudományok tudományára, hogy Istentől vagyok egyedül, és Istenért kell élnem egyedül. Csak egy Istenem van, és minden, amit kívüle keresek, csak látszat és szemfényvesztés, igazságtalanság vele szemben és szerencsétlenség számomra. Ő az én örök célom és rendeltetésem. Ő egyedül jó, mert minden jónak forrása, és ami jó kívüle van, csak őtőle kapja jóságát és szeretetreméltóságát. Azért vele szemben eltörpül minden földi kapocs; mert nincs az a kötelék, mely bárkihez a világon úgy odafűzné a lelkemet, mint őhozzá. Ő az első és igazi Atyám; földi édesatyám is csak tőle kapta atyaságát, mert „tőle nyeri nevét minden atyaság mennyben és a földön.” (Ef. 3, 15.) „Ez okból hajtom meg térdemet” a te atyád előtt, Uram, Jézusom, aki együttal az én Atyám és Istenem is, imádom és szere-

tem őt, mert ő teremtet engem kezdetben (Mt. 19, 4), és ő adott mindent. Taníts meg szeretnem őt, mert senki sem jut az Atyához másképp, mint teáltalad. (Jn. 14, 6.)

2. SZERESD ŐT.

„Szeresd a te Uradat, Istenedet, teljes szivedből és teljes lelkedből, és teljes elmédből, és teljes erődből. Ez a legnagyobb és első parancsolat.” (Mk. 19, 30; Mt. 22, 37—38.)

Ez a te Szívednek parancsa, Jézusom, ez a te parancsod. Új parancs ez, legalább is a szeretet fokát és tisztaságát tekintve, mint az a másik is, mely ebből származik: „Szeresd felebarátodat, mint tennenmagadat.” (Mk. 12, 31.) Hogyan szeressem Istenedet, Atyámat? Egész valómmal és minden képességgemmel. Minden az övé, mindent ő adott, minden az ő szeretetének szolgáljon. Semmit sem vehetek ki. Ha valamit visszatartok, már rabolok valamit a neki szánt és őt megillető áldozatból. A szeretet parancsa az egész embert követeli. A szeretet próbaköve pedig Isten akaratának teljesítése: „Nem mindaz, aki mondja: Uram, Uram! megyen be mennyek országába; hanem, aki Atyám akaratát teljesíti, ki mennyekben vagyon, az megyen be mennyek országába.” (Mt. 7, 21.)

3. IMÁDD ŐT ÉS SZOLGÁLJ NEKI.

„A te Uradat Istenedet imádjad és csak neki szolgálj.” (Mt. 4, 10.) „Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, mely az Isten szájából származik.” (Mt. 4, 4.) „Fáradozzatok, de ne olyan eledeleért, mely veszendő, hanem azért, mely megmarad az örök életre.” (Jn. 6, 27.) „Az én eledelem az, hogy annak akaratát cselekedjem, ki engem küldött, hogy elvégezzem az ő művét.” (Jn. 4, 34.) „Mert nem a magam akaratját keresem, hanem annak akaratját, ki engem küldött.” (Jn. 5, 30.) „Aki Atyám akaratát

cselekszi, ki mennyekben vagy, az az én fivérem és nővérem és anyám.“ (Mt. 12, 50.)

Jézusom, taníts meg imádni Atyádat, mint te imádtad őt. Mert első kötelességem Istent imádni, aki engem teremtett. Imádvá szolgálom őt; az igazi imádás az ő szent akaratának imádása. Az ő akaratát teljesíteni, ez életem célja. Ezt kell keresnem mindenekelőtt, ezért kell fáradoznom, nem a földi dolgokért, még ha szükségesnek látszanak is. „Keressétek először Isten országát és az ő igazságát és ezek mind hozzáadottnak nektek.” (Mt. 6, 33.)

Egyedül ez volt a te vágyad is földi életedben, Jézusom. Egyedül ezért vert Szíved, ezért lángolt, ezért emésztette fel magát. Azért szereted azokat, akik veled együtt és a te példádra szeretik és cselekszik Atyád akaratát. Fivérideknek, nővérideknek és édesanyádnak tekinted őket. Ő add, hogy szeressem és megcselekedjem Atyád szent akaratát, hogy elnyerjem azt a legnagyobb jutalmat, Szíved szent szeretetét irántam. Amen.

II. AZ EGY SZÜKSÉGES.

(LELKEM ÜDVÖSSÉGE.)

1. MILYEN ÚT Vezet AZ ÜDVÖSSÉGRE?

1. „Ha be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsokat.” (Mt. 19, 17.) „Tudod a parancsokat: Ne törj házasságot; ne ölj; ne orozz; hamis tanúságot ne szólj; ne csalj; tiszteld atyádat és anyádat és szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.” (Mk. 10, 19; Mt. 19, 19.) „Ezt cselekedjed és élni fogsz.” (Lk. 10, 28.)

Jézusom, te Szíved szeretetében megmutatod az utat, mely az életre visz. Nem titkolod, kimondod egyenesen: „Ha be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsokat.” Nincs más út, de ez az út biztos. Ne töprengj afölött, fogsz-e üdvözülni, csak egy gondod legyen: tartsd meg a parancsokat. — A tökéletességre és

az örök élet magasabb fokára is csak egy út vezet: Tartsd meg tökéletesebben a parancsokat, tartsd meg a tanácsokat. „Ha tökéletes akarsz lenni, add el, amid vagyon, és kincsed leszen a mennyekben, és jer, kövess engem.” (Mt. 19, 21.)

2. *„Mit mondjátok nekem: Uram, Uram! ha nem cselekszitek, amiket mondok?” (Lk. 6, 46.) „Nem mind-az, aki mondja nekem: Uram, Uram, megyen be mennyek országába; hanem aki Atyám akaratát cselekszi, ki mennyekben vagyon, az megyen be mennyek országába.” (Mt. 7, 21.)*

Megmondod, Jézusom, azt is, hogy mi nem elég az örök élet elnyerésére. Nem elég csak az érzelmes áhítat, az akarat készsége és határozottsága nélkül. Nem elég csak az ajkak imádsága a szív odaadása nélkül. Nem elég csak, hogy a te nevedet viselem, ha nem cselekszem meg, amit parancsolsz. Add, Uram, hogy igédnek mindig ne csak hallgatója, hanem megcselekvője is legyek (Jak. 1, 22); mert csak így érem el az örök boldogságot. „Boldogok, akik az Isten ígétjét hallgatják, és megőrzik azt.” (Lk. 11, 28.)

3. *Ne annak örüljete, hogy a lelkek engedelmeskednek tinektek, hanem örüljete, hogy neveitek be vannak írva mennyekben.” (Lk. 10, 20.) „Sokan mondiák majd nekem ama napon: Uram, Uram, nem a te nevedben jövendöltünk-e? és nem a te nevedben üztünk-e ördögöket? és nem a te nevedben tettünk-e sok csodát? És akkor megmondom nekik, hogy sohasem ismertelek titeket; távozzatok tőlem, ti gonosztevők.” (Mt. 7, 22—23.) „A mennyek országa erőszakot szenved, és az erőszakosak ragadják el azt.” (Mt. 11, 12.)*

Ne örüljek annak, hogy szavamnak nagy hatása van, hogy másokból kiűzöm a gonoszlelket, hogy az emberek magasztalják tetteimet, erényeim, tehetségemet. Mindez nem használ nekem semmit, ha meg nem cselekszem Isten akaratát, és ha nevem be nincs írva mennyek országába. Erőszakkal, akaratom kemény

megtörésével, enmagam legyőzésével kell megszereznem az örök életet. Erre adj erőt, Uram Jézusom! Szent Szíved szeretetére kérek.

2. EGY A SZÜKSÉGES.

1. „Egy a szükséges.” (Lk. 10, 42.) „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkének pedig kárát vallja? vagy mit adhat az ember cserébe lelkéért?” (Mt. 16, 26.) „Jobb lett volna, ha nem született volna az az ember.” (Mt. 26, 24.)

Oly szükséges és fontos lelkem megmentése, hogy ezzel összehasonlítva eltörpül minden földi érdek, vagy haszon. Inkább el kellene vesztenem minden vagyonomat, még életemet is, mintsem hogy lelkem üdvösségét elveszítsem, vagy veszélynek kitegyem. Mert ha azt elveszítettem, jobb lett volna nem is születnem.

Pedig mily sokszor teszem ki veszélynek lelkemet, mindenkor, amikor súlyos bünt követek el, vagy annak közeli veszélyének teszem ki magamat. De kárt szenved lelkem akkor is, ha hanyagságom és lanyhaságom miatt visszamaradok attól a tökéletességtől és az örök boldogságnak attól a fokától, melyre Isten jósága meghívott. A mennyei boldogság egyetlenegy magasabb fokozatával össze sem hasonlítható a földi élet minden java és gazdagsága. Mindez mulandó és véges, amaz pedig múlhatatlan és örök.

2. „Ha kezed vagy lábad megbotráncoltat téged, vágd le azt és vedd el magadtól; jobb neked az életre bemenned bénán vagy sántán, mint két kézzel vagy két lábbal az örök tűzre vettetni. És ha szemed megbotráncoltat téged, vágd ki azt és vedd el magadtól; jobb neked egy szemmel az életre bemenned, mint két szemmel a gehenna tüzére vettetni.” (Mt. 18, 8. 9.) „Aki szereti életét, elveszíti azt; és aki életét gyűlöli e világon, örök életre őrzi meg azt.” (Jn. 12, 25; Mt. 16, 25.)

Ez a szó mutatja meg nekem, szeretett Jézusom, mily nagyra kell értékelnem lelkemet és mit kell érte

tennem. Még legkedvesebb tagjaimtól is meg kell válnom, ha lelkem üdvét veszélyeztetik. Az önmegtagadás és az önfegyelmezés késével nyesegetem le tagjaimat, metélem körül érzéseimet, hogy ne legyenek lelkem kárára. Ó mess, égess te is, csak őrizd meg egyetlen lelkemet az örök életre. Amen.

III. NE GYÜJTSETEK MAGATOKNAK FÖLDI KINCSEKET.

(A TEREMTMÉNYEK HASZNÁLATA, SZENT KÖZÖMBŐSSÉG.)

1. NEM LEHET KÉT ÚRNAK SZOLGÁLNI.

„Senki két úrnak nem szolgálhat; mert vagy az egyiket gyűlölni fogja és a másikat szeretni, vagy az egyiket tűrni fogja és a másikat megvetni. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.” (Mt. 6, 24.)

Csak egy célom van, két célom nem lehet. Isten a célom, a többi mind eszköz. Tehát mint eszközt kell használnom mindent. Nem tehetem az eszközt céllá és a célt eszközzé. Ez a világrend megfordítása és a legnagyobb rendetlenség. Ez annyi, mint Istent trónjáról letaszítani és a teremtményeket, szenvedélyeimet, saját éneket trónra emelni. Ha a teremtményeket rendetlenül szeretem, szükségkép megfogyatkozik bennem Isten szeretete; ha pedig Istent szeretem, szükségkép meg kell vetnem a teremtmények rendetlen szeretetét.

2. AHOL KINCSED VAN, OTT VAN SZIVED.

„Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, hol rozsdá és moly megemészti, s hol tolvajok kiássák és ellopják; hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket az égben, hol sem rozsdá, sem moly meg nem emészti, és ahol tolvajok ki nem ássák és el nem lopják. Mert ahol kincsed vagyon, ott leszen a szived is.” (Mt. 6, 19—21.)

Ha Istent akarom szeretni, meg kell válnom a teremtmények rendetlen szeretetétől, mert ha kincsem ezen a földön van, szívem is itt lesz, és nem tud Isten-

hez felemelkedni az égbe. De ne fájjon megválni a teremtmények rendetlen szeretetétől; hiszen ezeket a kincseket megemészti a rozsda és a tolvajok kiássák. Minden teremtett dolog mulandó és véges, csak Isten és a lélek örök. Azért égi kincseket kell gyűjtenem, erénykincseket, melyek örökre megmaradnak. És akkor boldogságom ezen a földön is változatlan lesz, mert szívem ott van, ahol kincsem van, fent a változatlan, örök Istennél.

3. KERESSÉTEK ISTEN ORSZÁGÁT.

„Azért mondom nektek: Ne aggódjatok éltetekről, mit egyetek, se testetekről, mibe öltözzetek. Nem több-e az élet az eledelnél és a test az öltözetnél? Nézzétek az ég madarait, hogy nem vetnek, nem aratnak, sem csűrökbe nem gyűjtenek, és a ti mennyei Atyátok táplálja azokat. Nem értek-e ti többet azoknál? Nézzétek meg a mezők liliomait, mint növekednek, nem dolgoznak és nem fonnak; pedig mondom nektek, hogy Salamon minden dicsőségében sem volt úgy öltözve, mint egy ezek közül. Ne aggódjatok tehát, mondván: Mit eszünk, vagy mit iszunk, vagy mivel ruházkodunk? Hiszen tudja a ti Atyátok, hogy mindezekre szükségték vagyon. Keressétek azért először az Isten országát és az ő igazságát, és ezek mind hozzáadottnak nektek.” (Mt. 6, 25—33.)

Ne legyen nehéz megválnom a teremtmények rendetlen szeretetétől és az aggodalmas gondoskodástól napi szükségleteimről. Ha Istent keresem egyedül, meglesz a szükséges is. Különben is fölösleges az aggodalmas és túlzott gondoskodás, mert „ki adhat gondjai által nagyságához egy könyöknyit?” (Mt. 6, 27.) „Mindezt a pogányok keresik” (32), akiknek nincs bizalmuk Istenben, csak földi javaikban. Meg kell tennem, amit tehetek, földi szükségletem fedezésére; a többit Isten gondviselésében bízva, szent közösséggel órá kell hagynom. Hiszen „ha a mezei füvet,

mely ma vagyon és holnap kemencébe vetik, az Isten így ruházza, mennyivel inkább engem?" (Mt. 6, 30.)

4. NEHÉZ ÜDVÖZÜLNI A GAZDAGNAK.

„Mily nehezen jutnak Isten országába, akiknek sok birtokuk vagyon! Fiacskáim! vajmi nehéz a vagyonban bizóknak Isten országába jutni.” (Mk. 10, 23—24.) „És még egyszer mondom nektek: Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak bemenni az Isten országába.” (Mt. 19, 24.)

Nem a vagyon az akadály, hanem a ragaszkodás a vagyonhoz. Nem a gazdagnak mint ilyennek nehéz bejutni Isten országába, hanem a pénzében és vagyonában bízó gazdagnak. De ilyen a gazdagok nagyobb része, bár sok szegény is hozzájuk hasonló a gazdagodási vágyban.

Nemcsak a gazdagság, hanem minden földi dolog utáni vágy megnehezíti a mennyországba jutást. Láncokat, súlyos terhet hord, aki pénzt, hatalmat, külső dicsőséget, vagy jobban mondva, a vágyat utánuk magával hordja. Nehéz bejutni Isten országába, mert „szűk a kapu és keskeny az út, mely az életre viszen” (Mt. 7, 14), és nehéz ily teherrel a keskeny úton járni és beférni a szűk kapun.

Isten országa nemcsak az üdvözülés, hanem a tökéletesedés is. Ide bejutni még sokkal nehezebb annak, aki nem közömbös a földi dolgokkal szemben, hanem „kincset gyűjt magának és nem gazdag az Istenben”. (Lk. 12, 21.)

5. LEGYETEK MINT A KISDEDEK.

„Hagyjátok a gyermekeket hozzám jönni és ne tiltásatok el; mert ilyeneké az Isten országa.” (Lk. 18, 16.) „Bizony mondom nektek, ha meg nem változtok és nem lesztek, mint a kisdedek, nem mentek be a mennyek országába.” (Mt. 18, 3.) „Aki úgy nem fogadja az Isten országát, mint a gyermek, nem megyen be abba.” (Lk. 18, 17.)

A kisdéd ellentéte a gazdagnak. A gyermek természeténél fogva önzetlen, szívesen ad, nem élvezet-hajhászó, nem fősvény, nem tör a hatalomra. Ami a gyermek természeténél fogva, annak kell nekem len-nem az erény és a kegyelem által. „Emberek-nél ez lehetetlen, de Istennél minden lehetséges.” (Mt. 19, 26.) Azért a te jószágodban és kegyelmedben bízom, ó szentséges Szív, hogy közömbössé teszel a földi dolgok iránt és megadod, hogy „úgy haladjak át a mulandó javak közt, hogy el ne veszítsem az örökkévalókat.” Amen. (Pünk. u. 3. vas.)

IV. ILLIK TELJESITENÜNK MINDEN IGAZSÁGOT.

(ISTEN NAGYOBB DICSÓSÉGE.)

1. NAGYLELKÜSÉG ISTEN SZOLGÁLATÁBAN.

„Amely mértékkel mértek, azzal fognak vissza-mérni nektek, ráadást is adnak nektek. Mert akinek vagyon, annak adatik; akinek pedig nincsen, amije van, az is elvételik tőle.” (Mk. 4, 24—25.)

Nemcsak a jót, hanem a jobbat kell tennem Isten szolgálatában. Isten nem engedi, hogy túltegyek rajta nagylelkűségben. Ha fukar vagyok iránta, ő sem nyitja meg kezét; de ha bőkezű vagyok, akkor még ráadást is ad, az igazságosság mértékén túl. Oly szép ez a nagylelkűség Isten szolgálatában! A nagyok és a szentek tulajdonsága ez, de leginkább a „kis” lelkekben található meg, mert Isten az ő titkait és kegyelmeit „elrejtette a bölcektől és okosaktól és kinyilatkoztatta a kisdedeknek.” (Mt. 11, 25.)

2. HÚSÉG A KICSIBEN.

„Aki a kicsiben hű, az hű a nagyban is; és aki a kicsiben hamis, a nagyban is hamis.” (Lk. 16, 10.) „Ne gondoljátok, hogy felbontani jöttem a törvényt, vagy a prófétákat; nem jöttem felbontani, hanem be-

teljesíteni. Mert bizony mondom nektek, míg elmúlik az ég és föld, egy i betű, vagy egy vesszőcske sem szűnik meg a törvényből, migcsak mind be nem teljesedik. Aki tehát felbont egyet e legkisebb parancsok közül, és úgy tanítja az embereket, azt legkisebbnek fogják hívni mennyek országában; aki pedig cselekszi és tanítja, annak nagy lesz a neve mennyek országában.” (Mt. 5, 17—19.)

Te nem jöttél felbontani a törvényt, édes Jézusom, hanem tökéletesíteni. A tökéletesség egyik alapköve a hűség a kicsiben. Még az i betű is fontos a törvényben és a vessző is; de nem a betűt kell nézni, hanem a szellemet. Azért mondom: „ha nem fogja fölülmúlni a ti igazságtok az írástudókét és farizeusokét, be nem mentek a mennyek országába.” (Mt. 5, 20.) Az lesz első a mennyek országában, aki a leghívebb a kicsiben is; aki pedig a kicsiben nem hű, az utolsó lesz a mennyek országában. Add, Jézusom, hogy veled mondhaszam életem végén: „Beteljesedett! A munkát elvégeztem, melyet rám bízál, hogy azt megtegyem” (Jn. 19, 30; 17, 4), egy i betű sem maradt el abból, amit számomra kijelöltél. Jézusom, ez legyen ajkam utolsó szava!

3. PÉLDA.

„Senki, aki világot gyújt, nem fedi be azt edény-nyel, sem ágy alá nem rejti, hanem a tartóra teszi, hogy akik bemennek, lássák a világosságot.” (Lk. 8, 16.) „Úgy világoskodjék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jó tetteiteket és dicsőítsék Atyátok, ki mennyekben vagyon.” (Mt. 5, 16.) „Mert így illik teljesítenünk minden igazságot.” (Mt. 3, 15.)

Minden igazságot teljesítenünk kell; ne mulasztunk el semmit, ami a tökéletesebb és a jobb. Isten dicsősége szenved alatta, és példánk világító gyertyája nem világít felebarátunknak. Szándékunk a rejteket keresse, de példánk legyen világító mécs, hogy minden ember a hit világosságára jusson és üdvözljön. Min-

den mulasztás egy-egy vízcsepp, mely a mécses fényét gyengíti és az elalvás felé viszi.

4. ÖNZETLENSÉG.

„Ugyan kicsoda az közületek, ki szántó, vagy legeltető szolgájának, mikor az hazatér a mezőről, azt mondja: Jer ide tüstént, ülj asztalhoz? Nem inkább azt mondja-e neki: Készíts nekem vacsorát, és felövezve magadat, szolgálj ki engem, amíg eszem és iszom; azután ehétel és ihatol magad? Csak nem köszöni meg a szolgának, hogy megtette, amiket neki parancsolt? Nem gondolom. Úgy ti is, mikor mindent megtesztek, ami nektek parancsolva volt, mondjátok: Haszontalan szolgák vagyunk, ami kötelességünk volt, azt cselekedtük.” (Lk. 17, 7—10.)

Nem a jutalomért, hanem tenmagadért akarunk neked szolgálni, ó Istenem. Te oly jószágos, oly nagylelkű, oly bőkezű vagy, hogy érdemén felül megjutalmazod szolgádat, és ezért hálás is vagyok és hálával és alázattal fogadom kezedből a jutalmat, melyet nekem szántál. De nem ez az, amiért neked szolgálni akarok, hanem a te szereteted. Te nem teszel velem úgy, mint az úr, akiről Szent Fiad, az én édes Üdvözítőm szól. Te nem használsz ki önzően munkaerőmet, és ha megpróbálsz is, szeretetből teszed. Bár minden szolgálatot megkívánhatnál tőlem, követelhetnéd egészségemet, életemet, és mindezért nem tartoznál engem jutalmazni, mégis oly gyengédséggel, oly atyai jóssággal és figyelemmel vagy irántam, még ha szenvedést küldesz is rám, és oly nagyszerű jutalmat helyezesz kilátásba nekem, hogy nagylelkűséged és szereteted még jobban ösztönöznek, hogy én is önzetlenül, nagylelkűen és híven szolgáljak neked.

5. SZILÁRD ALAP.

„Azért mindaz, aki ezen ígéimet hallja és azokat megcselekszi, hasonló a házépítő emberhez, ki

mélyen ásott és az alapot kösziklára vetette. És szakadt az eső, jött az árvíz, a szelek fúttak és ama háznak estek; de nem dőlt össze, mert kösziklára volt alapítva. És mindaz, aki ez ígéimet hallja, de azokat meg nem tartja, hasonló azon emberhez, ki házát a földre építette alap nélkül. És szakadt az eső, jött az árvíz, a szelek fúttak és ama házra rohantak; és mindjárt összeomlott; és nagy volt annak omlása.” (Mt. 7, 24—27; Lk. 6, 47—49.)

Jézusom, csak akkor vagyok biztos, ha a te szent tanításod alapján építem lelkem házát. „Más alapot senki sem vethet” (1 Kor. 3, 11), mint amelyet te vetettél, és ez te magad vagy, örök szegletkő! Te rajtad biztosan áll lelkem épülete, de csak akkor, ha tanításodat nemcsak hallgatom, hanem követem is. Mert ha csak hallgatom és nem követem, akkor önmagamot csalom meg és súlyosbba teszem számomra az ítéletet. Akinek a lelke a te igazságoddal megtelt, annak nem árt semmiféle kísértés, sem próba, az szilárdan áll rajtad, mint szegletkövön, és diadalt arat ellenségei felett. Amen.

MÁSODIK NAP.

I. A SZÖLLŐMŰVESEK.

Ebben a példabeszédben, ó Jézusom, lelkem elé állítod mennyei Atyád szolgálatát, a meghívást, hogy neki szolgáljak és a jutalmat, melyet érte ígér. Add, hogy megértsem Szíved gondolatát és szándéknak tökéletesen megfeleljek.

1. A ÉLET ÓRAI.

„Hasonló mennyek országa a házigazdához, ki jókor reggel kiméne műveseket fogadni szőléjébe.” (Mt. 20, 1.)

Már korán reggel, megkereszteltetésemkor jöttél hozzám, Uram, hogy meghívj engem szolgálatodra. Jöttél délelőtt, jöttél délben, jöttél első áldozásom

napján, jöttél sok ifjúsági lelkigyakorlat alatt, jöttél és hívtál ismét, hogy lelkem szőlőjét megműveljem, mely a te országod énbennem. Követtem-e hívásodat életem hajnalától kezdve, ott voltam-e szőlődben már napfelkeltekor értelmem ébredésekor? Vagy ott voltam-e legalább ifjúságom napjaiban, neked szenteltem-e fiatalágom zsengeit? Ó bocsáss meg, örök Szeretet, hogy későn szerettelek téged!

Jössz ismét, amikor életem napja már áthaladt delelőjén és alkonyat felé hajlik. Jössz, amikor már az esti árnyak rávetődnek napjaimra. Jössz, amikor már kapum előtt áll az élet napnyugtának szürkülete. Bár most követnélek teljes szívvel, lelkem egész odaadásával! „Te, ki engem teremtetél, könyörülj rajtam!”

2. A NAGY FIZETÉSI NAP.

„Mikor pedig beesteledett, monda a szőlő ura ispánjának: Hidd elő a műveseket és add meg nekik bérüket.” (Mt. 20, 8.)

Ez a te égi jutalmad, Uram, melyet műveseidnek adni fogsz az élet estéje után, amikor az örök hajnal felragyog. „Kezdve az utolsóktól az elsőig”, mind megkapják jutalmukat, azok is, akik csak egy órát dolgoztak, azok is, akik csak életük alkonyán követték hívásodat.

Te igazságos vagy és mindenkinek megfizetsz cselekedetei szerint. Akinek nagyobb az érdeme, nagyobb jutalmat fog kapni; de mindenkinek, aki szőlődben dolgozott, a te égi szőlőd, a mennyország lesz a jutalma. Nem a meghívás ideje a jutalom nagyságának mértéke, hanem a buzgalom a meghívás követésében. „Az utolsók elsőkké lesznek”, ha hívásodat nagyobb buzgósággal követik. „Sokan jönnek majd napkeletről és napnyugatról és letelepednek Ábrahámmal és Izsákkal és Jákobbal a mennyek országában; az ország fiai pedig majd kivettetnek a külső sötétségre.” (Mt. 8, 11—12.) Nem hívásod hallása, hanem annak követése a jutalom záloga. Legjobban pedig az jár, aki

hívásodat kora reggel hallja, és már kora reggel egész szívvel követi. Amen.

II. AZ ÖT TALENTUM.

Ez a példabeszéd arra ösztönöz, hogy Isten szolgálatában természetes és természetfölötti adományaimat, képességeimet, tehetségeimet, külső javaimat Isten dicsőségére és felebarátom javára felhasználjam és kamatoztassam.

1. VAGYONKIOSZTÁS.

„Egy ember idegenbe menendő, előhívá szolgáit és átadá nekik vagyonát. És egyiknek adott öt talentumot, másiknak kettőt, harmadiknak pedig egyet.” (Mt. 25, 14—15.)

Isten különfélelekép osztja adományait, az egyiknek többet, a másiknak kevesebbet ad, nemcsak a természet, hanem a kegyelem rendjében is. Minden adományaért hálásnak kell lennem, mert egyikre sem vagyok méltó, és ő az Úr, és tesz, amint jónak látja.

De nem az a földolog, mennyit kaptam tőle, hanem az, hogy tehetségeimet hogyan használom fel, hogyan kamatoztatom. Az nyeri el a legnagyobb jutalmat, aki leghívebben működik közre Isten adományaival, aki a leggyümölcsözőbben helyezte el Isten „vagyonát”.

Mennyit adott nekem az Isten?

2. KAMATOZTATÁS.

„Elmenvén, aki öt talentumot kapott, dolgozék vele, és más ötöt nyere. Hasonlóképpen az is, ki kettőt kapott, más kettőt nyere. Aki pedig egyet kapott, elmenvén földbe ása, és elrejté ura pénzét.” (Mt. 25, 16—18.)

Isten kamatot vár tőlem. Nem elég, hogy vagyonomat el ne pocsékoljam, hanem azt szaporítanom kell. Aszerint, amilyen állásba, hivatásba helyezett en-

gem az Isten, kamatoztatnom kell a nekem átadott talentumokat. Nemcsak, hogy rosszra nem szabad használnom azokat, hanem a jóra kell fordítanom.

Kamatoztattam-e eddig a kapott talentumokat? Hogy haladtam saját lelki életemben, mit tettem kifelé Isten dicsőségére és felebarátom lelki és földi javára?

3. SZÁMADÁS.

„Sok idő múlva megjöve ama szolgák ura, és számadást tarta velük.” (Mt. 25, 19.)

A te eljöveteled, Uram, halálom órája, az ítélet napja. Akkor számot kell adnom neked a vett talentumokért. A jó szolgát, aki pénzedet kamatoztatta, megjutalmazod, bebocsátod a „te örömödbe”, a rossz és hanyag szolgát kárhozzatra veted.

Uram, félelmetesek a te ítéleteid, de jóságos és kegyes is a te szellemed mindenben. Készülni akarok a számadás napjára, de nem annyira azért, mert félek ítéleteidtől, hanem azért, mert meg akarlak örvendeztetni a nagy kamattal, melyet a rámbízott talentumok neked hoztak. Ez legyen életem rúgója, ösztönzője, hogy neked örömet szerezzek, és a te dicsőségedet minél jobban előmozdítsam! Amen.

(V. ö. Lk. 19, 12—27.)

III. A KIRÁLYI MENYEGZŐ.

Ezzel a példabeszéddel sürgetsz, Uram, hogy ne legyek közömbös meghívásod iránt, mellyel szolgálátnodra hívsz, hanem készséges és buzgó annak követésében, minden földi érdek mellőzésével. Megtanítasz arra is, hogy a te menyegzői lakomádon, az örök boldogságban, csak akkor vehetek részt, ha megszentelő kegyelmed menyegzői ruháját lelkemen hordom.

1. A KIRÁLY HÍVÁSA.

„Hasonló a mennyek országa egy királyemberhez, ki menyegzőt szerze fiának. És elküldé szolgálait,

hogy hívják meg a hivatalosokat a menyegzőre.” (Mt. 22, 2—3.)

A menyegző, Uram, a te Fiadnak eljövetele hozzánk, egyesülése a mi természetünkkel, egyesülése Egyházával, melynek tagjai mi vagyunk. Mindnyájan hivatalosak vagyunk erre a menyegzőre, hivatalosak vagyunk az ő Egyházába. De hivatalosak vagyunk nemcsak arra, hogy az igaz hit által Egyházának tagjai legyünk, hanem arra is, hogy az Egyházban a te szent parancsaid szerint élve, neked szolgáljunk, és az örök boldogságot megnyerjük.

Hányan vannak, akik földi szempontok miatt mellőzik csatlakozásukat Egyházadhoz, megvetik hívásodat, és nem jelennek meg Fiad menyegzőjén! Hányan vannak, akik magában az Egyházban sem követik hívásodat, mely őket a te szolgálatodra hívja, hanem gazdaságuk, üzletük, élvezeteik és világi érdekeik után járnak, azokba temetkeznek! Némelyek még arra is vetemednek, hogy Egyházadat és szolgáidat üldözzék, bántalmazzák, sőt meg is öljék.

Hogyan szolgálok én neked? Hogy töltöm be életem hivatását mint ember, mint családapa, mint pap, mint hivatalnok, mint államférfi, mint szerzetes . . .? Nem vezetnek-e el világi érdekek, hajlamok és szenvedélyek a te szolgálatodtól? Add, Uram, hogy lássak! És hogy javuljak!

II. A MENYEGZŐI RUHA.

„Beméne a király, hogy megnézzé a letelepülteket; és láta ott egy embert, ki nem volt menyegzői ruhába öltözve.” (Mt. 22, 11.)

A hivatalosak helyett az útszélen lévőket hívod meg a menyegzőre. Bár én is ezek között lennék, akik a te lakomádra eljutnak, még ha az út széléről szednél is föl engemet! A te lakomád az örök boldogság menyegzői lakomája, melyet az égben a te választottaidal ülsz meg.

Erre a lakomára csak az jut el, aki fel van éke-

sítve megszentelő kegyelmed menyegzői ruhájával. Egyházadba meghívsz jókat és rosszakat (Mt. 22, 10); de ott fel kell venniök a menyegzői ruhát. Ebben a földi életben meg kell szerezniök a te kegyelmedet, és ha elvesztették, vissza kell azt szerezniök. Enélkül csak a „külső sötétség” vár rájuk, ahol „sírás és fogak csikorgatása” van.

Uram, add, hogy megszentelő malasztod menyegzői köntösét híven megőrizzem, azt soha el ne veszítsem; ha elveszíteném, add, hogy azonnal visszaszerezsem és napról-napra fényesebbé, szebbé, neked tetszőbbé tegyem s így bemehessek a te Fiad égi menyegzőjére, ahol te vagy szenteid örök boldogsága, vigasztalása és élete. „Boldogok, akik a Bárány menyegzős lakomájára hivatalosak.” (Jel. 19, 9.) Amen.
(V. ö. Lk. 14, 16—24.)

IV. A JÓ ÉS A ROSSZ SZÍV.

1. A LÉLEK TALAJA A SZÍV.

„*Kiméne a magvető, elvetni az ő magvát.*” (Lk. 8, 5.)

Milyen a szívem talaja, Jézusom, melyre a te szent igéd és kegyelmeid magva esik? Ezt akarom most kikutatni és segítségeddel megismerni. Oly sok függ a talaj jóságától; ettől függ nagyrészt a termés bősége. Sokat tesz a munka, a csapadék, de a talaj minőségétől függ a legtöbb. A lelki életben ugyan nem így áll a dolog egészen; itt a te kegyelmednek van legnagyobb szerepe, mert „sem az nem valami, aki ültet, sem az, aki öntöz, hanem az Isten, aki a növekedést adja.” (1. Kor. 3, 7.) És a munka is sokat tesz. De azért nagyon sok függ a talajtól is.

Meg kell ismernem szívem talaját, természetes adottságaimat, örökölt hajlamaimat, saját megszokásaimat, nevelésemet. Mindez szívem talajának jelenlegi minőségéhez tartozik. De az a jó, hogy ezt a talajt munkával és főleg a te kegyelmeddel javítani és töké-

letesíteni lehet. Még a természetes adottságokat is lehet ellensúlyozni, vagy legalább valamikép szolgálatodba állítani. Ezt akarom tenni most, édes Jézusom, a te Szíved kegyelmével. Adj hozzá világosságot, adj hozzá erőt!

2. AZ ÚTFÉLI-SZIV, KÖSZIKLA-SZIV, TÖVISES SZIV.

„És amint vetett, némely része az útfélre esék, és eltapostaték, és az égi madarak felevék azt.” (Lk. 8, 5.)

Te vagy a nagy Magvető, szeretett Jézusom, te hinted tele szívem talaját drága kegyelmed szent magvaival, és bő termést vársz tőlem. Ő jöjj és hintsd el kegyelmed magvát bennem, és add, hogy termékeny talaj legyek!

De némely rész az útfélre esik, kemény talajra, amelyen ki sem kelhet. Előítéletek és megrögzöttség, lanyhaság és elszórakozás akadálya, hogy kegyelmed magva kikeljen szívemben. Tedd fogékonná szívemet, tedd buzgóvá, tedd bensőségesé, ó édes Jézusom, hogy kegyelmed magva kikelhessen benne!

De nem elég, hogy kikeljen; növekednie is kell. „És másik a kösziklára esék, és kikelvén elszárada, mert nem volt nedvessége.” (Lk. 8, 6.) Sekély a talaj, mely a szikla fölött van, nem mélyek a gyökerek, tűz a nap heve, és kevés az égi csapadék. Így a mag kikel, de hamar elszárad és nem hoz termést, mert nem tud növekedni. Kikel, de elszárad; ez az állhatatlanság szimboluma: „a kísértet idején elpártolnak”. (Lk. 8, 13.) Nem mély a lelkem talaja; elhatározásaim gyökerei nem mélyek, nem erősek; nem engedem, hogy a te kegyelmed égi csapadéka bőségesen megtermékenyítse lelkemet, mert hanyag vagyok az imádságban és kegyelemeszközeid buzgó felhasználásában. És ha használok is, hamar lefolyik lelkem sziklatalaján, és ez száraz marad. Jön a kísértés heve, a próba tüze, és a kikelő mag elszárad szívem talajában. — Jézusom, mélyítsd lelkemet, és adj gyökereket elhatározásaimnak, hogy

állhatatos és kitartó legyek, és növekedjék bennem a mag, melyet te elhintettél!

Még a növekedés sem elég, ha hiányzik a termés. „És másik a tövisek közé esék, és vele együtt növen, a tövisek elfojták azt.” (Lk. 8, 7.) Az élet gondjai, a szenvedélyek elfojtják a növekvő vetést. — Tisztítsd meg szívemet, Jézusom, szabadíts meg a világi gondok és a szenvedélyek tövisaitól, hogy növekvő vetésem bő termést hozzon a te örömödre és dicsőségedre, ó isteni Magvetőm!

3. A JÓ FÖLD-SZÍV.

„Másik jó földbe esék, és kikelvén, százszoros gyümölcsöt hozza.” (Lk. 8, 8.)

Ez az a szív, mely után vágyódom. Ilyen legyen az én szívem is! Jézusom, te megteheted kegyelmeddel, hogy ilyen legyen, és én bízom a te kegyelmedben. De magam is dolgozni akarok szívem talaján, hogy termékennyé tegyem, termékennyé, mint Galilea földje, melyről hasonlatodat vetted, termékennyé, mint az áldott Kánaán, melyet választott népednek ígértél. A termés százszoros, hatvanszoros és harmincszoros lehet. (Mt. 13, 8.) Add, hogy e lépcsőfokokon mindig felfelé haladjak termékenységben, hogy a maga idején meghozzam a tőlem várt gyümölcsöt. Amen.

A következő napok alatt igen ajánlatos egy-két bűnbánati cselekedetet végezni. Mindenki lelki igénye és testi ereje szerint tegye.

HARMADIK NAP.

I. A JÓ ÉS A ROSSZ FA.

Jézusom, új hasonlattal világítod meg szívem termőképességét. De ebben a hasonlatban már kitérsz a terméketlen és a mérges gyümölcsöt termő szív bűnhődésére is.

1. A JÓ ÉS A ROSSZ FA TERMÉSE.

„Minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem.“ (Mt. 7, 17.)

Amilyen a fának természete, olyan a gyümölcse. Ilyen a szív is. „A jó ember az ő szívének jó kincséből jót hoz elő, és a gonosz ember a gonosz kincsből gonoszat hoz elő; mert a szív bőségéből szól a száj.“ (Lk. 6, 45; Mt. 12, 35.)

Megismertem előbbi elmélkedésemben, hogy milyen az én szívem talaja, fája. Most tudom, mily gyümölcsöt várhatok tőle. Meg kell nemesítenem szívem fáját, hogy necsak rossz gyümölcsöt ne teremjen, hanem a jó gyümölcsök bőséges termését hozza. „Óvd szívedet minden gonddal, mert az élet ebből fakad.“ (Péld. 4, 13.) De megfordítva is: „A szívből erednek a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúságok, káromkodások.“ (Mt. 15, 19.) Ezekről őrizd meg, Jézusom, szívem fáját, forrását.

2. A JÓ ÉS A ROSSZ FA SORSA.

„Minden fát, mely jó gyümölcsöt nem terem, kivágják és tűzre vetnek.“ (Mt. 7, 19.)

Ez a rossz fa sorsa; nemcsak azé a fáé, amely mérges gyümölcsöt terem, hanem azé is, mely nem terem gyümölcsöt. A terméketlen fát tűzre vetik. A gonosz és a terméketlen szív a kárhozat rabja lesz. Azért mondod te, isteni Szöllőtő: „Minden szőlővesszőt, mely énrajtam gyümölcsöt nem hoz, Atyám lemetsz, és elszárad; és összeszedik, és tűzre vetik, és elég.“ (Jn. 15, 2. 6.) Ó, ne hagyj soha téled elszakadnom, égi Szöllőtőm! de hogy ez meg ne történjék, add, hogy mindig benned maradjak, és bő termést hozzak, mert nálad nélkül semmit sem tehetek. (Jn. 15, 5.) Add, hogy szívem olyan legyen, „mint a folyóvíz mellé ültetett fa, mely gyümölcsét idejében meghozza, és melynek lombja le nem hull soha!“ (1. zsolt.) Amen.

II. A SZÍVTELEN SZOLGA.

1. A SZOLGA ADÓSSÁGA ÉS A KIRÁLY NAGYLELKÜSÉGE.

„Eléje vivének egyet, ki neki tízezer talentummal tartozott.“ (Mt. 18, 24.)

Édes Jézusom, ezzel a példabeszéddel tudomásra akarod hozni, mily nagy egyetlen súlyos bűnnek tartozása; meg akarod mutatni, mily nagylelkű a te Atyád a megbocsátásban, ha a bűnös hozzá tér; meg akarsz tanítani, mily irgalmasnak és könyörületesnek kellennem nekem is megbántóim, adósaim iránt, mindenki iránt, aki valamikép szükségben van és rám szorul, vagy aki terhemre van, s akit nehezen tudok elviselni. Megtanítsz, hogy csak akkor várhatok irgalmat Atyádtól, ha én is irgalmas és jóságos vagyok felebarátommal szemben.

Mily nagy egyetlen súlyos bűnnek tartozása! Tízezer talentum, hetvenmillió pengő! Ki tudja ezt megfizetni? Egyetlen egy súlyos bűn tartozása is megfizethetetlen. Csak a te véred ára elég nagy váltságdíj, semmi egyéb a világon. — Hogy köszönjem meg neked, édes Megváltóm, hogy lefizetted értem a váltságdíjat és megszabadítottál a kárhozat örök tömlöcétől, melybe Atyád vetni akart bűneimért! Mily nagy hálával tartozom neked, de mennyire kell irtóznom is a bűntől, mely neked oly nagy áldozatodba került! Nem akarlak újból megfeszíteni, drága, egyetlen Jézusom!

És mily hálával tartozom mennyei Atyádnak, aki oly nagy adósságot engedett el nekem! Mily hálával tartozom neki, aki saját Fiát nem kímélte, hanem értem, bűnösért, kiszolgáltatta, hogy engem megmentessen! „Ó felfoghatatlan kiválasztása a szeretetnek; hogy a szolgát megmentesd, kiszolgáltattad Fiadat!“ (Exultet.) „Áldjad, lelkem, az Urat, s egész bensőm az ő szent nevét. Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el semilyen jótéteményét.“ (102. zsolt.)

2. A SZOLGA KEGYETLENSÉGE.

Hogyan volna lehetséges, édes Jézusom, hogy ilyen nagy

kegy után még keménylegyek szolgatársammal szemben? És mégis nem egyszer ilyen vagyok, ha talán nem is abban a mértékben, amilyenben a példabeszédben szereplő szolgát szívtelennek látom. Jézusom, bocsáss meg, és adj oly szívet, amilyen a tied. Te még a kereszten is megbocsátottál és odaígérted a bűnösnek országodat. Add, hogy én is hasonló legyek hozzád a megbocsátásban és irgalomban!

Mily szívtelen és kegyetlen ez a szolga! „Kimenvén, találkozik egy szolgatársával és megragadván, fojtogatá őt, mondván: Add meg, amivel tartozol!” (Mt. 18, 28.) Csak száz dénárral tartozik. Mily csekély összeg! De ezt sem engedi el neki, fojtogatja, tömlöcbe vetteti . . . Ez az eljárás kihívja a te haragodat, édes Jézusom, ostort ragadsz és kiűzöd Szívedből, szeretetéből, aki ily kevéssé ismeri Szíved irgalmát és szeretetét. Jézusom, ments meg a szeretetlenség szellemétől! De add hozzá kegyelmedet, különben még ma újból elesem!

3. A SZOLGA BŰNHÖDÉSE.

„Átadá őt a poroslóknak, míg csak meg nem fizeti minden adósságát.” (Mt. 18, 34.)

Ó rettenetes büntetés, örök pokol! „Míg csak meg nem fizeti minden adósságát” — de mikor lesz ez, irgalmas Istenem? Soha! örökké soha! Ez a pokol, ahol „a féreg meg nem hal, és a tűz el nem alszik.” (Mk. 9, 43.) Ez a bűn pecsétje, az örök pokol. Ez a könyörtelenség bűnhődése, a végnélküli kárhozat, ahol irgalom és könyörület többé nincs.

„Gonosz szolga!” (Mt. 18, 32), ez a szó „kettévágja” (Mt. 24, 51), a bűnöst Isten haragjának kardjával, kettévágja lelkét az örök kétségbeesés és az elvesztett boldogság rettenetes bárdjával. „Az örök haláltól ments meg, Uram, engem! Kereszted és kínszenvedésed által, ments meg, Uram, engem!” Amen.

III. A POKOL.

1. MILYEN ÚT VEZET A POKOLBA?

„A szűk kapun menjete be; mert tágas a kapu és széles az út, mely a pusztulásba viszen, és sokan vannak, kik azon bemennek. Mily szűk a kapu és keskeny az út, mely az életre viszen, és kevesen vannak, kik azt megtalálják.“ (Mt. 7, 13—14.)

Mily jó vagy, édes Jézusom, hogy Szíved szeretetében megmutattad nekem az utat, melyet követnem kell, hogy a kárhozattól megszabaduljak, és megmutatod az utat, melytől távol kell tartanom magamat, mert a pusztulásba visz! „Szűk a kapu és keskeny az út, mely az életbe visz!“ Ez a te kereszted, az önmegtagadás és az erény, az áldozat útja. Kevesen keresik fel ezt az utat, mert könnyebb járni a széles úton, a bűn és az élvezet útján, mely azonban a kárhozatba visz. De csak látszat szerint nehezebb az erény útja, a valóságban könnyű, mert magad mondd, hogy a te igád édes, és a te terhed könnyű. (Mt. 11, 30.) A bűn útja pedig már ezen a földön sokszor a bánat és a könnyek útja, amelyen nincs béke és boldogság. De sokszor késő már a bánat, és „az ifjú a maga életútját akkor sem hagyja, mikor megvénül.“ (Péld. 22, 6.) Késő a bánat a túlvilágon is, ha elmulasztottuk itt a keskeny utat felkeresni. Azért „törekedjete a szűk kapun bemenni“, küzdve igyekezze-tek, „mert sokan akarnak majd bemenni, de nem tudnak.“ (Lk. 13, 24.)

2. A KÁRHOZAT ÍTÉLETE.

„Mikor már felkelt a családatya és bezárja az ajtót, és ti kívül állva zörgetni kezdtek az ajtón, mondván: Uram, nyisd ki nekünk; ő majd felelvén mondani fogja nektek: Nem tudom, honnét valók vagytok.“ (Lk. 13, 25.)

Ez a késő bánat a balga szűzek késő bánata.

Sokáig várt a családátya, de ti nem törődtek vele, csak élvezeteitek és kincseitek után jártatok, ettetek és ittatok, házasodtatok és férjhez mentetek. (Mt. 24. 38), míg a nagy vízözön be nem következett, mely elsodort benneteket a föld színéről az örökkévalóság torkába. „Szóltam és vonakodtatok, én is nevetek majd romlásatokon.” (Péld. 1, 24—26.)

„Akkor azután mondogatjátok: Előttem ettünk és ittunk, és a mi utcáinkon tanítottál. Ő pedig azt mondja nektek: Nem ismerlek titeket, honnét valók vagytok; félre tőlem mindnyájan, ti gonosztevők!” (Lk. 13, 26—27.)

Nem használ majd akkor a hivatkozás, hogy veled, ó Jézusom, külső kapcsolatban álltunk, hogy előttem ettünk és ittunk és utcáinkon tanítottál; mert nem ültünk veled egy asztalnál és nem hallgattuk meg tanításodat, hanem, mint a meghívottak, sorra mentgettük magunkat (Lk. 14, 18), és kiki a maga dolga után jártunk. Azért hangzik el majd ítéleted, a kárhozat rettenetes ítélete: „Félre tőlem mindnyájan, ti gonosztevők!” Ez az ítélet a kárhozat kétségbeesését viszi bele a kárhozottak lelkébe.

„Ott leszén sírás és fogak csikorgatása, mikor látni fogjátok Ábrahámot, Izsákot és Jákobot és mind a prófétákat az Isten országában, magatokat pedig kítaszítva belőle. És jönni fognak napkeletről és napnyugatról, északról és délről, és letelepednek az Isten országában. És ime vannak utolsók, kik elsőkké lesznek, és vannak elsők, kik utolsókká lesznek.” (Lk. 13, 28—30.)

Mily borzasztó kiábrándulás! Akiket semminek sem tartottak, azok mennek be Isten országába, ők pedig kítaszítva a sötétség honába. Nem használ nekik, hogy Ábrahám fiai, nem használ nekik a szent származás, nem használnak a jámbor rokonok, a testvérek, a jámbor férj, vagy feleség. Ki-ki a maga érdemei szerint veszi el jutalmát, vagy büntetését.

3. MI A POKOL?

„Mondom pedig nektek, barátainnak: Ne féljetelek azoktól, kik megölik a testet és azután semmi egyebet nem tudnak tenni. Megmondom én nektek, mitől féljetelek: Féltetek attól, kinek, miután megölt, hatalma van a gehennába vetni; igenis mondom nektek, tőle féljetelek.” (Lk. 12, 4—5.)

Jézusom, Szíved szeretetében három megrendítő hasonlattal világítod meg előttem, hogy mi a pokol. Összehasonlítod a kárhozat büntetését a halál büntetésével, és azt mondod: Ne féljetelek elszenvedni a földi halált hitetekért, lelketekért, tisztaságtokért, mert ezerszerre borzasztóbb halál vár azokra, akik Isten szeretetét és az ő parancsait megvetik. „Aki megtalálja életét, elveszti azt; és aki elveszti életét értem, megtalálja azt.” (Mt. 10, 39.)

Még más hasonlatokkal is megvilágítod a pokol büntetését. — Mi kedvesebb az embernek, mint testének tagjai — keze, lába, szeme? De még ezeket is el kellene dobni magától inkább, mintsem hogy Istent bűnnel megbántsa. Mert a pokol büntetése sokkal nagyobb, mint ezeknek a legkedvesebb tagoknak elvesztése:

„Ha kezéd megbotránkoztat téged, vágd le azt; jobb neked csonkán az életre bemenned, mint kezeddal együtt a gehennába jutnod, a kiolthatatlan tűzre, hol az ő férgük meg nem hal, és tűzük el nem alszik. És ha lábad megbotránkoztat téged, vágd le azt; jobb neked sántán az örök életre bemenned, mintha két lábaddal együtt a gehenna kiolthatatlan tűzére vetnek, ahol az ő férgük meg nem hal, és tűzük el nem alszik. Hogyha szemed megbotránkoztat téged, vágd ki azt; jobb neked félszemmel az Isten országába bemenned, mintha két szemmel a gehenna tűzére vetnek, hol az ő férgük meg nem hal, és tűzük el nem alszik. Mert mindenki tűzzel fog megsózni.” (Mk. 9, 42—48.)

A legmegrendítőbb hasonlat azonban, mellyel a kárhozat büntetését megvilágítod, a te saját kinszenve-

désed, mikor vérrel és sebekkel borítva vánszorogsz Jeruzsálem utcáin és odakiáltod a fölötted siránczó asszonyoknak:

„Jeruzsálem leányai! ne miattam sirjatok, hanem sirjatok magatok és gyermekeitek felett. Mert ha a zöldelő fával ezt cselekszik, mi lesz a szárazzal?” (Lk. 23, 28—31.)

Akkor szeretnék a kárhozottak, ha a hegyek rájuk szakadnának, és a halmok eltakarnák őket, hogy a rettenetes szégyentől és az örök elvettetéstől megmeneküljenek; de ott már nem lesz többé földi halál, mely megmenthetné őket az örök haláltól.

Jézusom, szemlélek a kereszten, vérrel borítva. Hallom szavadat, mellyel Szíved kimondhatatlan fájdalom, lelked végtelen elhagyatottságát feltárod előttem: „Én Istenem! Én Istenem! Miért hagytál el engem?” (Mt. 27, 46.) Ez a te elhagyatottságod és kínod képe annak az örök elhagyatottságnak, mely a kárhozottaknak osztályrésze és sorsa. Jézusom, szent szenvedésed és halálod által ments meg engem az örök haláltól és juttass el a te választottaid közé. Amen.

IV. A DÚSGAZDAG ÉS A KOLDUS LÁZÁR.

Megrendítő színekben állítod lelkem elé, ó Jézus, a titokzatos összefüggést élet, halál és örökkévalóság között. Megrendítő színekben mutatod be nekem, mily keveset ér, ha valaki „bíborba és patyolatba” öltözködik is, de lelkét elveszti; és mily szerencsével jár az, aki, még ha a szemétdombon fetrengve adja is ki lelkét, de üdvözülni. Megrendítő színekben mutatod be az utat, mely a kárhozatra, és az utat, mely az életre vezet. Jézusom, add, hogy az élet útján járjak mindig!

1. MELY ELLENTÉTES A DÚSGAZDAG ÉS A KOLDUS LÁZÁR ÉLETE.

„Vala egyszer egy gazdag ember, bíborba és patyolatba öltözködő. És vala egy Lázár nevű koldus is, ki annak kapuja előtt fetreng vala.” (Lk. 16. 19—20.)

Mily ellentétes a kettő élete! A dúsgazdagnak mindene megvan, ami miatt a világ az embert boldognak tartja; és Lázár minden ránehezedik, ami miatt a világ az embert szerencsétlennek nevezi. És mégis, Lázár nem igazán boldogtalan, és a dúsgazdag nem igazán boldog. Sőt Lázár boldog és a dúsgazdag szerencsétlen. Lázár megelégedett és türelmes, a dúsgazdag telhetetlen és békétlen. Lázár örök jutalom, a dúsgazdagra örök kárhozat vár.

2. MILY ELLENTÉTES A DÚSGAZDAG ÉS A KOLDUS LÁZÁR HALÁLA.

„Történt pedig, hogy meghala a koldus; meghala pedig a gazdag is.” (Lk. 16, 22.)

Amilyen az élet, olyan a halál. A dúsgazdag élete a bűné volt, halála is a bűnös halála. Lázár élete istenfélő és szent volt, halála is a szentek halála. Mily rövid volt a dúsgazdag földi boldogsága, és mily rövid volt Lázár földi nyomorúsága! A dúsgazdag a halállal mindent elvesztett, Lázár a halál által mindent megnyert. A dúsgazdag halála a pokol kapuja, Lázár halála a mennyország ajtaja. „A szűk kapun menjetek be; mert tágas a kapu és széles az út, mely a pusztulásba viszen.” (Mt. 7, 13.)

3. MILY ELLENTÉTES A DÚSGAZDAG ÉS A KOLDUS LÁZÁR ÖRÖK SORSA.

„Meghala a koldus, és az angyalok Ábrahám kebelébe vivék; meghala a gazdag is, és eltemették a pokolban.” (Lk. 16, 22.)

Mily ellentét! Amilyen az élet, olyan a halál; amilyen a halál, olyan az örökkévalóság. A dúsgazdag útja a kárhozatba vezet. Földi életében nem adta Lázárnak a morzsalékokat, melyek lehullának asztaláról; most egy csepp vízért könyörög, hogy a lángok hevét kissé lehűthesse. Ő elvette javait az életben, Lázár pedig a rosszakat; Lázár tehát most vigasztaló-

dik, ő pedig gyötrődik. Lázár boldogsága ment minden fájdalomtól, a dúsgazdag gyötrelme üres minden vigasztalástól. Lázár boldogsága örökkétartó, a dúsgazdag földi boldogsága csak ideig-óráig tartó. Lázár földi nyomorúsága rövid és mulandó, a dúsgazdag gyötrelme múlhatatlan és örök. „Köztünk és köztetek áthághatatlan mélység tátong, hogy akik innen át akarnának hozzátok menni, ne tudjanak, sem az onnét valók ide át ne jöhessenek.” (Lk. 16, 26.)

Ó Jézusom, ments meg az örök haláltól azon a félelmetes napon, amikor meg kell jelennem ítélőszéked előtt. Te vagy életem és feltámadásom, te örök reményem és bizodalmam. Ird bele nevemet oly mélyen szentséges Szívedbe, hogy abból soha ki ne töröltessék. Amen.

NEGYEDIK NAP.

I. A HALÁL.

1. AZ ÉLET NAPJA ÉS A HALÁL ÉJSZAKÁJA.

„Nekem annak műveit kell cselekednem, ki engem küldött, míg nappal vagyok; eljön az éjszaka, midőn senki sem munkálkodhatik.” (Jn. 9, 4.)

Jézusom, te saját életedet mutatod meg nekem, mint a munka napját, amelyen megváltásod művét be kell fejezned; mert számodra is eljön az éjszaka, a halál éjszakája, amikor már ezt a munkát nem folytathatod. Számomra is a földi élet a munka napja, az érdemszerzés és az elégtétel ideje; számomra is eljön a halál éjszakája, amikor már nem leszek képes eleget tenni bűneimért és érdemeiket szerezni a mennyország számára. Azért kell felhasználnom földi életemet, hogy serény és jó munkát végezzek. Az idő rövid, ki kell használnom minden napot, minden órát, minden percet, hogy a szeretetben növekedjem és jót tegyek embertársaimmal. Jézusom, te vagy a világ világossága (Jn. 9, 5); világosítsd meg lelkemet, hogy ébren járjak földi ittlétem nappalán!

2. AZ ÉBER SZOLGA.

„Ébren legyetek, mert nem tudjátok, hogy mely órában jön el a ti Uratok.” (Mt. 24, 42.)

Nem tudom, mikor köszönt be számomra a halál éjszakája; nem tudom, mikor jön el az én Uram, hogy számonkérje tőlem sáfárkodásomat. Azért készen kell lennem minden órában, minden pillanatban. Sohasem érezhetem magamat biztonságban, sohasem mondhatom: Ebben az órában nem jöhet az én Uram. Erre int engem, mikor mondja: „Valamint a vízözön előtti napokban ettek és ittak, házasodtak és férjhez mentek mindaddig a napig, melyen Noé bement a bárkába; és nem vették észre, míg el nem jött a vízözön és elragadta mindnyájukat: úgy leszen az Emberfiának eljövetele is.” (Mt. 24, 38—39.) — Ezt ugyan az utolsó ítéletre vonatkozólag mondod, Uram, de érvényes első eljöveteledre nézve is. Sok ember a földi javak és élvezetek hajhászására adja magát, és nem gondol rá, hogy oly közel állsz már az ajtó előtt. Azért intesz, minket egy megrendítő példabeszéddel, melyet most akarok megfontolni.

3. AZ ESZTELEN EMBER.

„Esztelen! az éjjel számonkérik tőled lelkedet, amiket tehát szereztél, kié lesznek?” (Lk. 12, 20.)

Oly sok ember hasonlít ehhez a fősvény gazdaghoz, aki nem tudja, mit csináljon javaival. „Elbontom csüremeimet és nagyobbakat építek”, mondja, „és oda gyűjtöm minden termésemet és javaimat. Azután mondom lelkemnek: Én lelkem! van sok javad, sok esztendőre eltéve; nyugodjál, egyél, igyál, élvezd az életet.” (Lk. 12, 16—19.) De az Isten még az éjjel követeli tőle a lelkét. Mily rossz készüllet a halálra! Mily gyors vége minden földi jónak! „Így jár, aki kincset gyűjt magának, és nem gazdag az Istenben.” (Lk. 12, 21.)

„A hirtelen és váratlan haláltól, ments meg, Uram, engem!” Ez az én kérésem hozzád, Jézusom, Üdvözi-

tőm! Ne engedd, hogy váratlanul, készületlenül leljen meg eljöveteled. Add, hogy akár hamar, akár soká, akár korán, akár későn, akár hirtelen, akár hosszú betegség után, a világ bármely helyén jössz is hozzám, készen találj, és mondhasd: „Jer, derék és hű szolgám; mivel-hogy a kevésben hű voltál, sokat bízok rád; menj be Urad örömébe!” (Mt. 25, 21.) Amen.

II. A VÁRAKOZÓ SZOLGÁK.

(HALÁL ÉS ÍTÉLET.)

1. A FÖLDI ÉLET JELENTŐSÉGE.

„Legyenek felővezve csipőitek, és égő gyertyák kezeitekben; magatok meg hasonlók olyan emberekhez, kik urukat várják, midőn visszatér a menyegzőről, hogy mihelyt jön és zörget, azonnal megnyissanak neki.” (Lk. 12, 35—36.)

A földi élet a várakozás ideje. Szüntelen úrjövét. Szüntelen készület. Mint a szolgának minden pillanatban készen kell állnia urának fogadására, úgy nekem is készen kell állnom a te fogadásodra, Uram. Minden pillanatban ott kell lennem, ahol te akarod, hogy legyek. Minden pillanatban azt kell tennem, amit te akarsz, hogy megtegyek. Mindig parancsodra, szemed pillantására kell várnom. Mindig veled kell elfoglalva lennem, hogy soha váratlanul meg ne lepj eljöveteleddel.

De ne csak várakozás, hanem vágyakozás is legyen életem utánad. Vágyakozás eljöveteled után, vágyakozás a veled való benső egyesülés után, vágyakozás, hogy bemenjek a te boldogságodba, az én Uram örömébe. (Mt. 25, 21.)

2. A JÓ SZOLGA JUTALMA.

„Boldogok azok a szolgák, kiket midőn megjön az Úr, ébren talál; bizony mondom nektek, hogy felővezvén magát, asztalhoz ülteti őket, és odaáll szolgálni nekik.” (Lk. 12, 37.)

Mily boldog az ilyen szolga, aki csak te reád néz, csak akaratod intését várja mindig, s akit így találsz, mikor „visszatérsz a menyegzőről”. Ki méri meg a jutalom nagyságát, melyben őt nagylelkűségedben részesíted! Nem aranyat és ezüstöt adsz neki, sokkal értékesebb az, amivel éberségét, hűségét megjutalmazod. Ahelyett, hogy odaülnél az asztalhoz és mondanád: „Készíts nekem vacsorát, és felővezve magadat, szolgálj ki engem” (Lk. 17, 8), te magad övezed fel magadat, asztalhoz ültetsz, és odaállsz nékem szolgálni. Így teszel hű szolgálddal a mennyországban, ahol lelkünk eledele, itala, üdítő levegője, édessége, illata és mindene leszel. Ez az a nagy vacsora, ahol te szolgálsz fel nekünk. Add, hogy erre a vacsorára én is be bocsátást nyerjek!

3. A GONOSZ SZOLGA BÜNTETÉSE.

„De ha e szolga azt mondja szívében: Késik jönni uram, és verni kezdi a szolgálkat és szolgálókat, és eszik, iszik és részegeskedik: megjön ama szolgának ura azon a napon, melyen nem várja, és azon órában, melyet nem tud, és feldarabolja őt, és részét a hűtlenekkel adja ki.” (Lk. 12, 45—46.)

Mily sok ember hasonlít ehhez a hűtlen szolgálhoz! Életüknek célja csak élvezni, meggazdagodni, másokat elnyomni, mások bukásán és letiprásán fel-emelkedni. Így élik napjaikat könnyelmű és vakmerő gondtalanságban, nem gondolva az örökkévalósággal, a túlvilággal. Hirtelen lepi meg őket az Úr eljövetele, és mi lesz a sorsuk? “A haszontalan szolgát vessétek ki a külső sötétségre; ott leszen sírás és fogak csikorgatása.” (Mt. 25, 30.) “A hirtelen és váratlan haláltól, ments meg, Uram, engem!”

4. A SZÁMADÁS MÉRTÉKE.

„Attól, akinek sokat adtak, sokat fognak követelni, és akire sokat bízta, többet fognak számonkérni attól.” (Lk. 12, 48.)

A kegyelmek mértéke egyúttal az ítélet mértéke is. Nagy ajándék, ha Isten kegyelmekkel halmoz el minket, de akkor a számadás mértéke is szigorúbb lesz. Azért kell hűségesen közreműködnöm minden kegyelemmel, kamatoztatnom kell minden minát (Lk. 19), minden talentumot (Mt. 25.) Minél több van gondjaimra bízva, annál gondosabban kell sáfárkodnom. Minél több ember fölé rendelt az Isten, annál több emberről kell neki számot adnom. Nem saját önző érdekeimnek szolgálatára adta őket az Úr, hanem azért, hogy én szolgáljak nekik, és javukért fáradozzam. „Kicsoda a hű és okos sáfár, kit az úr háznépe fölé rendel, hogy búzát adjon nekik mérték szerint a maga idejében? Boldog az a szolga, kit mikor eljövend az Úr, ilyen munkában talál. Igazán mondom nektek, hogy minden vagyona fölé rendeli őt.” (Lk. 12, 42–44.)

Jézusom, add, hogy mindig szemem előtt lebegjen intelmed, mindig visszhangozzék lelkemben szavad: „Ha tudná a házigazda, mely órában jön a tolvaj, bizonyára ébren volna és nem engedné házába betörni.” (Lk. 12, 39.) Add, hogy úgy sáfárkodjam, hogy egykor „jó és tömött, megrázott és kiáradó mértéket” adhass majd ölembe. (Lk. 6, 38.) Amen.

III. AZ OKOS ÉS A BALGA SZÚZEK.

(HALÁL ÉS ÍTÉLET.)

1. ÉLET.

„Hasonló a mennyek országa tiz szűzhöz, kik vevén lámpásaikat, a vőlegény és menyasszony elé menének.” (Mt. 25, 1.)

Az élet nászmenethez hasonló. Isten sokféle kegyelemmel látta el az életet; de az emberek gyakran visszaélnék vele, nem keresnek egyebet az életben, mint csak szórakozást és élvezetet. Nászmenethez hasonlít az élet azért is, mert folytonos elébevonulás a közeledő Vőlegény elé, aki a nem várt órában jön,

hogyan bebocsássa a rá várakozó násznépet égi menyegzőjének lakomájára. De sok ember hasonlít a balga, esztelen szűzekhez, akik nem vittek olajat magukkal, hogy lámpásaikat megtölthessék, mikor azok már kifogyóban vannak. Az emberek közül is sokan nem gondoskodnak, hogy a hit fáklyája égjen szívükben, és hogy a jó cselekedeteknek, főleg a szeretet cselekedeteinek olajával táplálják azt, és hogy érdemszerzéssel mintegy tartalékolajuk legyen, és amikor az isteni Vőlegény jön, bizvást elébe vonulhassanak. Csak pajzán szórakozással, tréfálkozással, tánccal és zenével töltik el életüket. Az okos szűzek pedig ennek ép ellenkezőjét cselekszik.

2. HALÁL

„Késvén pedig a vőlegény, mindnyájan elalmodtak és elalvának.” (Mt. 25, 5.)

Ez az álom a halál álma. Az okos és a balga szűzek egyaránt elaludtak. A halál felkeresi egyaránt a jókat és a gonoszakat. Nem is baj, hogy elaludtak, csak lámpásaik el legyenek készítve, hogy a vőlegény fogadására azonnal meggyújthassák azokat. A halál sem jelent veszedelmet azokra nézve, akik mindig készenállnak a hit lámpásával és a jócselekedetek olajával kezükben, hogy az isteni Vőlegényt fogadják. De jaj azoknak, akiknek lámpása elaludt, és nincs náluk olaj, hogy annak lángját táplálhassák. Keresnek, de már későn. A vőlegény pedig bevonul lakásába, mielőtt a keresésről visszatértek volna.

3. ÍTÉLET ÉS ÖRÖKKÉVALÓSÁG.

„Végre megjövénék a többi szűzek is, mondván: Uram, uram! nyiss ki nekünk. Ő pedig felelvén, mondá: Bizony mondom nektek, nem ismerlek titeket.” (Mt. 25, 11–12.)

Ez az a rettenetes ítélet, mely elhangzik az ember fölött, aki földi életének idejét nem jól használta fel.

Akkor már nem segít semmiféle jóbarát és ismerős, a szentek sem segíthetnek már; mert az irgalom és könyörület ideje a földi élettel elmúlt. Hiába kérnek a balga szűzek olajat az okosaktól; nem kapnak, mert ezeknek is szükségük van rá. Azért a földi életben kell a jótettek és irgalmasság cselekedetei által barátokat szereznünk az égben és a földön, akik könyörögnek értünk, hogy „mikor elmúlunk, befogadjanak minket az örök hajlékokba.” (Lk. 16, 9.) Add, Uram Jézus, hogy „úgy haladjak át a mulandó javak közt a földi életben, hogy el ne veszítsem az örökkévalókat!” (Egyh. ima.) Amen.

IV. A VILÁG VÉGE ÉS AZ UTOLSÓ ÍTÉLET.

1. A VILÁGÍTÉLET ELŐJELEI.

„Hallani fogtok majd háborúkat és harci híreket . . .” (Mt. 24, 6.)

Nagy csapások és természeti katasztrófák lesznek előhírnökei a nagy világítéletnek. „Mivel mindennek vége elérkezett, a vég előtt minden megrendül és megzavarodik”, mondja Szent Gergely. „És akik mindenben vétkeztünk, mindenben érezzük a büntető csapást.” „Nemzet nemzet ellen támad és ország ország ellen, és lesznek dögvészek, éhségek és földindulások itt is, ott is.” (Mt. 24, 7.) Krisztus híveit és apostolait üldözni fogják, „számos hamis próféta támad”, „sokakban meghűl a szeretet”. (Mt. 24, 9—12.) És mégis az evangéliumot az egész világon hirdetni fogják (Mt. 24, 14), hogy senkinek mentsége ne legyen az ítélet napján. „A pusztulás útálatossága” még a szent helyen is megjelenik. (Mt. 24, 15.) A szorongatás és az üldözések után pedig „a nap elsötétedik, a hold nem ad világosságot, a csillagok lehullanak az égről, és az egek erői megrendülnek”. (Mt. 24, 29.)

Uram, ha már most látom lassankint közeledni a nagy világítélet előjeleit, ha a szorongatást és a csapásokat már saját életemben érzem, akkor én is „~~el~~

akarom emelni fejemet" (Lk. 21, 28), és elgondolom, hogy mindez számomra a te eljövetelednek hírnöke, és hogy nincs maradandó lakásom a földön, és hogy „ég és föld elmúlnak", csak a te igéid el nem múlnak. (Mt. 24, 35.) Szakítsd el szívemet a mulandó dolgoktól és irányítsd szüntelen az örökkévalók felé!

2. A BIRÓ MEGJELÉNÉSE.

„Akkor majd feltűnik az Emberfiának jele az égen . . . és meglátják az Emberfiát, amint jön az ég felhőiben, nagy hatalommal és fönséggel.” (Mt. 24, 30.)

Uram, a te kereszted lesz megjelenésed közvetlen előhírnöke. Az a kereszt, amelyen megváltottad a világot. Hánynak lesz ez az üdvösség és hánynak az elvettezés jele! „Ime tétetett ez sokaknak romlására és fel-támadására Izraelben.” (Lk. 2, 34.) Add, hogy az én számomra az üdvösség jele legyen! — Akkor egybe-gyűjtöd választottaidat „a négy szél felől, az egek egyik végétől másik határáig.” (Mt. 24, 31.) Egybe-gyűjtöd a gonoszokat is, az összes nemzeteket, és el-választod őket egymástól, „miként a pásztor elválasztja a juhokat a bakoktól”. (Mt. 25, 32.) A juhokat jobb oldalra, a bakokat bal oldalra állítod. Uram, add, hogy azon a napon jobboldon álljak választottaid között! Szent keresztedre, szenvedésedre, Szívedre kérlek, ne engedd, hogy lelkem akkor elvesszen, amikor ég és föld megindulnak, és te jössz, hogy tűz által megtíteld a világot!

3. AZ ÍTÉLET.

„Akkor majd így szól a király azoknak, kik jobbra felől lesznek: Jöjjetek, Atyám áldottai!” (Mt. 25, 34.) Azokhoz pedig, „kik balfelől lesznek: Távozzatok tőlem, átkozottak!” (Mt. 25, 41.)

Ez a nagy világítélet. És ezt az ítéletet az irgalmas-ság cselekedeteinek alapján mondod ki, Uram: „Bizony

mondom nektek, amit egynek e legkisebb atyámfiái közül cselekedtetek, nekem cselekedtétetek." (Mt. 25, 40.) Add, Uram, hogy a te Szent Szívednek irgalmas cselekedeteit kövessem, és jót cselekedve járjak embertársaim között, hogy megnyerjem szíved könyörületét. Add, hogy lekötelezzelek a felebaráti szeretet által, és ígéretednél fogva ne tudj elvetni engem; mert amit legkisebb testvéreidnek cselekedtem, azt Szívednek cselekedtem; aki pedig Szívedet tiszteli és szereti, annak neve Szívedbe bele van írva, és onnét sohasem fog kitöröltetni. Amen.

ÖTÖDIK NAP.

I. A TERMÉKETLEN FÜGEFA.

Ezt a példabeszédet, Jézusom, azért adod elő nekem, hogy lelkem lanyhaságát, terméketlenségét a fügefa képében szemléljem, és Szíved irgalmában és könyörületességében bízva, igazi lelki buzgóságra emelkedjem fel.

1. A FÜGEFA A SZÖLLŐKERTBEN.

„Egy valakinek szőlőjében fügefa volt ültetve.”
(Lk. 13, 6.)

Ez a fügefa én vagyok, ez a fügefa az én lelkem. Atyád keze ültette azt el szőlőjében, az Egyházban. Ő ennek a kertnek ura és gazdája; te, Jézusom, vagy a vincellér, aki minden gonddal őrzöd Atyád szőlőjét és a fügefát, melyet ő abban ültetett. Egyházad minden szent intézménye, tanítása és vezetése, szentségeid és kegyelmeid, példád és oktatásod, életed és véred, Szentlelked működése, minden, minden az én javamra és lelkem előmenetelére van. Mit tehettél még többet, isteni Vincellér, hogy lelkemet termékennyé tedd és a tökéletességre emeld? — Hogy használtam kegyelmeidet?

2. A GAZDA PANASZA.

„Ime három esztendeje, hogy járok, gyümölcsöt keresvén e fügefán és nem találok.“ (Lk. 13, 7.)

Ez a panasz az én lelkemnek szól. Évről-évre jössz, Uram, és termést keresel rajtam, de nem találsz. Pedig azért ültetett a te nevedben Szent Fiad az Egyház szőlőjébe, hogy „gyümölcsöt teremjek és az én gyümölcsöm megmaradjon.“ (Jn. 15, 16.) Saját lelki előmenetelem és a másokért való buzgólkodás gyümölcsét keresed rajtam. Nem mondhatom, hogy kegyelmed hiányzott és nem teremhettem gyümölcsöt. Jöttél és gyümölcs helyett töviseket, a bűnök töviseit találsz bennem. (Iz. 5, 2.)

Azért fakadsz e szavakra fügefád ellen: „Vágd ki azt, minek is foglalja el hiába a földet?“ (Lk. 13, 7.) Mily keserű, mily rettenetes ez a te szavad, igazságos Istenem! Ki mondhatná, hogy nem érdemeltem meg? A rossz fa csak arra való, hogy kivágják és tűzre vessék. (Mt. 7, 19.) A szőlővessző, mely nem hoz termést, csak arra jó, hogy lemessék és a tűzbe dobják. (Jn. 15, 6.) Én pedig nemcsak, hogy nem hoztam termést, hanem még mérges gyümölcsöt is termettem. „Könyörülj rajtam, Isten, nagy irgalmad szerint, töröld el gonoszságomat nagy könyörületességed szerint. Gonoszságomat elismerem és bűnöm előtttem van szüntelen. Tiszta szívet teremts belém, Isten, és újítsd meg az igaz lelket belsőmben. Színed elől el ne vess engem, Szentlelked meg ne vond tőlem.“ (50. zsolt.)

3. A VINCELLÉR KÖNYÖRÜLETE.

„Uram, hagyd meg még az idén; hátha gyümölcsöt hoz a jövőben?“ (Lk. 13, 8—9.)

Ez te vagy, Jézusom, ez egészen te vagy Szíved könyörületességében és irgalmában. „Az Emberfia nem jött lelkeket elveszteni, hanem megmenteni.“ (Lk. 9, 56.) „Nem jöttem az igazakat hívni, hanem a bűnö-

söket." (Mt. 9, 13.) „Nem akarom én az istentelennek halálát, hanem azt, hogy megtérjen és éljen." (Ez. 33, 11.) Könyörögsz értem mennyei Atyádnál, könyörögsz a jászolban, könyörögsz a pusztában, könyörögsz a hegyen, könyörögsz a kereszten, könyörögsz az oltáron, könyörögsz a tabernákulumban, könyörögsz az égben. Körülásod lelkem talaját, termékennyé teszed új kegyelmekkel, hogy gyümölcsöt teremjen. Köszönöm, Jézusom, jóságodat és irgalmadat. Add, hogy megtérésem és buzgóságom által méltóvá tegyem magamat jóságodra és hálám áldozatát bemutassam Szent Szíved szeretetének oltárán. Amen.

II. A TÉKOZLÓ FIÚ.

Jézusom, ezt a példabeszédet azért mondd el nekem, hogy lelkem bizalomra gerjedjen Szent Szíved iránt, ha még oly nagy bűnökkel érzi is megterhelve magát. Jézusom, keltsd fel bennem a határtalan bizalom indulatát Szent Szíved iránt, és ez a bizalom jóságodban ösztönözzön arra, hogy szívem tökéletesen megtérjen hozzád! „A bűnösök Szívemben az irgalom tengerére találnek."

1. ELTÉVELYEDÉSE.

„Egy embernek volt két fia. És monda az ifjabbik atyjának: Atyám! add ki nekem az örökség részeit, mely rám esik. És messze országba költözék, és ott eltékozlá vagyonát léha étellel." (Lk. 15, 11—13.)

Mily messze van a bűnös szíve a te Szívedtől, Jézusom! Egészen idegen országban él. Bizony idegen neki ott minden, mert „magadnak teremtetted minket, Uram, és nyugtalan a mi szívünk, amíg tebenned meg nem pihen." (Szent Ágoston.) Lelkem vagyona a képességek, a tehetségek, melyeket nekem adtál, Uram. Ezeket elkérem tőled, függetleníteni akarom akaratodtól, emancipálom magamat, esztelen módon nagykorúsítani akarom magamat, autonóm akarok lenni, nem

gondolva azzal, hogy „akik eltávoznak tőled, elpusztulnak. (72. zsolt.) Volt-e ilyen óra, ilyen perc életemben? Siratni akarom azt most és halálom órájáig. Könyörülj rajtam, Uram, mert tapasztalatlan ifjú voltam, és „esztelenül cselekedtem“. (1 Krón. 21, 8.)

2. NYOMORA.

„Miután mindent elpazarolt, nagy éhség lőn azon a földön és ő szűkölködni kezd. És szerette volna megtölteni gyomrát a sertések eledelével, de abból sem adának neki.“ (Lk. 15. 14—16.)

Ez a bűn nyomora. A bűn oltárán áldozatul esnek természetes és természetfeletti javak, tehetségek és képességek. Valódi elpazarlása lelkünk vagyonának, melyből a legkegyetlenebb éhség származik. Szívünk üres, és a világ undok élvezetébe merül el, hogy azzal ürességét kitöltse, és lelki éhségét csillapítsa. De a világ örömei nem képesek kielégíteni a lélek vágyait, és sokszor még ezeket sem adja neki a világ, hanem csalódottan és üresen elbocsátja magától.

3. MAGÁBATÉRÉSE.

„Akkor magába szállván, mondá: Felkelek és Atyámhoz megyek, és mondom neki: Atyám! vétkeztem az ég ellen és te ellened.“ (Lk. 15, 17—19.)

A lélek nyomora a megtérés előkészítője. — Éreztesd velem, Uram, lelkem ürességét, ha a világ hiúsága után futok, ha a bűn országában élek, ha távol vagyok tőled, ha nem te vagy mindenem. Éreztesd velem, hogy nem jól vagyok, ha nem benned és nem veled élek; mert ez visszatérít hozzád, örömöm és boldogságom egyedüli forrásához, és megmutatja nekem, hogy „minden gazdagság, mely nem te vagy, csak szűkölködés számomra.“ (Szent Ágoston.) Add, hogy necsak érzelem legyen hozzádtérésem, hanem komoly, elszánt, tetterős akarat: „Fölkelek és Atyámhoz megyek.“

Ne riasszon vissza a hosszú út, a sivatag, a puszta, a szégyen, a félelem. Az út hozzád rövid, kegyelmed erős: „Ha Isten barátja akarok lenni, ebben a pillanatban az vagyok.” (Szent Ágoston.)

4. FOGADTATÁSA.

„És fölkerekedvén, Atyjához méne. Mikor még messze volt, meglátá őt atyja, megesett rajta a szíve, és hozzá futván, nyakába borula és összecsókolá őt.” (Lk. 15, 20.)

Igy fogadsz te engem, örökké szerető, jóságos Jézusom! Így fogadsz engem, bűnöst, aki elhagytalak, és eltékoztaltam vagyonomat, és most mint koldus térek vissza hozzád. Örök Irgalom és Szeretet, mily hálát rebeget szívem e jóság láttára? Hálám csak az lehet, hogy megcsókolom jóságos kezedet, és lelkem mélyéből mondom: Örökre a tied vagyok! Jézusom, erősíts kegyelmeddel; mert ha te nem tartasz, akkor még ma, megtérésem napján újból megtagadlak téged.

5. AZ ÖRÖM LAKOMÁJA.

„Mondá szolgáinak: Hamar vegyétek elő a legdrágább köntöst és adjátok rá; és hozzátok elő a hízalt borjút, öljétek le, együnk és vigadjunk; mert ez az én fiam meghalt vala és feltámadt, elveszett vala és megtaláltatott.” (Lk. 15, 22—24.)

Asztalodhoz hívsz, Jézusom, ahhoz az asztalhoz, amelyen önmagadat szolgálod fel nekem lelkem táplálékul és italul. Az öröm lakomája ez, annak az örömnak lakomája, amellyel a tékozló fiút visszafogadod az apai házba. Feldíszítesz ismét a kegyelem köntösével, ujjamra húzod a kiválasztás gyűrűjét, sarut adsz lábamra, hogy kényelmesen haladjak szereteted útján. Halott voltam és feltámasztottál; elvesztem és visszahoztál. Add, hogy többé soha le ne térjek parancsaid és szereteted útjáról, és lelkem örökké tebenned éljen, a te Szívedben! Amen.

III. AZ ELVESZETT JUH.

1. AZ ELTÉVEDT JUH.

„Elveszett juhként tévelygek; keresd meg szolgádat.” (118. zsolt.)

Jézusom, előtttem áll egész életem, gyermekkoromtól kezdve máig, minden bűnével, gyarlóságával, eltévelyedésével, tudatlanságával, szenvedélyével és gonoszságával. Mit mondjak, mint hogy eltévedtem, Úram, aklodból! Őszinte bűnvallomást teszek, és hozzád kiáltok segítségért a mélységből, melybe lezuhantam. „Mélységből kiáltok hozzád, Úram, Úram hallgasd meg szavamat.” (129. zsolt.) „Szabadíts meg engem, Isten, mert a vizek immár a lelkemig hatolnak.” „Mélységes iszapba süllyedtem, megállni nem tudok; a tenger mélységébe estem, s a vihar elmerít engem. Fáradtra kiáltom magamat, torkom berekedt, szemem eleped, míg Istenemre várok.” (68. zsolt.) Jöjj segítségemre, mert még nem felejtettem el, mily édes volt aklodban lenni, mily boldogság volt törvényeid útján járni! (118. zsolt.)

2. A JÓ PÁSZTOR KERESI AZ ELTÉVEDT BÁRÁNYT.

„Otthagyja a kilencvenkilencet a pusztában, és megyen az elveszett után.” (Lk. 15, 4.)

Te vagy a jó pásztor, Jézusom! Hallod kiáltásomat a szakadékból, és segítségemre sietsz. Ó, mily nagy lépéseket tettél értem az égből a földre, a jászolból a keresztre, a keresztről az Oltáriszentségbe, az oltár szekrényéből a szívembe! Mint az óriás, neki-lendültél, hogy megtegyed utadat (18. Zsolt.) az elveszett bárány után. Hányszor sebezted meg lábadat, hányszor borította verejték isteni homlokodat, mikor felmáshaltál a sziklákra, leszálltál a szakadékba, befurakodtál a tövisek közé, hogy engem keress! Most is keresel, hívsz és utánam jössz. Jézusom, hallom hívásodat, érzem vonzásodat; jövök, jövök, a tied akarok lenni örökre, isteni Pásztorom!

3. VÁLLÁRA VESZI ÉS VISSZAZOZZA.

„Midőn megtalálja, örömmel veszi vállára, és jobban örül annak, mint a kilencvenkilencnek, mely el nem tévedt.” (Lk. 15, 5; Mt. 18, 13.)

Mily jóságos a Szíved, isteni Pásztor! Mily boldogság kebleden pihenni sok fáradtság és tévelygés után! És te ennek örülsz, jobban örülsz, mint a kilencvenkilencnek, mely el nem tévedt. Nem szükséges a bűn, hogy téged szeressünk, de sokszor a bűn után jobban szeretünk, mint a bűn előtt. Ha már tévedtem, Uram, add, hogy tévedésem is a te dicsőségedre és az én javamra szolgáljon; add, hogy szeretetem és hálám nagyobb legyen irántad, kegyes jó Pásztorom, miután megismertem, mily szerencsétlen az, aki tőled távol van! Amen.

*

Most, mikor bűneimből és gyarlóságaimból hozzád megtérni akarok, édes Jézusom, hogy azután megtisztult lélekkel követhesselek téged, követhessem Szent Szívedet, nemcsak tanításodat hallgatom meg, hanem cselekedeteidre is nézek és szemlélem Szíved végtelen irgalmát, mellyel a bűnösök iránt viseltetél. Most nem azért teszem ezt, hogy irgalmadban és könyörületedben kövesselek, ha bűnösökkel van dolgom, hanem azért, hogy irántuk tanúsított irgalmadból lássam és megtanuljam, mily irgalmas vagy te énirántam is, és mennyire kell bíznom Szíved irgalmas szeretetében. „Jézus Szíve, hosszantűrő és nagyirgalmasságú Szív, könyörülj rajtam!”

Ezekben a napokban elvégzem egyetemes gyónásomat és szentáldozáshoz járulok, hogy a Szent Szívből fakadó víz által megtisztulva és az abból kifolyó vér által megerősítve, megszentelve és megittasodva, egészen Jézus Szent Szívének követésére adjam magamat.

JÉZUS SZIVÉNEK IRGALMA A BŰNÖSÖK IRÁNT.

„Nem az irgalmasság trónja-e ő? A legnyomorultabbak részesülnek ott a legjobb fogadtatásban, feltéve, hogy a szeretet mutatja be őket nyomorúságuk örvényében. És ha mi gyávák, hidegek, tisztátalanok, tökéletlenek vagyunk, nem forró kemence-e ő, amelyben magunkat tökéletesítenünk, tisztítanunk kell, mint az aranyat a kohóban, hogy imádandó szándékainak szentelt élő áldozat legyünk? A gyermek nem vész el a mindenható Atya karjai között.”

MAGDOLNA MEGTÉRÉSE.

I. „Egy asszony, ki bűnös vala a városban, elkezdé könnyeivel öntözni lábait és megtörlé fejének hajával, és csókolgató lábait és megkené kenettel.” (Lk. 7, 36—38.)

Ez Mária Magdolna, a nagy, a nyilvános bűnös nő. Mily csodálatos a te kegyelmed, ó Jézus! Bűnösökből szent bűnbánókat nevelsz. Mily siralmas volt Magdolnának lelki állapota, mielőtt a te kegyelmed érintette volna lelkét! Hét ördögöt űztél ki belőle (Lk. 8, 2), mondja az evangélium. És mily hatásosan, mily csodálatosan működött benne kegyelmed! Mily irgalommal, mily szent gyengédséggel alkalmazkodott ennek a bűnös nőnek lelkületéhez, és egészen átalakította őt. Jézusom, ne legyen eredménytelen énbennem sem a te mindenható kegyelmed! (1 Kor. 15, 10.)

II. „Látván ezt a farizeus, szóla magában: Ha

ez próféta volna, bizonynyal tudná, hogy bűnös. És felelvén Jézus, mondá neki: Mondom neked, megbocsáttatott az ő sok bűne, mert nagyon szeretett; akinek pedig kevés bocsáttatik meg, kevésbé szeret.” (Lk. 7, 39—47.)

Mily más a farizeus viselkedése a bűnössel szemben! Megütközik rajta és elítéli. Ilyen a világ. Bűnökbe merült, és még sincs megértéssel a bűnös iránt, legalább a megtérő bűnös iránt nem. Dicsőíti a bűnt, amíg „társadalmi formák közt” jelenik meg; de kitaszítja a bűnöst, amikor ezeket a formákat elhagyja, és főleg akkor, ha megtéréssel megtagadja a bűnös világ elveit.

Ilyen az álszentség is. Magát igaznak tartja, a bűnöst meg elítéli és megveti. — Mily nagy a te szereteted hatása a lélekben, ó Jézus! Mint a vízár elsöpri a bűnök sokaságát. Mint a perzselő tűz elpusztít, eléget a lélekből mindent, ami még a bűnre emlékeztet. A nyilvános bűnösből szentet nevel. Jézusom, add, hogy a te Szent Szívedből kifolyó víz tisztára mossa lelkemet a bűnbánat szentségében! Add, hogy a te szívedből kiáradó lángtenger kiégesse szívemből a bűn minden maradványát!

III. „Mondá amannak: Meg vannak bocsátva bűneid. A te hited megszabadított téged: menj el békével.” (Lk. 7, 48—50.)

Mily boldogság, mily béke öntötte el Magdolna lelkét e szavaidnál, Jézusom! Erre várt ő régen, hogy mondd neki: „Bűneid meg vannak bocsátva!” Erre várok én is, ez után vágyom, ez után epedek. Add meg nekem szívem békességét, lelkem boldogságát, azt a békét és boldogságot, melyet a világ nem adhat! (Jn. 14, 27.) „Add vissza nekem örvendetes segítségedet, és fejedelmi lélekkel erősíts meg engem. Hadd tanítsam utaidra a bűnösöket, hogy hozzád térjenek az istentelenek, hogy nyelvem ujjongva hirdesse igazságodat.” (50. zsolt.) Amen.

E helyett az elmélkedés helyett a következőt is végezhetem.

A HÁZASSÁGTÖRŐ NŐ.

I. „Hozzávivének egy asszonyt, kit házasságtörésen értek s mondák neki: Mózes a törvényben azt parancsolta, hogy az ilyet meg kell kövezni.” (Jn. 8, 3—5.)

Itt szembenállnak Mózes és te, Uram Jézusom, az igazságosság és megtorlás, a szeretet és megbocsátás törvénye. „Nem jöttem felbontani a törvényt”, mondottad, „hanem beteljesíteni”. (Mt. 5, 17.) A te törvényed nem enyhébb Mózes törvényénél; hiszen Mózes azt mondta: „Ne törj házasságot!”, te pedig mondod: „Mindaz, aki asszonyra néz, hogy őt megkívánja, már házasságtörést követett el vele szívében.” (Mt. 5, 27—28.) Te a törvény beteljesítője és tökéletesítője vagy, többet kívánsz, mint Mózes, de „nem töröd el a megroppant nádat, és nem oltod ki a füstölő mécsbelet” (Mt. 12, 20), mert tudod, hogy „mi van az emberben” (Jn. 2, 25), és „ismered alkotásunkat” (102. zsolt.), és „nem jöttél híni az igazakat, hanem a bűnösöket bűnbánatra.” (Lk. 5, 32.)

II. „Mondá nekik: Aki közületek bűn nélkül vagyon, az vesse rá először a követ.” (Jn. 8, 7.)

Valamennyiünkhöz illik az irgalmasság és könyörület embertársaink iránt, mert egy sincs közülünk bűn nélkül. Csak te vagy egészen tiszta, aki mondhatod: „Ki vádolhat engem közületek bűnről?” (Jn. 8, 46.) És a te Szíved mégis a legirgalmasabb Szív. Isteni bölcseséggel hártod el a követeket a szegény bűnös asszonytól, hogy annál inkább megnyerjed lelkét. Nem mondod, hogy nem bűnös, de „aki közületek bűn nélkül vagyon, az vesse rá először a követ.”

III. „Jézus mondá: Asszony! senki sem ítélte el téged? Én sem ítéllek el. Menj el és többé ne vétkezzél.” (Jn. 8, 10—11.)

Neked jogod volna őt elítélni, másnak nem, és te nem ítéled el őt! Jézusom, mennyi jogod volna engem is elítélni, és mégis oly irgalmas vagy hozzám!

Hogy köszönjem meg Szíved jóságát? „Menj el és többé ne vétkezzél”, ezt mondod nekem is, Jézusom! Ezt akarom tenni, hű akarok maradni hozzád, nem akarom többé bűnnel megbántani irgalmas Szívedet. Amen.

HATODIK NAP.

I. SZENT PÉTER BÜNE ÉS MEGTÉRÉSE.

„A bűnösök Szívemben az irgalom forrására, tengerére találnak.”

I. „Péter megszólalván, mondá neki: Ha mindnyájan megbotránkoznak is tebenned, én meg nem botránkozom soha. Mondá neki Jézus: Bizony mondom neked, hogy ez éjjel, mielőtt a kakas szól, háromszor tagadsz meg engem.” (Mt. 26, 33—34.)

Jézusom, az önbizalom a legnagyobb ellensége a te szeretetednek! Nincs erőm magamtól, hogy téged állhatatosan és kitartóan szeresselek. Erre tanít első apostolod példája. Jézusom, Szíved szerelmére kérek, őrizz meg a helytelen önbizalomtól és erősíts meg mindenható kegyelmeddel, hogy szeretetedben mindig kitartsak!

II. „Kezde átkozódni és esküdözni, hogy nem ismeri azt az embert. És azonnal megszólala a kakas.” (Mt. 26, 74.)

Milyen szégyenletes és szánalomraméltó bukás! Az apostolok fejedelme megtagadja Mesterét. Átokkal és esküvel tagadja meg őt. Hova vezet az önbizalom, és az alázatos imádság elhanyagolása! Az én bizalmam, Jézusom, Szíved jósága és hatalma. Ha ebbe a horgonyba kapaszkodom, lelkem hajója sohasem süllyed el.

III. „És hátrafordulván az Úr, rátekinte Péterre. Akkor megemlékezék Péter az Úr ígéjéről, és kimenén keservesen sira.” (Lk. 22, 61—62.)

Ez a tekintet a kegyelem és irgalom tekintete. Ez a tekintet áthat az apostol egész lelkén. Ez a tekintet panasz és megbocsátás. Ez a tekintet intelem és kegyelem. Ez a tekintet megtérít és átváltoztat. Az a tekintet, mely a vámosból apostolt teremtett, a Mestert megtagadó apostolból a hit szikláját teremtette meg. Ezt a tekintetet Péter sohasem felejtette el. Ez csalta ki szeméből a bánat könnyeit, valahányszor a kakas szavát hallotta. — Jézusom, vesd rám is tekintetedet, mely megtérít és örökre hozzád láncolja lelke-
met! Tekinteted őrizzen meg, nehogy valaha méltatlanná tegyem magam szemed isteni tekintetére! Tekints reám és mondd, hogy bűneim meg vannak bocsátva! Tekints rám és tekintetedből hadd olvassam ki ígéretedet, hogy kegyelmeddel sohasem hagysz el és nem engeded, hogy valaha hűtlen legyek hozzád! Amen.

E helyett az elmélkedés helyett a következőt is végezhetem.

II. A JOBB LATOR.

I. „Egyik a felakasztott latrok közül szidalmazá őt, mondván: Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat és minket is.” (Lk. 23, 39.)

Ez a lator a megrögzött bűnös képe. Még Krisztus keresztje mellett is káromkodik és gyalázza a vele együtt szenvedőt. Vétkében megmarad mindvégig. A megrögzött bűnös lelkében hatástalan marad Istennek legnagyobb kegyelme is. Ez a szabad akarat mélységes titka. Ellen tud állni Isten kegyelmének, ha akar. Kárhozata lesz ugyan, de képes rá. Istenem, Megváltóm, üdvözítő Jézusom, ments meg engem az akarat elvetemülésétől!

II. „Megszólalván pedig a másik, dorgálá őt, mondván: Te sem félsz az Istentől, holott ugyanazon büntetésben vagy. És monda Jézusnak: Uram! emlékezzél meg rólam, midőn eljössz királyságodba.” (Lk. 23, 40—42.)

A jobb lator ép az ellentéte a másiknak. Szíve fogékony a kegyelem iránt. Nagy bűnöket követett el, de lelke mélyén mégis van hajlam a jó iránt. Mily hatalmasan működik benne a kegyelem! A hitre téríti: hisz Jézus istenségében; Űrnak, királynak szólítja őt. Bűnei megismerésére, megbánására és nyilvános bocsánatkérésre indítja őt: „Mi igazság szerint, mert tetteink méltó bérét vesszük.” (Lk. 23, 41.) Eljött a pillanat, gondolja, hogy Jézusért tehet valamit; nyíltan védelmére kel, elismeri ellenségei és üldözői előtt ártatlanságát, nem fél a bosszútól: „De ez itt semmi rosszat nem művelt.” — Jézusom, ha még oly sok és nagy bűn nyomja is lelkemet, ha még annyira visszaéltem is jóságoddal, kegyelmeddel, ha még oly hűtlen voltam is irántad, bizalmam sohasem fogy el a te irgalmadban és könyörületedben, mert tudom, hogy irgalmad tengeréhez képest, mely Szívedben van, minden bűnöm, minden hálátlanságom és gonoszságom csak olyan, mint a csepp, mely elvész a mérhetetlen óceánban.

III. „És mondá neki Jézus: Bizony mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban!” (Lk. 23, 43.)

Jézus irgalma nagyobb, mint a tenger; az ő könyörülete végtelen. A megtérő lator csak azt kéri tőle, emlékezzék meg róla, ha majd eljön királyságába. Jézus még a mai napra, a mai estére megígéri neki a paradicsomot. Így tesz velem is mindig, ha egész szívvel hozzá térek, ha irgalmas Szívére bízom lelkemet, sorsomat. Várakozásomon felül jutalmazza meg bizalmamat. „Szívem határtalan irgalmasságában megígérem neked, hogy Szívem mindenható szeretete megadja a végső töredelem kegyelmét mindazoknak, akik kilenc egymásutáni hónap első péntekén megáldoznak. Nem hálnak meg kegyelmem nélkül, sem a nekik szükséges szentségek vétele nélkül. Isteni Szívem biztos menedékük lesz az utolsó pillanatban.” — Jézusom, lelkem egész bizalmával Szívedhez fordulok és kérlek, temesd el irgalmad mérhetetlen tengerében bűneim sokaságát, emészd meg azokat szereteted lángtengeré-

nek tüzeiben, vedd azokat hátad mögé és ne gondold már azokra! „Könyörülj rajtam nagy irgalmad szerint, töröld el gonoszságomat nagy könyörületességed szerint!” (50. zsolt.) Jézus Szíve, dúsgazdag mindazok iránt, kik hozzád folyamodnak, irgalmazz nekem! Amen.

III. A NAIMI IFJÚ.

I. „Mikor a város kapujához közeledett, ime egy halottat vivének ki, egyetlen fiát anyjának, ki özveg্য volt.” (Lk. 7, 12.)

Ez az ifjú a lelkem képe, amikor a súlyos bűn állapotában voltam. Ifjú, teli életkedvvel és erővel, reménységgel és nagy tervekkel, és már halott! Mint a tavaszi fagy a zsenge virágokat, úgy töri le a bűn a lélek életét. Halott.

Egyetlen fia anyjának. Az én lelkem is egyetlen. Ha ezt elvesztettem, mindenemet elvesztettem. Kedvesebb kell hogy legyen nekem a lelkem, mint az édesanyjának egyetlen gyermeke. Ha lelkemet elvesztettem, örök özvegység, örök elhagyatottság vár rám. Itt a földön is a bűn elhagyatottsága, az istennélküliség, a léleknélküliség szomorú özvegysége.

II. „Kit, mikor meglátott az Úr, megkönyörülván rajta, monda neki: Ne sírj.” (Lk. 7, 13.)

Ez Jézus irgalmas Szíve. Megkönyörül a bűnösön, aki lelkét temeti. Megkönyörül özvegységén, megkönyörül bánatának könnyein. Én is hívom őt könnyeimmel, melyekkel bűneimet, megbántásaimat, egyetlen lelkemnek vesztét, ártatlanságom, buzgóságom vesztét siratom. És Jézus mondja: Tetszenek könnyeid, de már ne sírj, ime jövök, hogy feltámasszam lelkedet új életre, bőségesebb életre, lelki buzgóságra és életszentiségre. Jézus Szíve, életem és feltámadásom, könyörülj rajtam!

III. „És odamenvén, monda: Ifjú! mondom neked, kelj föl. És felüle a halott és beszélni kezde. És átadá őt anyjának.” (Lk. 7, 14—15.)

Ez Jézus hatalma. Így támasztja fel a lelki halottakat is. Visszaadja a lelket önmagának. Így kelti fel új életre az én lelkemet is. Így kelt fel a lanyhaság és a bűn koporsójából, és lelkem beszélni kezd. A hála dalát zengi és hirdeti Isten - nagytetteit. „Áldjátok Istenünket, ti nemzetek, hallassátok dicséretének szavát. Ő lelkemnek életet ad, és nem hagyja meginogni lábamat. Ti mind, kik féletek az Istent, jertek, halljátok, elbeszélem, mily nagy dolgokat cselekedett velem!” (65. zsolt.) „Térj vissza, lelkem, nyugalmadba, mert az Úr jót tett veled. Megmentett engem a haláltól, szememet a könnyhullatástól, lábamat az elbukástól. Az Úr kedvében járok az élők földén.” (114. zsolt.) „Hadd tanítsam utaidra a bűnösöket, hogy hozzád térjenek az istentelenek.” (50. zsolt.) Amen.

IV. A BÉLPOKLOS MEGGYÓGYÍTÁSA.

„A lanyha lelkek buzgókká lesznek, a buzgók még nagyobb tökéletességre emelkednek.”

I. „Egy bélpoklos jöven hozzá, imádá őt, mondván: Uram! ha akarod, megtisztíthatsz engem.” (Mt. 8, 2.)

Jézusom, ez a bélpoklos én vagyok. Sok bűnöm és hibám olyanná teszi lelkemet, mint aki bélpokloságban szenved. Lelkem olyan, mint a kelevény, melyből mindig a bűnök és hibák gennye folyik. „Uram! ha akarod, megtisztíthatsz engem!” Kegyelmed oly erős, hogy még belőlem is szent lehet. Uram, bízom irgalmadban, tisztíts meg engem!

II. „És kinyujtván kezét Jézus, illeté őt, szólván: Akarom, tisztulj meg.” (Mt. 8, 3.)

A te illetésed, Jézus, a tisztaság illetése! Ha téged értelek, tiszta vagyok. „Krisztus lelke, szentelj meg engem! Krisztus teste, üdvözíts engem! Krisztus vére, ihless meg engem! Krisztus oldalából kifolyó víz, tisztíts meg engem!” — Megérintem szent testeddel lelkem

minden érzékét, meghintem szent véreddel lelkem kapuit, és meggyógyulok, és távol lesz tőlem az öldöklő angyal. „Ha csak ruháját illetem is, meggyógyulok.” (Mt. 9, 21.) „És akik hozzáérttek, meggyógyultak.” (Mt. 14, 36.)

III. És azonnal megtisztula poklossága.” (Mt. 8, 3.)

Mily boldog volt ez a szegény belpoklos, mikor megtisztulva, egészségesen távozott Jézustól! Mily boldog vagyok én is, mikor Jézus szájából hallok: Bűneid meg vannak bocsátva, menj békével! Mily boldog vagyok, mikor helyettese mondja nekem a gyóntatószék lélek-tisztító csarnokában: Én feloldalak bűneid alól! — Add, Uram, hogy ma úgy megtisztuljak bűneimtől, hogy soha többé vissza ne essem. Vedd el tőlem necsak a bűnt, hanem a bűnre ösztönző hajlamot is, amennyire az itt a földön a te szent gondviselésed szerint lehetséges. Adj erőt, hogy ellenálljak a gonosznak, és soha vissza ne essem a bűn fertőjébe. Amen.

E helyett az elmélkedés helyett a következőt is lehet venni.

V. A HARMINCNYOLC ÉVES BETEG.

I. „Vala egy ember, ki már harmincnyolc esztendő óta beteg volt. Mikor Jézus ezt ott feküdni látta, mondá neki: Akarsz-e meggyógyulni?” (Jn. 5, 5—6.)

Már hány év óta beteg a lelkem? Talán születésem óta? Talán már ifjúságom, gyermekkorom óta? Gyötri a kevelység hidegrázása, az érzékiség láza, a restség és lanyhaság bénasága, az irigység sárgasága, a kislelkűség angolkóra, a jó sugallatok iránt való érzéketlenség süketsége, a természetfölöttiek meglátására képtelen lelki vakság, a némaság ördöge, aki nem nyitja meg száját Isten dicséretére és imáadására. Él-e bennem legalább a vágy a gyógyulás után? „Akarsz-e meggyógyulni?” Ó, ez a vágy oly hatalmas erő Isten Szívének megindítására! Ez a gyógyulás biztosítéka és már kezdete is. Mily nagyon vágyódott ez a harmincnyolc éves beteg a gyógyulás után! Megközelíti-e az

én vágyam az övét ma, amikor lelkemet Isten szolgája gyógyító kezének át akarom szolgáltatni? „Moss engem tisztára vétkeimtől, tisztíts meg engem bűnömtől.“ (50. zsolt.)

Különösképen jelképe ez a beteg a lanyha léleknek, aki évek hosszú során megmarad lanyhaságában. Az ilyen léleknek gyógyulása oly nehéz. Csak Isten kegyelmének illetése képes őt meggyógyítani, talpra állítani, hogy serény léptekkel haladjon az erények útján. „Mely undorra kelt tégedet, vidd el e lanyhaságot; ó, önts belém új szellemet s nagy lelki buzgóságot!“

II. „Felelé neki a beteg: Uram! nincs emberem, ki engem a tőba bocsásson. Mondá neki Jézus: Kelj föl, vedd ágyadat és járj!“ (Jn. 5, 7—8.)

Már sokan megpróbálkoztak velem és nem értek el eredményt. Mások talán nem is törődtek velem, ott hagytak, mint a levita az úton fekvő sebesültet. De te, Jézusom, megkönyörülsz rajtam, te vagy az én „emberem“. Neked nincs szükséged, hogy karjaidba emelj és elvigy a gyógyító vízhez, egyetlen szavad elég, hogy meggyógyuljak. Uram, csak egy szóval monddjad, és meggyógyul az én lelkem!

III. „Később Jézus a templomban találkozik vele, és mondá neki: Ime egészséges lettél, többé már ne vétkezzél, nehogy rosszabbul járj.“ (Jn. 5, 14.)

Jó nekem ez az intelem, Jézusom, hogy állhatatos maradjak szeretetemben! Ne annyira a félelem a visszaesés következményeitől, mint inkább a ragaszkodás hozzád tartson vissza attól, hogy megszerzett kegyelmedet újból elveszítsem. Jézusom, a te irgalmas Szíved meg fog őrizni, hogy soha többé tőled el ne szakadjak. És ha el akarnék távozni tőled, tartson vissza mindenható kezed. Inkább vess engem bilincsekbe, vedd el akár életemet, csak ne engedj többé, hogy megbántsalak és hozzád hűtlen legyek. Amen.

Ugyaníly módon lehet elmélkedni az irgalmas szamaritánusról (Lk. 10, 30—35), vagy az inaszakadról (Lk. 5, 17—26), vagy a százados szolgájának meggyógyításáról (Mt. 8, 5—13), vagy egyéb hasonló titokról.

VI. A VAKOK GYÓGYÍTÁSA.

I. „Mikor Jézus tovább ment, két vak követé őt, kiáltván és mondván: Könyörülj rajtunk, Dávidnak fia!” (Mt. 9, 27.)

Uram, íme én is követlek távolról és hozzád közeledem, mint vak az örök fény világosságához. Világosítsd meg vakságomat! Közeledem irgalmad trónusához, szentséges Szívedhez, a bizalom hajlékához, melyet istenséged fényes napjában építettél. (18. zsolt.) Oda lépek e szent hajlék oltárához; önts ki rám világosságodat és igazságodat!

II. „Amint pedig hazaérkezett, hozzá járulának a vakok. És monda nekik Jézus: Hiszitek-e, hogy ezt meg tudom cselekedni veletek? Felelének neki: Igenis, Uram! Akkor illeté szemeiket, mondván: Hitetek szerint legyen nektek. És megnyílnak szemeik.” (Mt. 9, 28—30.)

Igen, Uram, hiszem: meg tudod tenni és megvilágosíthatod értelmem sötétségét, hogy megismerjelek téged és megismerjem önmagam. Nyisd meg szívem szemét, hogy lássam, mily nagy vagy te, s mily kicsiny vagyok én! Hiszek tebenned, Uram, és bízom, hogy eljuttatsz oda, ahová már régóta hív kegyelmed! Illesd mindenható ujjaddal, Szentlelked erejével lelkem szemét, és mondd: A te hited szerint legyen neked! Akkor ez a szem örökre megnyílik nagyságod s szereteted szemlélésére és örökre bezáródik minden hitvány földi szépség mulandó fénye előtt. Amen.

KÖVETÉS.

JÉZUS SZENT SZÍVÉNEK KÖVETÉSE.

ALAPVETŐ ELMÉLKEDÉS.

I. Szemlélem Jézust, amint előttem keblét feltárja és annak közepén szentséges Szívére mutat, melyből a szeretet sugarai tüzes nyilak gyanánt indulnak ki és szívem felé törnek.

II. Hallom, amint mondja: „Isteni Szívem oly szenvedélyesen szereti az embereket, és különösen téged, hogy forró szeretetének lángjait nem tudja többé magába fojtani, hanem ki kell árasztania azokat az emberek szívébe, és ki kell magát nyilatkoztatnia, hogy meggazdagítsa őket drága kincseivel, melyek minden üdvösséges és megszentelő kegyelmet tartalmaznak, és kirántsa őket a kárhozat örvényéből, és ők rendetlen hajlamaikat rendezvén, rövid idő alatt a legmagasabb tökéletességre felemelkedjenek.”

III. Hallom, amint engem külön megszólít és szeretetének mérhetetlen leereszkedésével mondja: „Add nekem, fiam, szívedet!” (Péld. 23, 26.)

IV. Megfontolom nagy bensőséggel, mit kell válaszolnom Uramnak, aki oly szeretettel Szívének követésére hív, és mily igazságos és méltányos az én részemről, hogy szívemet egészen neki átszolgáltassam:

Vedd, Uram, és fogadd el szívemet, tüzesítsd meg isteni szereteted lángjaiban és add vissza nekem, hogy egyedül csak a te SzentSzívedszeretetétől éljen és elolvadjon a vágytól, hogy téged minél tökéletesebben köveselek. Add, hogy igazságod által megszabadítva, a szolga állapotából, melyben bűneim visszatartottak, felemelked-

jem szeretetreméltó Szíved kedves tanítványai sorába. Ó Szív, mely minden erény és szentség forrása vagy, szívem szilárd elhatározása az, hogy kegyelmedtől segítve, téged kövesselek, téged szemléljelek mint tökéletes példaképemet, erős hittel és mélységes imádással, szeretettel és hálával, bánattelt szívvel és határtalan bizalommal. Szentséges Anyád és szűzi Jegyese szeretetére kérem ezt, kit atyádnak neveztél, mennyei Atyád dicsőségére, akivel élsz és uralkodol a Szentlélekkel egyetemben örökkön örökké. Amen.

A most következő elmélkedésekben nagy bensőséggel kell kérnem a kegyelmet, hogy Jézus Szívét bensőleg megismerjem, lángolóan szeressem és hűségesen kövessem. Arra kell irányítanom figyelmemet, hogy a titkok külső burkán át behatoljak Jézus istenemberi bensejébe, Szent Szívébe, amelyből összes erényei és cselekedetei erednek megváltásunk nagy művében.

Továbbá arra kell irányítanom figyelmemet, hogy megismerjem: 1. mily szent indulatokat és gerjedelmeket keltett fel magában a Szent Szív, mikor földi életét megkezdte; — 2. mit követelt azoktól, akik őt követni akarták; — 3. hogyan fogadták az emberek eljöveteletét? — Biztos ugyanis, hogy a Szent Szív, mely minden szív mintaképe, most is ugyanígy akarja önmagának kinyilatkoztatása által a világot megmenteni, és ugyanazt a követést kívánja tisztelőitől és tanítványaitól, mint akkor. Azután magamra tekintek és kérdelem, hogyan kell szívembe fogadnom és hogyan kell követnem a Szent Szívnek ezt az evangéliumát?

Meg kell még jegyeznünk, hogy a Szent Szív követésének abból az öt belső gyakorlatból kell fakadnia, melyek legsajátosabbak a Szent Szív tiszteletében, vagyis az imádó hitből, mely az isteni Szívet, mint imádandó és követendő eszményképet állítja lelkünk elé; a szeretetből, hálából és engesztelésből, mely minket követésére ösztönöz; a bizalomból, mely benne látja az erő és a kegyelem forrását, hogy követésében kitartsunk és minden akadályt legyőzzünk.

ELSŐ NAP.

I. AZ IGE MEGTESTESÜLÉSE.

I. Az Isten Gábor arkangyalt küldi a boldogságos Szűzhöz. Az angyal hírül adja neki, hogy Isten őt választotta ki, hogy az Ige szűzi méhében testet öltson, és szentséges Szíve létet nyerjen. Mily magasztos és

boldogságos kiválasztás! Ez a szüzi, anyai szív volt kiválasztva arra, hogy a Megváltó istenemeri Szívéhez a legközelebb álljon és a leghasonlóbb legyen hozzá. De egyúttal mennyi áldozatot is kíván ez a kiválasztás a boldogságos Szűz tiszta szívetől! „Neked magadnak is tör fogja átjárni lelkedet.” (Lk. 2, 35.) — Megfontolom még, mily okosan és szerényen fogadja a szent Szűz ezt az isteni köszöntést és kiválasztást. Ebben is már előre hasonlít jövőendő Fiának Szívéhez, melyben a bölcsesség és szentség minden kincse megvan.

II. Az Isten Fia jön a világ megváltására, amint az angyal Szent Józsefnek mondotta: „Ő szabadítja meg népét bűneitől.” (Mt. 1, 21.) Ezt a megváltást különösen Szent Szíve által eszközölte, az ő Szíve „királyságának vége nem lesz” (Lk. 1, 33), mert ő minden szív királya és központja.

III. Szűz Mária mondja: „Ime az Úr szolgáolaánya, legyen nekem a te igéd szerint” (Lk. 1, 38), „és az Ige testté lön, és miköztünk lakozék.” (Jn. 1, 14.) Ekkor a Szent Szív először kezdett verni ezen a földön, hogy csak pár órára szüneteljen, azután ismét tovább verjen az egész örökkévalóságon át. Jézus Szíve Szűz Mária szíve alatt ver, vele egy vérből táplálkozik, egy élet vele. Ver a mennyei Atyáért, ver miérettünk. Ó, drága Szív, add, hogy az én szívem is érted verjen örökké!

IV. „József úgy tett, amint parancsolta neki az Úr angyala, és magához vevé feleségét.” (Mt. 1, 24.) Megfontolom, mily készséggel és gyorsasággal vállalták magukra e szent személyek, a boldogságos Szűz és Szent József, hivatásukat, hogy Jézusért mindennemű fáradságot és bajt elviseljenek; Jézus pedig, hogy kiürítvén önmagát, engedelmes legyen a halálíg (Fil. 2, 7—8), és felajánlja mennyei Atyjának szentséges Szívét e szavakkal: „Ime eljövök, hogy megcselekedjem, ó Istenem, a te akaratomat.” (Zsid. 10, 7.) S mily szeretettel szerette egymást kezdetől fogva ez a három szív; hiszen szüzi szív volt mind a három!

V. Jézus testi Szívében, mint egy fényes tükörben,

visszatükröződtek szentséges lelkének minden szent gerjedelmei és erényei, különösen alázatossága és szeretete, melyeknek legelső és legnagyobb bizonyítéka a megtestesülés maga: „Felvette a szolga alakját, és külsejét tekintve úgy jelent meg, mint ember.” (Fil. 2, 7.) „Megjelent Üdvözítő Istenünk jósága s ember-szeretete, hogy kegyelme révén megigazulva örököseivé legyünk az örök életnek.” (Tit. 3, 4—7.) Alázatossága és szeretete Szívének első tanítása; ezt akarom követni én is, hogy „ugyanazt az érzést ápoljam magamban, amely Krisztus Jézusban megvolt.” (Fil. 2, 5.) „Szelíd és alázatos Szívű Jézus, tedd szívemet a tiedhez hasonlóvá.” Amen.

II. SZÜZ MÁRIA LÁTOGATÁSA.

„Útra kelvén Mária ama napokban, sietve méne a hegyek közé, Juda városába. S beméne Zakariás házába és köszönté Erzsébetet.” (Lk. 1, 39—40.)

I. „És lön, hogy amint meghallotta Erzsébet Mária köszöntését, repese méhében a magzat, és betelék Erzsébet Szentlélekkel.” (Lk. 1, 41.)

Mária Jézust hozza. Az élő tabernákulumból ki-sugározza fényét és melegét „a szeretet lángoló tűzhelye”, „a világ világossága”, Jézus Szíve. Láthatatlan sugarak törnek elő és behatolnak Erzsébet anyai keblébe, és szíven találják az előfutárt, aki még anyja méhében rejtőzik. Szűz Mária hozza nekem is Jézus Szívét. Ő a közvetítőm, ő lelki anyám, akinek szüzi méhében lelkileg átalakul szívem Jézus Szívébe. „Jézusom, ki élsz Szűz Máriában, jöjj és élj énbenem szentséged szellemében, erősséged teljességében, erényeid igazságában, utaid tökéletességében, titkaid közös-ségében. Uralkodjál bennem minden ellenséges hatalom felett Szentlelked által Atyád dicsőségére!” (300 n. b. IX. Pius.)

II. „És nagy szóval felkiálta, mondván: Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek

gyümölcse! Boldog vagy te, ki hittél, mert be fog teljesedni, amiket mondott neked az Úr.” (Lk. 1, 42—45.)

Áldott vagy te, szent Szűz, nem is annyira azért, mert Istened és Teremtőd anyja lettél, hanem azért, mert anyaságod által szíved oly közel jutott Fiad Szívéhez és hozzá oly hasonló lett! Ezért vagy áldott az asszonyok között. De még inkább áldott a te szentségednek forrása, Fiadnak Szíve, méhednek gyümölcse, akiben „az istenség egész teljessége lakozik”, és aki „az élet és szentség forrása”. Hozzá megyek, hogy én is beteljek kegyelmével és szentségével, amint szent előfutára betelt a te közvetítésed által.

III. „És mondá Mária: Magasztalja az én lelkem az Urat, mert ránézett szolgálója kicsinységére: ime mostantól fogva boldognak hirdet engem minden nemzedék.” (Lk. 1, 46—48.)

Ily kegyelem után csak hála törhet ki az emberi szívből. Mit adjon mást az ember Istennek? Szűz Mária szíve a hála dalát zengi. Nekem is azt kell zengennem, ha a Szent Szív kegyelmeivel meglátogat és lelkemet gazdagítja. Ezt kell zengennem mindennap, mikor szívembe fogadom őt a szentáldozásban, kezemben hordom a szentmisében, s így édesanyjához hasonló leszek. Engem is boldognak fog hirdetni egykor az égben minden nemzedék, ha szívemet az övéhez hasonlóvá tettem. Hiszen már ő boldognak hirdetett, mikor mondta: „Boldogok a lelki szegények; boldogok a szelídek; boldogok, akik sírnak; boldogok, akik éheznek és szomjúhozzák az igazságot; boldogok az irgalmasok; boldogok a tisztaszívűek; boldogok a békességesek; boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért.” (Mt. 5, 3—10.) „Ha ezeket tudjátok, boldogok vagytok, ha megteszitek azokat.” (Jn. 13, 17.) — Ó Jézusom Szíve, ki ott rejtőzöl még édesanyád tiszta szíve alatt, töltsd be szívemet kegyelmeddel, hogy megismerjem mindazt, amire a te példád tanít és meg is cselekedjem! Így fogom megérdecelni, hogy te, aki nekem már itt a földön megígér-

ted a boldogságot a te követésedben, egykor az égben a veled való egységben örökké boldognak nevezhess. Amen.

III. JÉZUS SZÜLETÉSE.

I. „Szülé az ő egyszülött fiát, és bepólyáza őt és jászolba fekteté, mert nem kaptak helyet a szálláson“ (Lk. 2, 7.), s mert ő maga, „bár gazdag volt“, Szívének szeretetében értünk szegénnyé akart lenni, „hogy az ő szegénysége által mi gazdagok legyünk.“ (2. Kor. 8, 9.)

Amint megtestesülésében az alázatosságot, úgy születésében elsősorban a szegénységet kedvelteti meg velem. Nem volt elég Szíve szeretetének Názáret; Betlehembe kellett jönnie, hogy még a legszegényebbek kényelme is hiányozzék neki, és istállóban lásson napvilágot, ő, aki az egek termeit építette. Jézusom, mily elragadó a te szegénységed! „Annál kedvesebb vagy nekem, minél szegényebb lettél érettem.“ (Sz. Bernát.) De szeretetemet azzal akarom kimutatni, hogy Szíved szent vonzalmát követem, és szeretem a szegénységet, az egyszerűséget, amint te szeretted, hogy velem is megkedveltesd.

II. Mély áhítattal mélyedek el az imént született Üdvözítő Szent Szívének érzelmeibe, melyekkel magát mennyei Atyjának felajánlja életének hajnalán. Ez az ő reggeli imádsága. Ugyanoly áhítattal elmélyedek szeretetébe, mellyel magához öleli az egész világot és minden embert, engem is, és elvállalja életének minden szenvedését és fáradalmát, hogy engem megváltson. Elmélyedek szeretetébe, mellyel szüzi édesanyját és nevelőatyját átkarolja, és viszont e két emberi szív érzelmeibe is elmélyedek, melyekkel az isteni Gyermekeket szeretik, akit Isten az ő szüzi frigyüknek ajánlkozott.

Lélekben szemlélem, amint Szűz Mária és Szent József imádják a kisdedit, imádják Szent Szívét és szívüket neki örökre felajánlják. Szemlélem viszont a

Szent Szívet, amint életének első pillanatától kezdve nemcsak mennyei Atyjának, hanem édesanyjának és az ő szüzi Jegyesének is aláveti magát a mi üdvösségünkre, és megtanít minket, hogy mi sem juthatunk el más úton hozzá, mint amelyen ő eljött hozzánk, t. i. szentséges Anyja és annak szüzi Jegyese révén, akit házának urává tett.

III. „Mennyei sereg sokasága vette körül az angyalt, mely dicséré az Istent, mondván: Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség a jóakaratú embereknek.” (Lk. 2, 13—14.)

Ez a Szent Szív első dicsőítése az angyalok által. Igaz, hogy már megtestesülésének első pillanatától kezdve láthatatlanul imádták őt az égi seregek a szent Szűz tabernákulumában, de most látható alakban és nyilvánosan teszik azt. Megvalósul Alacoque Szent Margit látomása, amikor trónon szemlélte a Szent Szívet, szeráfoktól körülveve, amint őt magasztalták, dicsőítették és szerették. Valóban dicsőség a magasságban Istennek, mert e Szív által és ővele és őbenne jutott a mennyei Atyának minden dicsőség és tisztelet. „Én téged megdicsőítettelek a földön”, fogja mondani élete végén, „a munkát elvégeztem, melyet rám bízál, hogy azt megtegyem; és most te dicsőíts meg engem, Atyám, tenmagadnál azzal a dicsőséggel, mely enyém volt nálad, mielőtt a világ lett.” (Jn. 17, 5.) Erről a dicsőségről lemondott megtestesülésekor a mi megváltásunkért; de minden nagyobb megaláztatása után egy-egy fénysugár tör elő ebből a mennyei dicsőségből és keresztülhatol a megaláztatás sötét felhőin, megkeresztelésekor, Tábor-hegyén, szenvedése előtt és most is. Ezt jelenti az angyalok éneke: Dicsőség a magasságban Istennek!

De békességet is hozott az embereknek. Hiszen ez a Szív a mi békességünk, akiben a kettő — Isten és ember — egy lett. „Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek; nem miként a világ adja, adom én nektek.” (Jn. 14, 27.) Ó isteni Szív, „a mi békességünk és engesztelődésünk”, fogadd szí-

vem legbensőbb szeretetét és önfelajánlását és add, hogy a te követésedben megtaláljam szívem egész békességét és boldogságát, és neked és mennyei Atyádnak a legnagyobb dicsőséget szerezzem, melyre gyarló szívem csak képes. Amen.

•

Ez után az elmélkedés után és a továbbiak után is, harmas imádságot végzek, még pedig először Szent Józsefhez azzal a kéréssel, legyen lelkem égi vezére, és vezessen el szűzi Jegyesének szeplőtelen Szívéhez. Másodszor a boldogságos Szűzhöz, égi Anyámhoz, azzal a kéréssel, „mutassa meg nekem méhének áldott gyümölcsét, Jézust“, és nyissa meg számomra édesanyai szereteténél fogva Fiának Szent Szívét. Az ő közvetítésükkel fordulok Jézushoz, isteni Megváltóhoz, és kérem őt, alakítsa át szegény szívemet egészen az ő isteni Szívének képére. „Emberek Üdvöztője, Jézus Krisztus, akinek műve a mi megváltásunk, akinek követése a mi egész tökéletességünk, nyisd meg nekem, kérlek, szentséges Szívedet, az élet kapuját és az élővíz forrását, hogy általa a te ismeretedre eljussak és az igazi erény vizét igyam, mely kioltja bennem a szomjúságot minden földi dolog után.“ Amen.

MÁSODIK NAP.

I. A PÁSZTOROK MEGHIVÁSA.

I. Az Úr anyala megjelent a pásztoroknak, akik őrt állottak az éjszakában nyájuk felett, és mondá nekik: „Nagy örömet hirdetek nektek, mely léssen az egész népnek, minthogy ma született nektek az Üdvöztő.“ (Lk. 2, 10—11.)

A pásztorok őrt állanak nyájuk felett, mikor a lelkek jó pásztora születik. Egyszerű, kötelességtudó, jámbor és önzetlen emberek. Ilyeneknek nyilatkoztatja ki magát a Szent Szív legszívesebben, azoknak, akik távol állanak a világ fényűzésétől és élvezeteitől, és

szívükben várják az Istent. „Hálát adok neked, Atyám“, mondja Jézus, „hogy elrejtetted ezeket a bölcsektől és kinyilatkoztattad a kisdedeknek.“ (Mt. 11, 25.) „Ne félj, te kisded nyáj! mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot.“ (Lk. 12, 32.) Ez az ország „az igazság és az élet, a szentség és a kegyelem, az igazságosság, a szeretet és a béke országa.“ Ez az ország elsősorban bennünk van (Lk. 17, 21.), és „béke és öröm a Szentlélekben“. (Róm. 14, 17.) Ezt az örömet hozza nekünk Jézus, azt az örömet, melyet senki el nem vehet tőlünk (Jn. 16, 22.), azt az örömet, mely abban áll, hogy nevünk be van írva mennyekben (Lk. 10, 20.), be van írva a szentséges Szívbe, annak Szívébe, aki a mi Üdvözítőnk és egykori bíránk.

II. „És ez nektek a jel: találni fogtok egy kisdedet, pólyákba takarva és jászolba fektetve.“ (Lk. 2, 12.)

Ezek Jézus Szívének jelvényei: a szegénység és az alázatosság; egy kisded jászolba fektetve. Ézen ismerem meg, hogy az ő tanítványa vagyok-e? Távol állok-e a világ gögjétől és fényűzésétől, az anyagiaknak és az emberek tiszteletének rendetlen szeretetétől? Alázatos Szívű Jézus, taníts meg Szíved evangéliumára, a lelki szegénység, az önzetlenség és az alázatosság evangéliumára! Pásztorokat hívsz magadhoz, mert eljövetelednek jele ez: „A szegényeknek az evangélium hirdettetik.“ (Lk. 7, 22.)

III. Elmenének sietve, és megtalálák Máriát és Józsefet és a jászolban fekvő kisdedet.“ (Lk. 2, 16.)

Sietve mennek, mert kegyelmed vonzza és szeretetük hajtja őket. Sietve kell mennem nekem is, ha hívsz, ha ösztönösz, ha sürgetsz, ó isteni Szív! „Uram! ha te vagy, parancsold, hogy hozzád menjek a vizen.“ (Mt. 14, 28.) „Amint Simon Péter meghallotta, hogy az Úr az, magára ölté köntösét és a tengerbe ereszkedett.“ (Jn. 21, 7.) Ezek a te ösztönzéseid, ó isteni Szív, a lelkek mélyén. Édesanyád is „sietve méne a

hegyekbe", mikor szíve alatt vert a te Szíved. Tégy buzgóvá, ó Szent Szív, ösztönzéseid követésében!

Hol találunk téged? Édesanyádnál és annál, akit magad atyádnak neveztl. Mindig velük vagy, ők is együtt keresnek téged: „Ime atyád és én bánkódva kerestünk téged.” (Lk. 2, 48.) Soha nélkülük nem vagy. Azért én is náluk és velük kereslek téged, hogy biztosan megtaláljalak.

IV. „Visszatérének a pásztorok, magasztalván és dicsérvén az Istent mindazokért, amiket hallottak és láttak, úgy ahogy megmondattott nekik.” (Lk. 2, 20.)

A hála a szeretet visszhangja. Minél kisebb vagyok magam előtt, annál hálásabban fogadom kegyelmeidet, mert érdemetlennék tartom magamat azokra. Áldlak és dicsérlek, ó Szent Szív, ha hozzám leereszkezel és titkaid részesévé teszed. Áldlak és dicsérlek, amikor munkatársadnak és apostolodnak választasz. Áldlak és dicsérlek, amikor ígéid, kegyelmeid, szentségeid, titkaid osztogatójává teszed. Áldom hűségedet, áldom szeretetedet, mellyel teljesíted azt, amit ígértél, amikor Szent Szíved ígéréteinek teljesedését lelkemen tapasztalom.

V. „Mária pedig megjegyzi vala mindeme dolgot, szívében forgatván.” (Lk. 2, 19.)

Nincs hűségesebb és tanulékonyabb tanítványod, ó Jézusom, mint szentséges Anyád. Az ő szíve a te Szíved gondolatainak, érzelmeinek, vágyainak, szándékainak és törekvéseinek visszhangja. Amit benned lát és töled hall, azt szívében forgatja és megőrzi, és virágzásra és gyümölcsözésre hozza százszoros termékenységgel. Ő az, aki a másik Máriánál még sokkal nagyobb szeretettel és tanulékonyasággal lábadhoz ül, és a legjobb részt választja, „mely el nem vétetik tőle”. (Lk. 10, 42.) Róla mondod, amit Atyád mondott terólad, ó Jézusom: Ime, az én igen kedves Anyám, kiben nekem kedvem telik. Őt kövessétek! Amen.

II. JÉZUS BEMUTATÁSA.

I. „Mikor elteltek az ő megtisztulásuk napjai, felvivék őt Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak.“ (Lk. 2, 22.)

Ez volt az első nyilvános és ünnepélyes felajánlásod, ó Jézusom, mellyel szülőid kezei által Szíved oltárán felajánlottad magad mennyei Atyádnak. Ez volt hajnali áldozatod, melyet a Golgotán esti áldozattal be kellett végezned. Áldozatról szól itt minden, áldozatot lehel itt minden ebben a titokban: a felajánlás, a szegények áldozata, Simeon jövendölése. Jele annak, hogy áldozat a te életed, és követésed sem lehet áldozat nélkül. „A bűnösök áldozata“ lettél, ó Szent Szív! Nekem is áldozattá kell lennem testvéreimért a te követésedben, hogy hozzád mindenben hasonló legyek. Felajánlom azért és átadom neked szent nevelőatyád és szűz édesanyád kezei által egész valómat és mindent, amim csak van, teljes rendelkezésre, hogy az ő kezük által megtisztultan és Szent Szíved áldozatával egyesülten égő áldozattá legyek mennyei Atyád szeretetének oltárán.

II. „Simeon karjaiba vevé őt és magasztalván az Istent, mondá: Most bocsátod el, Uram, szolgádat a te ígéd szerint békességben; mert látták szemeim a te megváltásodat. És az ő atyja és anyja csodálkoznak azokon, amiket felőle mondtak.“ (Lk. 2, 28—33.)

Ez a lélek boldogsága, aki Jézust magában őrzi. Ó, mennyivel boldogabb vagyok én, aki őt nemcsak karjaimba vehetem, hanem szívembe fogadhatom, szívemet Szívéhez érinthetem! Sőt istenségével bennem is lakik, az ő temploma, az ő szentségháza, az ő szentségmutatója, az ő áldoztató kelyhe vagyok! Az ő élete él bennem, az ő vére folyik ereimben! Mily nagy dolgok ezek! Élem-e ezeket az igazságokat? Kihatnak-e gyakorlati életemre, embertársaimmal való érintkezésre? Én is elcsodálkozom azon, amit nekem az ő életéről én bennem a hit mond. Add, Jézusom, hogy

mintegy második emberségeddé legyek, melyben te folytatod földi életedet Atyád dicsőségére és a lelkek javára!

III. „Mondá Simeon Máriának, az ő anyjának: Ime tétetett ez sokak romlására és feltámadására Izraelben, és jelül, melynek ellenemondanak, hogy nyilvánosságra jöjjenek sok szívből a gondolatok.” (Lk. 2, 34—35.)

Amit Simeon itt általánosságban Jézus személyéről és tanításáról mond, az különösen érvényes Szent Szívének tiszteletéről. Mennyi lélek feltámadása és élete volt ez a tisztelet, de mennyi ellenmondást is vont maga után! A lelkek szétválasztója lett némileg. Az igazi katolikus érzés és Jézus osztatlan szeretete összefügg Szent Szívének tiszteletével. Janzenisták és jozefinisták az ő Szívének szikláján törtek meg. A Szent Szív tiszteletében benne rejlő Krisztus-szeretet és tökéletes Krisztus-követés miatt mondhatni, hogy különös jele a kiválasztásnak és az Egyházzal való együttérzésnek. Szent tanítványa, Alacoque Margit mondja: „Ez az ájtatosság szeretetének utolsó erőfeszítése, amellyel az emberek segítségére akar sietni, hogy sátán uralma alól kiszabadítsa őket. Szét akarja azt rombolni, hogy minket szeretete uralmának édes szabadságába helyezzen.” De akik ezt az eszközt is megvetik, azok számára nem marad más, mint a romlás és pusztulás.

IV. „Neked magadnak is tör fogja átjárni lelkedet.” (Lk. 2, 35.)

Tör fogja átjárni lelkedet, mert a te szíved egy a te Fiadnak Szívével. Ha az övét átfúrja a lándzsa, a tiéd sem maradhat sértetlen. Az ő Szívének minden rezgése visszhangzik a tiedben. Azért vagy te az ő Szíve tisztelőinek mintaképe; de a te szíved maga is tiszteletünk és követésünk tárgya; mert minél szorosabban követi a mi szívünk a tiedet, és minél szorosabban egyesül vele, annál tökéletesebb tükörképe lesz Szent Fiad Szívének, és annál bensőségebben egyesited azt az övével. Véd be, ó Anyám, Fiad

Szívének képét oly mélyen szívembe, hogy azt soha el ne felejtsem! Amen.

III. A NAPKELETI BÖLCSEK MEGHIVÁSA.

I. „Bölcsek jövének napkeletről Jeruzsálembe, mondván: Láttuk csillagát napkeleten, és eljöttünk imádni őt.” (Mt. 2, 1—2.)

Mily csodálatos a te kegyelmed, ó Jézus! Betlehemből, a jászolból kihat egészen a sivatagon túli országokba, és vonzza a lelkeket hozzád, Szívedhez, melyből ezek a láthatatlan kegyelmi sugarak kiindulnak. Ilyen vagy most is az oltárszekrényben.

„Láttuk csillagát”, ó ez a csillag most Szent Szívednek jelvénye! Új jel tűnik fel az égen, mondja XIII. Leó pápa, a Szent Szív biztató jelvénye. Mint egykor a kereszt Konstantin császár idejében, úgy most a Szent Szív képe a jel, melyben győzni fogunk.

Mily fényes, mily biztató, mily barátságos ez az új csillag. Követem, hogy sivatagokon és sötétségen keresztül eljussak Jézushoz.

II. „Amint meglátták a csillagot, megörülének igen nagy örömmel. És bemenvén a házba, megtalálák a gyermeket anyjával, Máriával.” (Mt. 2, 10—11.)

Ez az öröm a jól kiállott próba utáni öröm. A csillag eltűnt, és a bölcsek sötétségben maradtak. Jeruzsálemben sok viszontagságon és próbán kellett keresztülesniök. Most újra megjelenik a csillag. Innét a nagy öröm. — Jézus Szívének vigasztaló és bátorító csillaga is olykor eltűnik lelkünk láthatáráról, sötétség és kislelkűség borul ránk. Nem szabad csüggednünk, bátran tovább kell menni, rendületlenül kell bízni. Akkor majd újból megjelenik a csillag, és az öröm annál nagyobb lesz.

Megint csak Máriával együtt — és Szent Józseffel — találják a gyermeket. Szent József kaput nyit, Szűz Mária karjaikba fekteti áldott magzatát. Ezt az utat kell követnem, ha Jézust szívembe akarom befogadni.

III. „Leborulva imádták őt. És megnyitván kincsesládáikat, ajándékokat adának neki, aranyat, tömjént és mirrhát.” (Mt. 2, 11.)

Ez legyen az én imádásom is, ó Szent Szív. Imádlak alázatosságodban, imádlak szegénységedben, nem kevésbbé, mint isteni dicsőségedben. Ajándékokat is hozok neked, szerető szívem aranyát, imádásom tömjénét, önmegtagadásom mirrháját. Jobbat nem adhatok neked. Szeretetem az, amit egyedül kívánsz, és ez a szeretet veled egyesülni óhajt imában, és szenvedni, dolgozni akar érted az áldozatban és munkában. Fogadd, Jézusom, szívem aranyát, tömjénét és mirrháját, és add áldásodat rám, hogy ezzel az áldással távozzam és hirdessem, hogy nagyot tett velem az Úr! Amen.

IV. A 12 ÉVES JÉZUS.

1. „Mikor tizenkét esztendős lett, fölmenvén azok Jeruzsálembe az ünnepi szokás szerint, midőn visszatérőben voltak, a gyermek Jézus ott maradt Jeruzsálemben, és nem vevék észre szülői.” (Lk. 2, 42—43.)

Mily szeretet vonzza a tizenkét éves Jézus Szívét a templomba mennyei Atyjához! Ez a szeretet sugallja neki az utat, melyre mint Isten Fia nem volt kötelezve. De minden, ami Atyját érinti, az az ő Szívének vágya. Hogy imádkozik? Mily nagy áhítattal, mily hosszú ideig! És visszamarad. Nem elég neki a rendes idő. Már most ugyanazt teszi, amit később fog tenni, amikor az éjszakát imádságban tölti és kora hajnalban kimegy egy puszta helyre, hogy ott imádkozzék.

Visszamarad szülei tudta nélkül. Nem véletlenségből maradt el tőlük, hanem szándékosan. Miért? Hogy már most előkészítse őket egykori messiási hivatására, amikor majd mindenkorra el kell hagynia a szülői házat. Legszentebb érzelmeit is áldozatul hozza mennyei Atyjának. Arra tanít, hogy semmiféle emberi tekintetből sem szabad háttérbe helyeznem a mennyei Atya érdekeit és akaratát. Mindent fel kell áldoznom, ha ő úgy kívánja.

Ó Jézusom édes Szíve, belemélyedek legszentebb érzelmeidbe és szándékaidba; benned látom, olvasom, milyennek kell lennie az én szívemnek. Ó gyengéden érző, áldozatos Szív, add, hogy az én szívem is erős legyen minden áldozatra és erejét belőled merítse mindig!

II. „Megtalálták őt a templomban, a tanítók közt ülve, amint hallgatá és kérdezé őket. Almélkodának pedig mindnyájan az ő okosságán és feleletein.” (Lk. 2, 46—47.)

Jézusom, te vagy a leghölcsebb tanító és a legokosabb tanítvány. Szíved, „melyben a bölcsesség és tudomány összes kincsei megvannak”, mennyei Atyád kebléből szívta tudását és bölcsességét. Te vagy az Atya bölcsesége. De leülsz teremtményeid lábaihoz, hogy oktattasd magad, hogy tapasztalatilag is tudomást szerezz arról, amit megtestesülésed első pillanatától kezdve Szívedben hordoztál. Azért mondja rólad evangelistád, hogy növekedtél bölcsességben (Lk. 2, 52.). Add, hogy én is a te iskoládban bölcsességben és szent tudományban növekedjem, az egyedül szükséges tudományban, mely a te szeretettedben és a földi dolgok megvetésében áll. Ó isteni tanítvány, légy az én tanítóm, hogy megtanuljam, mily tanulékonynak kell lennem a te iskoládban!

III. Édesanyjának kérdésére: „Gyermekeim! miért cselekedtél így velünk? Ime, atyád és én bánkódva kerestünk téged”, azt válaszolja: „Miért hogy engem kerestetek? Nem tudtátok-e, hogy az én Atyám dolgaiban kellennem? Anyja meg szívében tartja valamindez ígéket.” (Lk. 2, 48—51.)

Bánkódva keresik Jézust. Ki is ne bánkódnék, ha őt csak látszólag és csak rövid időre is elvesztette! Hiszen mi vagyok én, és mik vagyunk mi mindnyájan Jézus nélkül? Jézus nélkül semmi sem izlik, mondja Szent Bernát. Hiába a legédesebb zsoltár, ha abban Jézus nevét nem hallom. Hiába a leghűbb barát, ha Jézus szeretete nem fűz hozzá. Hiába a legmélységesebb tudomány, ha abból nem tanulom Jézust szeretni.

Mily boldogság megtalálni Jézust! Már boldogság őt szeretettel keresni, mondja ugyancsak Szent Bernát, de még mennyivel nagyobb boldogság őt megtalálni!

„Nem tudtátok, hogy az én Atyám dolgaiban kell lennem?” Ez a szó ismét felfedi előttem Szíved legmélyebb szentélyét, ó isteni Üdvözítőm, szeretett isteni Barátom! Szemlélem lelked legbensőbb mozgató erejét, rúgóit; érzem Szíved lüktetését; lelked pulzusát érintem. „Én mindenben azt cselekszem, ami előtte kedves” (Jn. 8, 29.), ez a te Szíved éltető ereje és rúgója. „Ami kedves előtte”, „Atyám dolgai”, ez az, ami téged egyedül érdekel. Add, hogy ez legyen az én eledelem és italom is, megcselekedni annak akaratát, aki engem teremtett, és követni azt, aki engem Szívének vérével megváltott! Amen.

HARMADIK NAP.

Ennek a napnak legnagyobb részét az Úr Jézus názáreti elrejtett életének elmélkedésére fordítom, mert ebben a titokban szemlélem legjobban szentséges Szívének legmélyebb gondolatait, szándékait, érzelmeit és törekvéseit. Ebben a titokban kell őt leginkább követnem és utánóznom.

Azért az első elmélkedésben az elrejtett életnek sajátos titkát fogom megtekinteni, a másodikban, hogy „Jézus növekedék bölcsességben és kedvességben Istennél és embereknel” (Lk. 2, 52.), a harmadikban végre, hogy „engedelmes vala” szüleinek (Lk. 2, 51.), és hogy az ács fiának tartották. (Mt. 13, 55.) Utolsó elmélkedésemet Jézus búcsújáról tartom a názáreti othontól és megkereszteléséről a Jordán vizében.

I. NÁZÁRET TITKA.

Ez a titok abban áll, hogy Jézus ahelyett, hogy nagy dolgok véghezvitelére kiállt volna a nyilvánosság elé, tanított, gyógyított, térített, csodákat művelt volna, elrejtőzik a názáreti ház csendjében egy egyszerű családi élet rejtekében. Nem vonul vissza Keresztelő Szent János mintájára a sivatagba, mint nagy vezeklő, nem látunk rajta csodás jelenségeket, elragadtatásokat, véres ostromozásokat; a názáreti családi tűzhely az ő otthona,

az egyszerű hétköznapi élet az ő szentsége, az engedelmes kötelességteljesítés az ő tudománya. És ezt az életet nem a többi ember módjára húszéves koráig, hanem harmincéves koráig folytatja. Ez Názáret titka.

Miért cselekedett így Jézus? Nézzünk bele isteni Szívébe? Ott találjuk meg rá a választ.

1. Példájával meg akarta mutatni, hogy a rejtett élet, a hétköznapi kötelességteljesítés, a feltűnés nélküli áldozatok és kis erények hosszú láncolata teszi életünk igazi értékét Isten előtt. Kicsi dolgok nagy szeretetből, ez az életszentség kulcsa. Nem az ünnepnap a fő, hanem a hétköznapi. Nem az tesz Isten előtt legtöbbet, aki leghangosabban szól, aki a legfeltűnőbb cselekedeteket viszi véghez, aki a legnagyobb külső sikert aratja, hanem az, aki szívének áldozatait szünet nélkül, kis áldozati adományokban és erényvirágokban szórja Isten lábai elé. Ez a kulcs a názáreti titok megértéséhez.

2. Példájával meg akarta mutatni, mily fontos az előkészület, ha valami jó dolgot akarunk elérni lelkiekben és külsőkben. Azért készült harminc évig nyilvános fellépésére, bár nem szorult rá erre az előkészületre; de példát akart adni nekünk.

3. Hosszú názáreti tartózkodásával meg akart tanítani arra, hogy nem nyilvános életének tetteiben, hanem elrejtett életének erényeiben kell őt elsősorban követnünk és utánoznunk. Csodáit egyáltalán nem, egyéb tetteit csak megszorítással, de alázatos engedelmességét mindenkép követhetjük. Oly nehezen akarjuk ezt megérteni, azért ad oly beható és hosszú leckét erről a tárgyról.

4. Meg akarta mutatni, mily nagy értéke van Isten előtt a függés és az engedelmesség életének, az önakaratról való teljes lemondásnak. Azért folytatta ezt az életet tovább, mint azt az emberek rendes körülmények közt folytatni szokták.

5. Meg akarta mutatni, mily kedves és tetsző Isten előtt és ő előtte is a függés szentséges Anyjától. Azért gondom lesz rá, hogy én is egészen átszolgál-

tassam magamat neki, mint a szeretet rabszolgája, hogy általa egészen átalakuljak Jézusba.

6. Végre meg akarta mutatni, hogy nem volt elveszett idő, ha szentséges Anyjának lelki megszentelésére 30 évet fordított, míg az egész világ megváltásának csak három évet szentelt. Nem elveszett idő, ha egészen Istennek szentelt lelkeket magas tökéletességre emelünk és sok időt fordítunk erre, feltéve, hogy nem feledkezünk meg azokról, akik a legnagyobb szükségben vannak, a szegény, szánalomraméltó bűnösökről. Tömegek kellene, de még inkább, akik a tömegeket vezetik.

Jézusom, engedj bepillantani Szívedbe, hogy megértsem názáreti életed titkát. Amen.

II. JÉZUS NÖVEKEDÉK.

„Jézus növekedék bölcsességben és korban és kedvességben Istennél és embereknél.” (Lk. 2, 52.) — „A gyermek növekszik és erősödik vala, telve bölcsességgel, és az Isten kegyelme vala rajta.” (Lk. 2, 40.)

Két dolgot emel ki az evangalista. A bölcsiséget és a kedvességet. Továbbá hangsúlyozza, hogy Jézus mindezekben *növekedett*.

1. Jézus haladása nem lehetett belső, csak külső. Szívében kezdettől fogva megvoltak „a bölcsességnek és tudománynak összes kincsei”, de külsőleg csak fokozatonként nyilvánultak meg. Tapasztalati ismeretei szaporodtak, bővültek. De így is haladt, tökéletesedett. Ezt kívánja tőlem is. Nekem belsőleg is, és elsősorban belsőleg kell tökéletesednem. Ezt követeli tőlem az ő követése. Életem a haladás, a növekedés, a tökéletesedés élete legyen. „Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.” (Mt. 5, 48.) „Így illik teljesítenünk minden igazságot.” (Mt. 3, 15.)

2. A gyermek Jézusban elsősorban bölcsesége tűnt fel. Nem közönséges dolog, ha egy gyermeket bölcsesége miatt dicsérünk. Mily ragyogó sugarakat

lövellt ki magából e gyermek isteni Szíve, melyek áthatoltak külsején és szívének bölcsességét kifelé is vetítették! Bölcsesség szavaiban, kérdéseiben, feleleteiben, egész életfelfogásában, cselekedeteiben mutatkozott. Mindenkiel a neki megfelelő módon tudott érintkezni, minden helyzetbe bele tudta magát élni. Sohasem tévesztette össze, sohasem cserélte fel a célt az eszközzel. Szeme előtt lebegett mindig, hogy „a bölcsesség kezdete az Úr félelme”. (Péld. 1, 7.) Ezt a bölcsességet kell elsajátítanom az Úr Szívének iskolájában, ebben kell növekednem a fényes nappalig, mert „az igazak ösvénye olyan, mint a derengő fény, mely mindinkább erősödik, míg a nappal teljes lesz”. (Péld. 4, 18.)

3. A második tulajdonság, melyet az evangélista a gyermekben kiemel, „kedvessége Isten és az emberek előtt”. Ez a kedvesség Isten előtt nem egyéb, mint a megszentelő malaszt bősége. Azért mondja az evangélista: „és az Isten kegyelme vala rajta”. Ebben a bőségben ugyan nem növekedhetett, mert ez is kezdettől fogva a legnagyobb mértékben áradt ki emberi lelkére, de emberi lelkének fejlődése szerint fokozatosan újabb és újabb okokból lett Isten előtt kedvessé, újabb és újabb okok miatt vonta magára Isten tetszését és kegyét. Krisztus valódi ember volt, és így ez a tapasztalat és gyakorlat által lelkében és testében végbemenő fejlődés szükségképpen emberi természetéhez tartozott.

Ugyanez okból mindig kedvesebb lett az emberek előtt is, elsősorban szülei előtt. Minden kedvességének és bájának forrása pedig szentséges Szíve volt. Ebből áradt ki az a szeretet, mely elbájoalta mindazokat, akik vele érintkeztek; az a kedvesség és nyájasság, mely mindenkinek szívét meghódította; az a részvét és érdeklődés, mely mindenkinek ügyét-baját magáévá tette; az a gyermekded egyszerűség és önzetlenség, mely mindig csak adni akar és sohasem hajlott maga felé. Mindezt követnem, mindezt utánoznom kell. És ha minden jó gyermekről mondta Jézus: „Ha nem lesztek, mint a kisdetek, nem mentek be a mennyek

országába" (Mt. 18, 2.), akkor ez elsősorban saját magáról, az isteni gyermekről áll; „mert ilyeneké a mennyek országa". (Mt. 19, 14.)

Ó isteni Gyermek-szív, add, hogy én is mindig növekedjem bölcsességben és kedvességben Isten és az emberek előtt, hogy így a te tetszésedet is megnyerjem! Mert ha szeretetedet kisugárzod rám, akkor ez lesz számomra a legbőségebb, a legkedvesebb jutalom. Amen.

III. ENGEDELMES VALA NEKIK.

„Hazatért velük és Názáretbe méne és engedelmes vala nekik.” (Lk. 2, 51.)

1. Jézus engedelmissége a názáreti házban mindig csodálatra keltette az emberiség legkiválóbb szellemeit. Szent Bernát felkiált: „Engedelmes volt nekik — ki? kinek?” Némileg csodálatraméltóbb Szent Lukács e szava, mint Szent Pálé: „Engedelmes lett a halálig, és pedig a halálig a keresztfán.” (Fil. 2, 8.) Mert ott mennyei Atyjának engedelmeskedett közvetlenül, itt azonban mennyei Atyjáért, saját teremtményeinek lett engedelmes harminc éven keresztül.

Még nagyobb lesz csodálatunk, ha megfontoljuk, mily pontos volt ez az engedelmisség a végrehajtásban, mily készséges az akaratban, mily alázatos az értelem és ítélet alávetésében, mily hosszú az időtartamra nézve. Mindezekben a pontokban rendkívüli, csodálatos engedelmisség. Nem kevésbé csodálatos Jézus engedelmisségében, mint csodáiban. Ennek az engedelmisségnek forrása is az ő Szíve. Erre ajánlotta fel magát már létének első pillanatában, és végrehajtotta Názáretben harminc éven át: „Ím eljövök! A könyv élén az van írva felőlem, hogy akaratodat teljesítsem. Ezt akarom, én Istenem, törvényed itt van szívemben.” (39. zsolt; Zsid. 10, 7.)

Összehasonlítom az én engedelmisségemet Jézus engedelmisségével. Akkor látom, hogy milyen az én szívem az övéhez képest. Milyen az engedelmisségem

Istennel szemben? milyen az engedelmességem az emberekkel szemben? Hogy vetem alá akaratomat előljáróim akarátának, de hogy vetem alá embertársaim akarátának is? Nagy békére fogok szert tenni, ha mindig inkább más akarátát teszem, mint a magamét. Ez ugyan nem a szorosan vett engedelmesség erénye, melyet csak előljáróinkkal szemben gyakorolhatunk, de az alázatossághoz és a szeretethez tartozik, hogy mások akarátának engedjünk, és saját tetszésünket mások tetszésének alárendeljük.

2. Jézust az ács fiának tartották. (Mt. 13, 55.) Engedelmisségét kemény munkában gyakorolta. A munka a názáreti élet fő jellemzője, még pedig a fáradtságos, alázatos testi munka. Mily szép Jézus a názáreti műhelyben! Kezének munkájával keresi kenyerét és megszenteli számunkra a munkát. Megszenteli a munkát főleg Szívének erényeivel, amelyekkel azt végzi: szeretetével, alázatosságával, áldozatos lelkiületével, engedelmisségével, imádságával, önfelajánlásával. Így kell végeznem nekem is munkáimat, és nem szabad visszariadnom az alázatos munkától sem, a testi munkától sem; mert minden munka nemesít és közelebb fűzi az emberek szívét egymáshoz, ha kölcsönösen támogatjuk egymást még az alacsony munkák végzésében is.

A munka penitencia, a legjobb penitencia. Mint ilyent is szeretni akarom a munkát, és mint vezeklést és engesztelést felajánlom saját bűneimért és a világ bűneiért, egyesülve Jézus Szívének szándékaival.

Uram Jézus, egyesülve azzal az isteni szándékkal, amellyel magad földi életedben szentséges Szíved által Istent tisztelted, és most is a legméltóságosabb Oltáriszentségben az egész világon szünet nélkül tiszteled, én is felajánlom neked szentséges Anyád szeplőtelen szívével és szent nevelőatyád kezei által minden munkámat, fáradságomat és szenvedésemet mennyei Atyád dicsőségére és engesztelésére az összes teremtmények nevében. Amen.

IV. JÉZUS ELHAGYJA NÁZÁRETET ÉS A JORDÁNHOZ MEGY.

I. Miután Szent József már előbb meghalt, Jézus búcsút vevén szentséges Anyjától, „Jánoshoz méne a Jordán mellé, hogy az megkeresztelje őt.” (Mt. 3, 13.)

Názáretnek minden szent bája mellett megvoltak fájdalmas napjai is. Szent József a hagyomány szerint Jézus názáreti tartózkodása alatt halt meg. Igaz, hogy halála Jézus és Mária karjai közt a legszentebb halál volt, de mégis nagyon fájdalmasan érintette mindkettőjünknek szívét; hiszen ha Jézus barátja, Lázár halála fölött sírt (Jn. 11, 35), akkor még inkább sírt annak halála fölött, akit atyjának nevezett, és aki lélek szerint az is volt. Beletekintek Jézus Szívébe és megtanulom, hogyan kell szent módon szomorkodni kedves személyek elvesztése felett.

Még fájdalmasabb volt a búcsú édesanyjától, mikor a kedves názáreti otthont el kellett hagynia, hogy Atyja akarata szerint megkezdje nyilvános működését. Ez a két szív oly bensőleg egymáshoz fűződött, olyannyira egy volt, hogy némileg élni sem tudott egymás nélkül. És most el kellett válniok. Igaz, hogy szívük továbbra is egyesülve maradt egymással, de a külső érintkezés megszakadt, megszűntek a szent lelki beszélgetések, megszűntek a közös imádságok, megszűnt egymás szent életének közvetlen látása, szóval el kellett válniok egymástól. Szűz Mária helyett jóakarató ugyan, de tanulatlan és nehéz felfogású tanítványokat kapott cserébe Jézus — és ellenséges farizeusokat, változékony lelkű és nem egyszer hitetlen népet. Iparkodom megérteni Jézus Szívét ebben a titokban is, a búcsúzó szív fájdalomának titkában is.

Jánoshoz ment a Jordán mellé, hogy megkereszteltesse magát és kibontsa országának zászlaját, melyre ez a szó van írva: alázatosság.

II. Szent János vonakodására Jézus ezt válaszolja: „Hagyd ezt most; mert így illik teljesítenünk minden igazságot.” (Mt. 3, 15.)

A keresztség felvétele a bűnösség jele volt. Jézus is felveszi, mert azért jött, hogy „bűnös” legyen a bűnösökért. Mily alázatosság mutatkozik Jézus e tetteiben! Nem jön diadallal mint szabadító, és nem hirdeti fennhangon a bűntől való szabadulást érdemei által. Nem külső dicsőséggel, hanem a lélek alázatosságával akarja meghozni a bűnbocsánatot. Hiszen ő volt a bűnös emberiség megszemélyesítője a mennyei Atya előtt, bár maga tiszta, ártatlan bárány volt. „Halálra adta életét s a gonoszok közé számíttatott, és sokaknak a bűnét hordozta, és ő a törvényszegőkért imádkozott.” (Iz. 53, 12.)

János szabadkodik, de Jézus nem engedi. „Így illik teljesítenünk minden igazságot”, mindent, ami az Atya dicsőségére szolgál, első helyen pedig az alázatosság áll. — Nekem is teljesítenem kell minden igazságot, Jézus követésében lehetőleg a tökéletesebbet kell választanom, a tökéletesség szilárd alapja pedig az önmegalázódás; azért szeretnem kell a megaláztatást. Csak így leszek alázatos. „Szelíd és alázatos szívű Jézus, tedd szívemet a tiedhez hasonlóvá!”

III. „A keresztség után megnyílnak az egek, és látá az Isten Lelkét galamb képében leereszkedni és magára szállni. És szózat hangzék az égből: Ez az én szeretett Fiam, kiben nekem kedvem telt.” (Mt. 3, 17.)

A megalázódás után következik a megdicsőülés. „Aki magát felmagasztalja, megaláztatik, és aki magát megalázza, felmagasztaltatik.” (Mt. 23, 12.) Jézus nem a megdicsőülésért alázta meg magát, de a mennyei Atya mégis felmagasztalta őt megalázódásáért, és hogy a világ előtt megmutassa, hogy ő a világ üdvössége.

A Szentlélek, akit mindig Szívében hordott, most látható alakban leszáll az égből és rajta marad: „Az Úr lelke van rajtam, mert felkent engem az Úr, elküldött engem, hogy örömhírt vigyek a szelideknek, meggyógyítsam a megtört szívűeket, szabadulást hirdessek a foglyoknak, megnyitást a bezártaknak.” (Iz. 61, 1.) A te Szíved, ó Jézusom, szerezte meg nekünk ezt a

szabadulást, az a Szív, mely megalázta magát értünk a bűnhalálig, de telve is volt Szentlélekkel, amelyből a kegyelmek áradata folyt. Te vagy az élővizek forrása, melyből a keresztség és minden egyéb szentség kegyelmei folynak. A te Szívedben gyönyörködik mennyei Atyád. Ez az a Szív, amelyben kedvét leli, melyet lelkem elé állít, mondván: Ezt kövesd, légy hozzá hasonló! Bárcsak az én szívemet is betöltené a Szentlélek egészen, hogy mindenki arcomról leolvashatná: a Szentlélek vezet, telve van Szentlélekkel!

IV. „Jézust a pusztába vivé a Lélek. És miután böjtölt”, és megkísértetett, „angyalok jövének és szolgálnak neki.” (Mt. 4, 1—11.)

Szíved oly jóságos és kegyes, Jézusom, hogy a legnehezebb dologban is erőt, bátorságot és vigaszt akarsz nekem adni: a kísértésben. Azért megengedted, hogy téged is megkísértsen az ördög, igaz, hogy csak külsőleg. Megengedted, hogy hozzád is közeledjék. Akartad, hogy lássam, hogy a kísértés még nem tesz rosszabbá. Csak adj erőt, Jézusom, hogy legyőzzem a gonoszt úgy, amint te legyőzted. Szent vezeklésed mutatja nekem, mi által kell diadalmaskodnom sátán fölött. Magad mondtad később: „Ez a fajta nem megy ki másképp, mint imádság és böjtölés által.” (Mt. 17, 20.) Imádsággal és önmegtagadással győzni fogok az ördög minden ármánykodása fölött. Ez a két eszköz, mely szárnyként visz hozzád, hogy rendetlen hajlamaimat legyőzvé, hozzád mindig hasonlóbb legyek és veled szeretetben egyesüljek. Azért csatlakozom most szent angyalaidhoz, akik jönnek, hogy dicsőítsenek, szeressenek és szolgáljanak neked. Add, hogy velük egyesülve én is dicsérjelek, áldjalak és szeresselek, és már e földön szüntelen szóval és minden cselekedetemmel mondjam: „Méltó a Bárány, hogy övé legyen a hatalom és istenség és bölcsesség és erő és tisztelet és dicsőség és áldás.” (Jel. 5, 12.) Amen.

•

Meg kell jegyeznünk, hogy a Szent Szív követése

vagy a parancsok, vagy a tanácsok útján lehetséges, és hogy általában három fokozatot zár magába: 1. hogy a halálos bűnöket kerüljük; 2. hogy a szándékos bocsánatos bűnöktől is tartózkodjunk; 3. hogy tehetségünk szerint mindig azt tegyük, ami a Szent Szív előtt kedvesebb, amint ő is mindig azt tette, ami mennyei Atyja előtt kedves volt. (Jn. 8, 29.) És habár az, aki a tökéletességre törekszik, általában kész a tanácsokat is követni, melyek jobbak, mint az ellenkezőjük, mégis az evangéliumi tanácsok követésére külön hivatás szükséges, mert eltér a rendes életmódtól. Azért nevezzük a rendes életmódot a parancsok útjának, a rendkívülit pedig a tanácsok útjának; de a parancsok útján is azok, akik tökéletességre törekednek, készek követni mindazokat a tanácsokat, melyekre Isten őket ösztönzi; viszont a tanácsok útján is nem mindenki, aki azon jár, már tökéletes is. Mert a tökéletesség a szeretetben és az Isten akaratával való teljes megegyezésben áll. Hogy pedig lelki előhaladásunk az egyik, vagy a másik úton igazán Jézus Szíve-tisztelet legyen, arra szükséges, hogy azokból a belső buzdulatokból forrásozzék, melyekről közvetlenül az Ige megtestesüléséről szóló elmélkedés előtt említést tettünk.

EGYESÜLÉS.

EGYESÜLÉS

JÉZUS SZENT SZÍVÉVEL. (I. RÉSZ.)

BIZALOMTELJES EGYESÜLÉS.

Ha Jézus Szent Szívét hűségesen követjük és követésében mindig nagylelkűbbek leszünk, beáll lelkünkben a vágy, hogy vele mindjobban egyesüljünk. Ez az egyesülés ugyan némileg az ő követésében is megvan, mert akaratunk az övéhez símul és azzal megegyezik. De ezen az egyesülésen kívül van még egy közvetlenebb egyesülés is, mely egyenesen a hitből fakadó imádás, a hálás és engesztelő viszontszeretet és a bizalom szárnyain emelkedik a Szent Szívhez. És bár ez az egyesülés a Szent Szív tiszteletének minden fókán valamiképp megtalálható, mégis bensőségesebb és tökéletesebb csak akkor lehet, ha a Szent Szív követése által az ő iskolájában már előrehaladtunk. Enélkül az egyesülési vágy nem is volna igazi és tartós.

A következő elmélkedések célja, hogy minket a Jézus Szívével való benső egyesülés útján vezessenek. De emellett párhuzamosan halad az ő követése is, melynek sohasem szabad megszűnni; amint viszont az előző elmélkedésekben is voltak mozzanatok, melyek előkészítették a vele való egyesülést.

A Jézus Szíve-tisztelet belső gyakorlatai ezen a fokon már nemcsak indító okok, mint a követésnél, hanem az egyesülés lényegéhez tartoznak: a hitből fakadó imádás, a viszontszeretet, a hála, az engesztelés és a bizalom.

ALAPVETŐ ELMÉLKEDÉS.

I. Szemlélem Jézust, isteni Üdvözítőmet és Mesteremet, amint csak úgy ragyog a dicsóségtől. Szent emberségéből mindenünnen lángsugarak törnek elő,

főleg imádasraméltó kebléből, mely tűzkohóhoz hasonló. Szemlélem, amint keble megnyílik, és kitárja előtttem forrón szerető és minden szeretetre legméltóbb Szívét, amely e lángsugarak élő forrása.

II. Hallom, amint tiszta szeretetének megmagyarázhatatlan csodáit feltárja előtttem, és mondja: Fel akarom állítani szeretetem birodalmát az emberek szívében, és kiárasztom a szeretet, irgalom, kegyelem, megszentelés és üdvösség összes kincseit azokra, akik tőlük telhetőleg minden tiszteletet, szeretetet és dicsőséget megadnak és megszereznek Szívemnek, és szeretetem uralmának édes szabadságába helyezem őket.

III. Szeretettől indítva mondom: Uram Jézusom, te örök szeretettel szerettél engem. Bocsáss be kérlek, és vonj szentséges Szíved legbensőbb szentélyébe, mert erős akaratom és egyedüli vágyam, hogy Szent Szívedben és őerte egyedül éljek és téged egész bensőséggel átkaroljalak, nemcsak tökéletes követésedben, hanem Szent Szíved különös tiszteletében, és ha megengeded, a vele való bizalmas egyesülésben is. Add, hogy Szíved az enyémben éljen a hit által s így az enyém viszont a tiedben éljen a szeretet által, mely szívünkben szétárad a Szentlélek által, aki nekünk adatott. (Róm. 5, 5.) Add, hogy Szent Szíved barátságától meggazdagodva, minden földi dolgot megvessek és Szívednek „mindent felülmúló ismerete miatt mindent szemétnek tekintsek, csakhogy te légy nyereségem.” (Fil. 3, 8.) Amen.

ELSŐ NAP.

I. AZ APOSTOLOK MEGHÍVÁSA.

1. „Hallá Jánost szólani a két tanítvány, és követé Jézust. Megfordulván Jézus, kérdé őket: Mit kerestek? — Mester! hol lakol? — Jertek és lássátok. Menének és láták és nála maradának.” (Jn. 1, 37—39.) „És elhagyván mindenüket, követék őt.” (Lk. 5, 11.)

Mily vonzó, mily bájos, mily magával ragadó, mily ellenállhatatlan a te hívásod, ó Jézusom! Személyednek bája magához vonzza a két tanítványt, Andrászt és Jánost, és utánad mennek. Csendesen, félve követnek. És te Szívedben érzed és megfordulsz: „Mit kerestek?” Ó boldog szó a te isteni ajkadról, mely megnyitja szívüket és megoldja nyelvüket is! Mit is keresnének mást, mint téged?! „Mim vagyon az égben, és miben lelném a földön kedvemet kívüled, szívem Istene?” (72. zsolt.) „Mester, hol lakol?” Hiszen hozzád akarunk menni, a te lakótársaid akarunk lenni, ha befogadsz minket! „Jertek és lássátok!” Mily kegyes meghallgatás, mily kegyes leereszkedés! Te vagy a Bölcsesség, aki magához hívja vendégeit: „Jertek, egyeteket étkemet, és igyatok a borból, melyet nektek elegyítettem!” (Péld. 9, 5.) És ők mennek, és te meg szeretéled őket bizalmas együttléted kenyerével és szeretéled nemes borával. Ők pedig elhagyván mindegyüket, követnek téged. Elhagyják szüleiket, elhagyják vagyonukat, hogy ezentúl a te bizalmas társalgásodnak örvendjenek, és te légy nekik szülő, testvér, jóbarát, vagyon és minden helyett egyedüli mindenük. Ó Jézusom, vonj engem is magadhoz Szíved szentélyébe, hogy tanítványod, követőd, barátod és apostolod legyek!

II. „Jézus rátekintvén, mondá: Te Simon vagy, Jónás fia; te Kéfásnak fogsz neveztetni. Találkozik Fülöppel. És mondá neki Jézus: Kövess engem!” Ez hozzá vezeti Natánaelt, aki vallomást tesz róla: „Te vagy az Isten Fia, te vagy Izrael királya.” (Jn. 1, 42—49.)

Mindegyik apostolnak lelkületéhez idomítod kegyelmed szelid és erős vonzását, Jézusom! Pétert nagylelkűségénél fogod meg, Fülöp szelid lelkületére egyedül már e szavad hat: Kövess engem! Natánaelnek legbensejében olvassz, és így vonzod magadhoz. Ó, ragadd meg az én lelkemet is ellenállhatatlan erővel ott, ahol tudod, hol leghamarabb enged. Te, a szívek királya, mutasd meg hatalmadat szívem fölött

és ne engeddd, hogy ellenállásom mindenható kegyelmed erejét valaha is meghazudtolja! „Vonj engem magad után, siessünk keneteid illata után! Vezess, ó király, kamarádba, vigadjunk és örvendezzünk veled, magasztaljuk szerelmedet, mely a bornál is édesebb!” (Én. 1, 3.)

III. „Midőn tovább ment, láta egy Máté nevű embert a vámnál ülni. És monda neki: Kövess engem! És fölkelvén, követé őt.” (Mt. 9, 9.)

Csodálatos a te Szíved tekintete, csodálatos Jézusom! Egy tekintet, egy szó, és a vámos otthagyja pénzét, otthagyja a vámot, és követ téged! Ezer vasláncot megolvaszt a te szeretetednek egyetlen tüzes szikrája, mely a lélekbe esik. Minden köteléket szétszakít szerelmed sámsoni ereje; mindent szétvág szereteted kétélű kardja, és a lélek szabad lesz, hogy Szívedhez repüljön és megpihenjen. „Bár volna, mint a galambnak, szárnyam, hogy elszállhatnék s megpihenhetnék! Bizony messzire menekülnék” (54. zsolt.) a világtól és Szívedben ütném fel lakóhelyemet! „Fogadd, Úram, felajánlásomat, és szerető irgalmadban kényszerítsd ellenkező akaratomat is magadhoz!” (Egyh. ima.) Hívj egy szóval, hogy kövesselek; vess rám egy tekintetet, hogy a tied legyek!

IV. „Bizony mondom nektek, látni fogjátok az eget megnyílni, és az Isten angyalait föl és leszállani az Emberfia fölött.” (Jn. 1, 51.)

Ez az apostolok hivatása. Jézust fogják látni, Jézust szemlélni, Szívének legmélyebb titkaiba behatolni. Életének, örömeinek és szenvedésének tanúi és társai, barátai és lelki családjának tagjai lesznek. „Ti vagytok, akik kitartottatok velem megpróbáltatásaimban, azért én is rendelem nektek, hogy egyetek és igyatok asztalomnál az én országomban és trónokon üljete, ítélvén Izrael tizenkét nemzetségét.” (Lk. 22, 28—30.) „Nektek adatott tudni az Isten országának titkait.” (Lk. 8, 10.) „Már nem mondalak benneteket szolgálónak, mert a szolgáló nem tudja, hogy mit mivel az ura,

hanem barátainak mondottalak titeket, mert mindent, amit hallottam Atyámtól, tudtul adtam nektek. Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket, s én rendeltelek, hogy elmenvén gyümölcsöt teremjete, és a ti gyümölcsötök megmaradjon." (Jn. 15, 15—16.) Ott lesznek vele csodáinál, ott lesznek vele üldöztetéseiben, ott lesznek megdicsőülésénél, ott lesznek elhagyatottságában, vele lesznek a vértanúságban, vele ítéleznek az ítélet napján. Ő boldog apostolok, kiknek adatott, hogy Jézus barátai és háznépe legyenek, eszközöljétek ki számomra a kegyelmet, hogy én is az ő meghitt barátai és Szívének választottai közé tartozzam, és az maradjak mindörökre! Amen.

II. A KÁNAI MENYEGZŐ.

I. „Menyegző lőn a galileai Kánában; és ott vala Jézus anyja. Meg volt pedig híva Jézus is tanítványai-val együtt a menyegzőre.” (Jn. 2, 1—2.)

Szép jelkép: majdnem közvetlenül az apostolok hívása után Jézus tanítványaival együtt menyegzőre megy. Hiszen az ő hívása is menyegzőre hívás, ahol ő a házigazda és a vőlegény egy személyben. A vele való benső egyesülés valódi lelki menyegző. „Rendelem nektek, hogy egyetek és igyatok asztalomnál az én országomban.” (Lk. 22, 29—30.)

Jézus megjelenik a menyegzőn, hogy megszentelje a házasságot, mely annak a lelki frigynek jelképe, melyet Egyházával és a lelkekkel köt. Megjelenik, hogy örömet szerezzen meghívóinak: „Megjelent Üdvözítő Istenünk jósága s emberszeretete.” (Tit. 3, 4.) Mily emberszerető, mily nyájas Jézus ezen a menyegzőn! Tanulok tőle és követem. Szent és mégis egészen emberi. Ily közvetlen ő velem is lelki érintkezésében, ilyen a szentáldozásban. Ilyen akarok lenni én is vele szemben.

A Szűzanya is ott volt. Első találkozás a názáreti búcsú után. Szent öröm és boldogság, de nem von el semmit az áldozatból. A tanítványok is megismerik

Jézus anyját. Mily öröm nekik és neki. Bár én is mindig jobban megismernék téged, Jézusom Anyja, hogy teáltalad hozzá közelebb jussak!

II. „Fogytán lévén a bor, mondá Jézus anyja neki: Nincs boruk.” És mikor Jézus látszólag vonakodik csodát művelni, a szolgálkhoz fordulva hozzáteszi: „Amit nektek mond, cselekedjétek.” (Jn. 2, 3—5.)

Mily figyelmes a Szűzanya! Észrevesz minden hiányt és ahol tud, segít. Követem őt és bízom szívének jóságában, hogy lelki bajaimban is segít és közelebb visz Jézushoz. — Mily nagy a hite és bizalma Jézusban! Mennyire ismeri Szívének jóságát és szeretetét! Mennyire bátor bizalmában! Követem őt ebben is, és kérem, segítsen, hogy beférkőzzem Jézus bizalmas szeretetébe és barátságába. Legyen hitem, bizalmam rendületlen Szívének szeretetében. „Ő Jézusom, tereád számítok, tebenned bízom, tereád hagyatkozom, tebenned biztosan remélek! Juttasd szóhoz Szívedet!”

III. Jézus a vizet borrá változtatja, „és nyilvánosságra hozá dicsőségét, és hívének őbenne tanítványai.” (Jn. 2, 11.)

Jézus első csodáját édesanyja kérésére műveli. A vizet borrá változtatja. Bár változtatná az én lelkem vizét is nemes, erős, édes borrá, hogy azzal Szívét megörvendeztethetném! Szűz Mária segíteni fog, én meg bízom.

Mily bőkezű Jézus még földi adományaiban is! Annál bőkezűbb mennyei adományaiban. Nincs benne szűkkeblűség, szűkmarkúság és fukarság. „Gazdag ő mindazok iránt, akik hozzá folyamodnak.” „Szívem ki fog tágulni és isteni szeretetének áldásait bőségesen árasztja ki mindazokra, akik e tiszteletet megadják neki és azon iparkodnak, hogy ezt mások is megadják.”

Látom dicsőségét és hiszek őbenne.

A kánai menyegző az Oltáriszentség előképe. Itt a vizet borrá, ott a bort szentséges vérévé változtatja szeretete. A szentáldozás is lakoma, még pedig menyegzős lakoma. Ő a vőlegény, és az én lelkem a

menyasszony. Előképe ez annak az égi lakomának és menyegzőnek, ahol örök szeretetben egyesülők majd isteni Szívével. „Add, Uram, hogy istenséged örök élvezetével egykoron beteljek, amelyet drágalátos tested s véred ideiglenes vétele jelképez.” Amen.

III. A HEGYI BESZÉD.

I. „Látván Jézus a sereget, fölméne a hegyre, és miután leült, hozzájárulának tanítványai. És megnyitván száját, tanítá őket.” (Mt. 5, 1—2.)

Jézus együtt tanítványaival! Mily bizalmas, szent együttlét! Leül és tanítványai körülveszik. Tanítja őket. A tanítás lelki nemzés. (1 Kor. 4, 15; Gal. 4, 19.) Lelkét leheli lelkükbe, hozzá hasonló lelkeket teremt. A tanítvány tanítójával lelki közösségben él, gyakran sokkal bensőbb lelki közösségben, mint szüleivel. Ezért nevezi a tanítvány tanítóját atyjának, és ha lelki vezetésről is szó van, lelkiatyjának. Ilyen és még sokkal nagyobb volt a közösség Jézus és tanítványai közt. Én is közéjük ülök, mert ő hív engem. Közéjük ülök, hogy élvezzem ezt a szent közösséget.

II. Kihirdeti Szíve országának törvényeit, melyeket az emberek Szívébe akar írni: „Boldogok a lelki szegények; boldogok a szelídek; boldogok, akik sirnak; boldogok, akik éheznek és szomjúhozak az igazságot” és az élővizet, melyek Szívemből folynak; „boldogok az irgalmasok; boldogok a tisztaszívűek; boldogok a békességesek; boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért” és Szívem szeretetéért. „Örüljete és vigadjatok, mert jutalmatok bőséges mennyekben.” (Mt. 5, 3—12.)

Ezek Jézus Szíve országának törvényei. Mind-egyik törvényen a lélek boldogságának szankciója van. „Ha ezeket tudjátok, boldogok vagytok, ha megteszitek azokat” (Jn. 3, 17), „és nyugalmat találtok lelketeknek”. (Mt. 11, 29.) Ezek a törvények egyesítik Jézus Szívével azokat, kik megtartják. Az ő társalgása

a lelki szegényekkel, az alázatosakkal, a szelídekkel, azokkal, akik a világ gyönyöreitől visszavonulnak és az ő Szíve forrásai után epednek. Az ő társalgása a tisztaszívűekkel és irgalmasokkal, a békességeseikkel; vigasztalásait azokra önti ki, akik Szíve szeretetéért és országáért az emberek részéről megvetést és üldözést szenvednek. Mindezek boldogok, mert megtalálják Jézus Szívét.

III. Oktatja őket a törvény tökéletességére, a tiszta és helyes szándéokra, a jó imádságra, a bizalomra Istenben, a keskeny útra. „Nem jöttem fölbontani a törvényt, hanem beteljesíteni.” (Mt. 5, 17.) „Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.” (Mt. 5, 48.) „Igazságokat ne cselekedjétek az emberek előtt, hogy lássanak titeket.” (Mt. 6, 1.) „Imádkozván ne szaporítsátok a szót, mert tudja a ti Atyátok, mire van szükségetek.” (Mt. 6, 7—8.) „A szűk kapun menjetek be”; mert „szűk a kapu és keskeny az út, mely az életre viszen.” (Mt. 7, 13—14.)

Mindezek az új törvény tisztaságát és tökéletességét mutatják. Ez az a tökéletesség, melyre követői törekcsenek. Mindez egyesíti is őket Mesterük szívével: a tiszta szándék, mellyel csak őt keresik mindenben; a jó imádság, mely állandó lelki közösségben tartja őket Üdvözítőjükkel; a bizalom, mellyel szüntelen Szívéhez menekülnek.

IV. „Úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és a seregek álmélgodának az ő tanításán.” (Mt. 7, 28—29.)

„A szív bőségéből szól a száj.” (Lk. 6, 45.) Az ilyen tanítás szívhez szól. A szív szól a szívhez. Azért csodálkoznak a seregek, mert ilyen tanítót még nem hallottak. Ma is csodálkoznak, ha valaki így beszél, szívből a szívhez. Jézus Szívéből meritek, hogy másoknak adhassak.

„Emberek Üdvözítője, Jézus Krisztus, akinek műve a mi megváltásunk, akinek követése a mi egész tökéletességünk, nyisd meg nekem, kérlek, szentséges

Szívedet, az élet kapuját és az élővíz forrását, hogy általa a te ismeretédre eljussak és az igazi erény vizét igyam, mely kioltja bennem a szomjúságot minden földi dolog után." Amen.

Ezen a fokon nagy bensőséggel és állhatatossággal kell kérnem a kegyelmet, hogy a Szent Szív kiválóságait, erényeit és szeretetét minél tökéletesebben megismerjem és szívem egész bensőségével, hitben, reményben és szeretetben vele egyesüljek. Az imádás ugyanis leginkább a hithez, a bizalom a reményhez, a viszonzszeretet, hála és engesztelés a szeretethez tartozik.

MÁSODIK NAP.

I. JÉZUS ÉS A SZAMARIAI NŐ.

1. Jézus fáradtan leül Jákob kútjához, és mikor a samariai nő késlekedik neki inni adni, mondja: „Ha tudnád az Isten ajándékát, és hogy ki az, ki neked mondja: Adj innom, talán te kérted volna őt, és ő élő vizet adott volna neked.” (Jn. 4, 10.)

Jézus kifárad a lelkek keresésében. Éhségtől és szomjúságtól gyötörve ül le a kút mellé és várja azt a lelket, akít meg akar nyerni az életnek. Tekints Jézus Szívébe és szemléld buzgalmát a lelkek iránt. Kövesd őt! Ez a buzgalom a te lelkednek is szól. Érted is fáradt.

Mily kevesen ismerik Isten ajándékát! Éz az ajándék Jézus maga, ez az ajándék az ő szentséges Szíve, ez az ajándék az ő irgalmas szeretete. Mily kevesen ismerik Jézust és az ő Szívét! „Köztetek áll az, kit ti nem ismertek.” (Jn. 1, 26.) Ott rejtőzik köztünk a kenyér és a bor színe alatt, és oly sokan nem ismerik ennek az eledelnek és itálnak erejét és édes-ségét! Szívének forrását megnyitotta, és mégis oly kevesen vannak, akik abból merítenek, és pedig minden igyekezetükkel merítenek! Pedig ha tudnák az emberek, mily kedves az Úr előtt az ő Szent Szívének tisztelete, mondja Alacoque Szent Margit, nem volna senki sem, aki neki ezt a tiszteletet meg nem adná.

„Ha tudná”, írja egyik levelében, „mekkora érdem és dicsőség tisztelni imádandó Jézusunk szeretetreméltó Szívét, mekkora lesz a jutalmuk azoknak, akik miután neki szentelték magukat, csupán arra törekednek, hogy őt tiszteljék! Igen, úgy látszik nekem, ez a szent szándék cselekedeteinkben érdemszerzőbb és kedvesebb Isten előtt, mint minden más, amit e felajánlás nélkül csak tenni tudnának.”

Ez a forrás „az örök életre szökellő vízforrás lesz” abban, akinek Jézus azt kinyilatkoztatja. „Szívem mindenható szeretete megadja a végső töredelem kegyelmét mindazoknak, akik kilenc egymásutáni hónap első péntekén megáldoznak. Nem halnak meg kegyelem nélkül, sem a nekik szükséges szentségek nélkül. Isteni Szívem biztos menedékük lesz az utolsó pillanatban.”

II. A helyes imádról kérdezi az asszony, „Lélek az Isten, és akik őt imádják, lélekben és igazságban kell imádnunk” (Jn. 4, 24), feleli Jézus.

Csak a helyes áhítat tetsző Istennek. Az az áhítat, mely az akarat készségéből fakad, hogy Istennek mindennemű hódolatunkat bemutassuk. Az az áhítat, mely egyenes szándékú és ment az önzéstől. Az az áhítat, melynek tárgyát Isten Egyháza helyesli. Az az áhítat, melynek külső megnyilatkozásai mentek minden helytelenségtől.

Lélekben és igazságban tiszteli a Szent Szívet az, akinek áhítata nem merül ki léleknélküli külsőségekben, hanem igazán szívből fakad, s a lélek élteti. Igazságban tiszteli a Szent Szívet az, aki elsősorban az ő akaratát cselekszi, és akkor is hű marad hozzá, ha ez a hűség áldozatot követel. Ilyen-e az én tiszteltem?

III. Kinyilatkoztatja magát mint Messiás és Megváltó: „Én vagyok az, ki veled beszélek” (Jn. 4, 26), és megtéríti az asszonyt.

Mily sorsdöntő pillanat volt ez ennek a nőnek életében! Örök üdvössége függött ettől a pillanattól. Pedig már azon volt, hogy előítélete és közömbössége miatt elmulassza a kegyelem pillanatát. — Mily sorsdöntő a világra nézve Jézus Szívének kinyilatkoztatása! Pedig a sok nagy jó mellett, amit ez az áhítat az egész világon művel, mintha a világ hivatalos vezetői nem szereznének tudomást róla. Mily sorsdöntő rám nézve is, legalább is lelki tökéletességemre nézve, hogy a Szent Szív kinyilatkoztatását megismerjem és elfogadjam! Megteszem-e?

IV. Mikor a tanítványok kéri, hogy egyék, így válaszol: „Az én eledelem az, hogy annak akarát cselekedjem, ki engem küldött.“ (Jn. 4, 31–34.)

Tőlem is ezt várja, hogy mennyei Atyjának akarát cselekedjem mindig, azt tegyem mindig, ami előtte kedves. Ezzel egyszersmind övele is legbensőbbben egyesülök. „Mert aki Atyám akarát cselekszi, ki mennyekben vagyon, az az én fivérem és nővérem és anyám.“ (Mt. 12, 50.) És mivel az ő akarata teljesen megegyezik mennyei Atyja akaratával, azért az ő akarát is ugyanoly hűséggel kell teljesítenem, ha vele belső lelki egységben akarok élni. „Ha parancsaimat meg fogjátok tartani, megmaradtok szeretetemben; valamint én is megtartottam Atyám parancsait, és az ő szeretetében maradok.“ (Jn. 15, 10.) „Aki parancsaimat ismeri és azokat megtartja, az szeret engem. Aki pedig engem szeret, Atyám is szeretni fogja azt, és én is szeretni fogom, és kijelentem neki magamat, és hozzája megyünk, és lakóhelyet szerzünk nála.“ (Jn. 14, 21. 23.) — „Ó Jézus szentséges Szíve, aki Atyád akarátán tökéletesen engedelmes voltál, hajlítsd magad felé szívünket, hogy mindig azt cselekedjük, ami előtte kedves!“ (Kis zsoltosma.)

V. „Kérék őt a samaritanusok, hogy maradjon náluk.“ És sokan hittek benne beszédjéért, mondván: „Mi magunk hallottuk és tudjuk, hogy ez valóban a világ Üdvözítője.“ (Jn. 4, 40–42.)

Ó, maradj nálam, Jézusom, maradj velem szívem rejtekében, és taníts meg magamat elfeledni és téged tökéletesen szeretni. Ismertesd meg magad velem, hogy lelkem benső tapasztalatából mondhassam: Már nem más beszédére hiszek, hanem magam tudom, hogy te vagy lelkem üdvössége és mindene. „Emberek Üdvöztője, Jézus Krisztus, akinek műve a mi megváltásunk, akinek követése a mi egész tökéletességünk, nyisd meg nekem, kérlek, szentséges Szívedet, az élet kapuját és az élővíz forrását, hogy általa a te ismeretedre eljussak és az igazi erény vizét igyam, mely kioltja bennem a szomjúságot minden földi dolog után.” Amen.

II. A JÓ PÁSZTOR.

I. „A jó pásztor életét adja a juhokért. A béres elfut; és a farkas elragadozza és elszéleszti” a juhokat. (Jn. 10, 11—13.)

Előbbi elmélkedésem bemutatta Jézust mint jó pásztor, aki keresi juhait, fáradtra és sebesre járja lábait értük. De nemcsak a szamariai asszony lelke után jár, hanem minden lélek után. Ezek az ő juhai, melyeket mind szentséges Szívére akar ölelni. Óvja őket a farkastól, védi őket, legelteti, táplálja, felüdíti. „Az Úr az én pásztorom, semmi sem hiányzik nekem. Legelőhelyemen megpihentet, üdítő víz mellé vezet, és felüdíti lelkemet.” (22. zsolt.) Még élete árán is megvédi juhait: „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.” (Jn. 15, 13.) „Én vagyok a jó pásztor; és életemet adom a juhokért.” (Jn. 10, 14—15.)

Nem úgy tesz a béres. Csak addig tart ki a juhok mellett, amíg érdeke megkívánja. Mit várok a világtól, az emberektől, a hatalmasoktól, a földi barátoktól, akik csak addig jók irántam, amíg érdekükben áll? „Jobb az Úrban bízni, mint emberben reménykedni. Jobb az Úrban bizakodni, mint fejedelmekben reménykedni.” (117. zsolt.) „Járjak bár a halál árnyékában,

nem félek semmi bajtól sem, mert te velem vagy. Vesszöd és pásztorbotod megvigasztal engem." (22. zsolt.)

II. „Az én juhaim szavamat hallgatják; és én ismerem őket, és követnek engem; és én örök életet adok nekik, és nem vesznek el mindörökké, és senki sem ragadja el őket kezemből.” (Jn. 10, 27—28.)

Jézusom, mintha csak Szent Szíved kinyilatkoztatását hallanám e szavaidban. Mintha csak 17 századdal előbb mondtad volna már azt, amit választott tanítványod által kinyilatkoztattál nekünk: „Senki sem vész el azok közül, akik neki ajánlják és szentelik magukat. Sohasem engedi elveszni azokat, akik neki szentelik és adják magukat. Biztos menedékük lesz haláluk óráján, biztosítja üdvösségüket.” A te Szíved buzgó tisztelete a kiválasztás jele és az örök élet záloga. Ne engedj soha, hogy megvalósuljon rajtam e rettenetes szó: „Ti nem hisztek, mert nem vagytok az én juhaim közül valók.” (Jn. 10, 26.) Úgy akarom tisztelni Szent Szívedet, úgy akarok bízni benned, hogy megvalósuljon rajtam irgalmad szava: „Azért jöttem, hogy életük legyen, és minél több legyen.” (Jn. 10, 10.) Amen.

III. A GAZDAG IFJÚ.

I. „Amint kiment az útra, hozzá futván egy valaki, térdre esván előtte, kérdé őt: Jó mester! mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerjem?” (Mk. 10, 17.)

Mily jó akarat mutatkozik ebben az ifjúbán! Mily vágy a szent élet után! Jómódban élt és nem szegényli, hogy Jézus előtt térdre hulljon. Jézust keresi, tőle akarja megtudni az élet útját, tőle akarja hallani az élet ígét. Bárcsak hasonló vágy töltené be az én szívemet is a Jézussal való egyesülés után; de épp az ifjú példájából tanulom meg, hogy ez a vágy csak akkor igazi, ha együtt jár Jézus tökéletes követésével, ha

nagylelkű és áldozatra kész. Jézusom, add, hogy ilyen legyen a vágyam a Szent Szíveddel való egyesülés után!

II. „Jézus mondá neki: Miért mondasz engem jónak? Egy a jó, az Isten. De ha be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsokat.” (Mk. 10, 18; Mt. 19, 17.)

Az ifjú még nem tartotta Jézust Istennek, azért Jézus Isten szeretetére akarja őt felemelni. Ezért mondja neki: „Egy a jó, az Isten.” — Én felismerem benned a hit által istenségedet, ó Jézusom; hiszem, hogy Szívedben az istenség egész teljessége lakozik. Imádva borulok le előtted, és mondom neked: „Te egyedül vagy szent, te egyedül vagy az Úr, te egyedül vagy a legfölségesebb, Jézus Krisztus, a Szentlélekkel együtt az Atyaisten dicsőségében.” Te egyedül vagy jó, Jézusom! Szíved teli jósággal és szeretettel. Bátran adhatom neked szívemet félelem nélkül. De tudom, hogy csak akkor szeretlek igazán, ha parancsaidat megtartom. Te mondtad: „Aki parancsaimat ismeri és azokat megtartja, az szeret engem. Ti az én barátaim vagytok, ha megteszitek, amit parancsolok nektek.” (Jn. 14, 21; 15, 14.) Jézusom, kész az én szívem, kész, hogy megcselekedjem a te akaratodat. Szívem Istene, akarom, és törvényed szívem közepén van. (Kis zsolozsma.)

III. „Mondá neki az ifjú: Mester! ezeket mind megtartottam ifjúságom óta. Jézus pedig rája tekintvén, megkedvelte őt, és mondá neki: Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el, amid vagyon, és jer, kövess engem. Ki megszorodván ez igén, búsan távozik, mert sok jósága vala.” (Mk. 10, 20—22; Mt. 19, 20—22.)

Mily boldogság a te szeretetetedet bírni, ó Jézusom! Mily boldog lehetett az az ifjú, mikor szeretetted tekintetét rávetetted! És valóban szeretted őt, mert szíve tiszta volt, és „útja szeplőtelen”, és „az Úr törvénye szerint járt”. (118. zsolt.) De szeretete nem volt erős.

A próba idején meghátrál. Ad, de visszatart magának valamit. Azért nem jut el a tökéletes egyesüléshez veled, és búsan távozik. Jézusom, ne engedd, hogy ez legyen az én sorsom is! Add nekem szereteted teljességét, hogy kövesslek, bárhová mégy! Akkor mindig nálad és veled leszek, szent apostolaid és tanítványaid társaságában, és egyesülésem Szíveddel tökéletes lesz.

IV. Jézus Péter kérdésére, mi lesz a jutalma azoknak, akik őt követték, azt válaszolja: „Mindaz, aki elhagyta házát, atyját, vagy anyját, vagy feleségét, vagy gyermekeit, vagy földjeit énérétem, százannyit kap, és az örök életet fogja örökölni.” (Mk. 10, 29—30; Mt. 19, 29.)

Mily nagylelkű a te Szíved, Jézusom! Valóban dús gazdag vagy mindazok iránt, akik hozzád folyamodnak, akik átadják magukat neked tökéletes szeretetben! Nem kíméled a keresztet azoktól, akik a te tanítványaid lesznek, de százszorosan megjutalmazod őket lelki javakkal és gyakran még földi javakkal is, már ebben az életben. „Megáldom a házakat”, mondod, „ahol Szívem képét felfüggesztik és tisztelik. Egyesítem a megoszlott családot, családukban békességet szerzek. Minden dolgukat, vállalatukat megáldom.” De ezek a földi javak is más színbe öltöznek, ha a te szereteted fényében látja azokat az ember. Az égben pedig a te Szíved nagy szeretete és örök jutalom vár azokra, akik ebben az életben a te szeretetédért mindent elhagytak. Jézus Szíve, bízom a te szeretettedben! Amen.

IV. MÁRTA ÉS MÁRIA.

I. „Márta befogadá őt házába, Mária pedig az Úr lábaihoz ülven, hallgatá az ő igéit.” (Lk. 10, 38—39.)

Mily szép szétosztása a szerepeknek! Márta a tevékeny élettel, Mária szemlélődéssel akar tetszeni az Úrnak. Mind a kettő jó és szükséges. Mégis a leg-

jobb az, ha életünkben a kettő egyesül. A tevékenység a szemlélődés túlbőségéből fakadjon, a tevékenység viszont adjon anyagot, táplálékot a szemlélődésnek. Ilyen volt a te életed is, Jézusom! Egészen Szíved bőségéből fakadt minden szavad, minden teted, csodáid és tanításod. Ebben is követni akarlak, hogy szívem a tiedhez minél hasonlóbb legyen, és e hasonlóság által mindig bensőbben egyesüljek veled.

II. „Márta sürgött-forgott a sok házi dologban. Egyszer csak előlépvén, mondá: Uram! nem gondolsz-e vele, hogy nővérem egyedül hagyott engem szolgálni?” (Lk. 10, 40.)

Sokan nem értik meg a szemlélődés kiválóságát. Csak a tevékenységben látják az igazi istenszolgálatot. A tevékenység értékét túlbecsülik. Nem ismerik az imádságos lélek, az áldozatos lélek hatalmát a természetfeletti világban. Ezek miatt panaszkodik Jézus. „Kevesen vannak, akik a szeretetbeli teljes egyesülésre eljutnak, melyet Szívem számukra lehetővé tett. Akik értem fáradoznak a fagyos északon, akik az égető déli nap forróságában elepednek, derék harcosaim mindnyájan, akik zászlóm alatt oly bátran küzdenek, akik éjjel-nappal a lelkek szolgálatára adják magukat a kimerülésig, akik üldözést szenvednek nevemért, hallják meg szeretetem sürgető hívását és szálljanak le lelkük legmélyebb mélységébe, ott megtalálnak engem. Ott legyenek velem eggyé, akkor részesei lesznek mindazoknak a kegyelmi kincseknek, melyeket számukra fenntartottam.” (Jézus Szíve üzenete a pap szívének.)

III. „Felelvén, mondá neki az Úr: Márta, Márta! Sok gondod van és sokat vesződöl; pedig egy a szükség. Mária a legjobb részt választotta, mely el nem vétetik tőle.” (Lk. 10, 41—42.)

Minden tevékenységnek csak egy a célja: a lelkeket a Jézussal való egyesüléshez elvezetni. Minden tevékenységnek csak egy a célja, hogy Jézussal bensőbben egyesüljek. Semmiféle külső tevékenység sem lehet öncél; nem szabad, hogy az egyesülést Jézussal

megakadályozza, vagy gátolja. Ez az egyesülés új életnek, új apostoli erőnek lesz forrása: „Szívüknek ez a titokzatos egyesülése Szívemmel új élet forrása lesz számukra, eddig nem ismert életszentségnek és termékeny apostoli munkának kezdete. Mily kevesen élnek annak tudatában, hogy én ott benn lakozom szívük mélyén és égek a vágytól, hogy őket magammal egyesítsem.” (Jézus Szíve üzenete a pap szívének.) — Jézusom, megértem szavadat, megértem, hogy csak egy a szükséges, a veled való legbensőbb egyesülés, mely minden szentség és minden igazi apostoli buzgóság forrása. „Ő emberek Üdvözítője, Jézus Krisztus, akinek műve a mi megváltásunk, akinek követése a mi egész tökéletességünk, nyisd meg nekem, kérlek, szentséges Szívedet, az élet kapuját és az élő víz forrását, hogy általa a te ismeretedre eljussak és az igazi erény vizét igyam, mely kioltja bennem a szomjúságot minden földi dolog után.” Amen.

HARMADIK NAP.

I. A KENYÉRSZAPORÍTÁS.

I. „Kiszállván, látá Jézus a nagy sereget, és megkönyörült rajtuk, mert olyanok valának, mint a pásztor nélkül való juhok, és kezdé őket sok mindenre tanítani, és meggyógyítá betegeiket.” (Mk. 6, 34; Mt. 14, 14.) És „midőn ismét nagy sereg vala együtt, és nem volt mit enniök, magához híván tanítványait, mondá nekik: Szánom a sereget, mert immár három napja tartanak velem, és ha étlen bocsátom haza őket, ellankadnak az úton.” (Mk. 8, 1—3.)

Jézusom, ebben a titokban oly meghatóan nyilvánul meg Szíved végtelen jósága, könyörülete és szeretete. Ki ne vonzódnék hozzád bizalommal! Olyan vagy, mint az édes atya gyermekei, mint a jó pásztor nyája közt. Megszánod a tieid lelki és testi szükségletét, inségét, gyarlóságát, nyomorát. Az irgalmasság

lelki és testi cselekedeteit gyakorlod. Jézusom, fel-tárom előtted lelkem-testem sebeit, bajait, bízom a te Szíved jóságában s könyörületében. Add, hogy az én szívem is a tiedhez hasonló legyen a részvétben testvé-reim testi-lelki bajaival, szükségleteivel, szenvedéseivel szemben. Ez a részvét biztosítja nekem legjobban Szíved irgalmát s könyörületét.

II. „Vevé a kenyeret s égre tekintvén, megáldá, és megszegvén a tanítványoknak adá, a tanítványok pedig a seregnek. És evének mindnyájan és jóllaká-nak” (Mt. 14, 19—20), először ötezer, azután meg-négyszer ember az asszonyokon és gyermekeken kívül.

Jézusom, nemcsak jóságodat, de hatalmadat is csodálom. Ez a hatalom még biztosabbá teszi reménye-met. Nemcsak akarsz, hanem tudsz is segíteni. Jézu-som, kihez menjek bajaimban, nehézségeimben, kísér-téseimben? Ingatag nádra, emberre bízam sorsomat? Bízak gazdagokban és hatalmasokban? Szerencsétlen ember, aki emberben bízik, mondja a bölcs. Nem, Uram, az én bízalmam csak te vagy, akinek jósága és hatalma kimeríthetetlen; aki Szívedbe veti reménye horgonyát, annak hajója soha el nem süllyed az élet viharának hullámai közt.

Jézusom, ez a csoda az Oltáriszentség képe is, amelyben Szíved irgalma saját testeddel és véreddel táplál engem. Van-e ennél nagyobb ajándéka, bizonyí-téka szerető és könyörületes Szívednek? Van-e erő-sebb indítéka hozzád való bizalmunknak és szerete-tünknek, minthogy te, ég és föld Istene, lelkünk táplá-léka és erősítője akarsz lenni? Add, Uram, hogy mindig azzal a vággyal és bizalommal közeledjem szere-teted szentségéhez, hogy az számomra az élet ke-nyere és az élővizek forrása legyen.

III. „Észrevevén Jézus, hogy készülnek jönni, hogy királlyá tegyék, a hegyre meneküle maga egye-dül.” (Jn. 6, 15.)

Nem a földi dicsőséget, nem emberi hálát és tiszteletet keressz jótetteiddel, Jézusom; megmutatod

nekem az önzetlen szeretetnek és a világ hiúsága megvetésének útját. Megmutatod, hogy a magányba, hozzád a tabernákulumba, fel az imádság hegyére, szent-séges Szívedbe kell visszavonulnom a világ elől. Ott tárod fel nekem Szent Szíved titkait és oktatsz a te tökéletes szeretetedre. Jézusom, taníts imádkozni, amint te imádtad mennyei Atyádat; taníts szeretni, amint te szerettél minket; taníts meg elfelejteni magamat és csak neked élni, amint te is elfeledted magadat és csak mennyei Atyád dicsőségét és a mi üdvösségünket keresed mindig! Amen.

II. A TENGERI VIHAR.

I. „Nagy háborgás lőn a tengeren; ő pedig alszik vala.” (Mt. 8, 24.)

Tenger az élet; az élet küzdelmei a viharok, melyek a tengert felkorbácsolják, külső és belső zavarok, támadások, üldözések, kísértések, szenvedélyek, lelki háborgások. Elsötétül az élet, a lélek ege, villámok cikáznak, és a tenger hullámai felemelkednek. Ő pedig alszik. Látszólag elhagyott bennünket, mintha nem is törődne küzdelmünkkel, bajainkkal, mintha csak süket és néma volna velünk szemben. És mégis ott van mellettünk, ott van bennünk, ott van lelkünk mélyén. Csak próba az egész. A küzdelmekben és szenvedésekben kell megedződnie Jézus Szíve tisztelőjének; a külső és a lelki éjjelekben kell megszilárdulnia, szétválaszthatatlanná válnia az egyesülésnek. Nem igaz az a szeretet és egyesülés, mely nem állja ki a szenvedés próbáját. Jézusom, erősíts, hogy bizalmam soha meg ne fogyatkozzék. A te Szívedbe vetem lelkem horgonyát, te légy szilárd nyugvó pontom, te légy menedékem, kikötőm az élet tengerén.

II. „Hozzá járulván tanítványai, felkölték őt, mondván: Uram! szabadíts meg minket, elveszünk!” (Mt. 8, 25.)

Bizalom él a tanítványok szívében, de hitük, bizalmuk mégsem tökéletes. Ha tökéletes lett volna bizalmuk, nem vesztették volna el lelkük nyugalma. Ha tökéletes lett volna hitük, tudták volna, hogy Jézus alva is segíthet, és segíteni fog, amikor a segítség pillanata megérkezett. Ilyen legyen a hitem, ilyen a bizalmam, Jézusom Szíve! — Rendületlen, tántoríthatatlan, mely mindig békét, mindig nyugalma varázsol lelkembe! A hullámok csak a tenger felszínén tornyosulnak fel, lent a mélyben örök, változatlan béke és nyugalom uralkodik.

III. „Mondá nekik Jézus: Mit féltek, kicsinyhitűek?! Akkor fölkelvén, parancsola a szeleknek, és a tengernek, és nagy csöndesség lőn.” (Mt. 8, 26.)

Köszönöm ezt a gyengéd feddést, Jézusom, ez nekem is szól! Ezzel gyógyítod gyenge bizalmamat, ezzel ösztönözöl a bizalom tökéletességére. És megmutatod, hogy van okom benned bízni, mert parancsolsz a szeleknek és elnémulnak, parancsolsz a tengernek és lecsendesedik. Mily nyugalom és béke áll be a háborgó lélekben, ha a te szavad megszólal benne, Jézusom! Mondd nekem: Üdvösséged én vagyok! Imádlak, leborulok előtted, isteni hatalom, mely az én Üdvözítőm Szívében honol. Imádó szeretettel és bizalommal veszek körül, mert te vagy menedékem, reményem és biztonságom örökre. Amen.

III. JÉZUS JÁR A HULLÁMOKON.

I. „A hajócskát a tenger közepén hányák-veték a hullámok.” Jézus pedig a hegyen imádkozik. (Mt. 14, 23—24.)

Ez is az élet képe, lelkem képe. Látszólag távol Jézustól küzdök az ellenkező széllel és az ellenkező hullámokkal az élet tengerén. De Jézus közel van kegyelmével. Az örökkévalóság hegyéről, az égből, a tabernákulum hegyéről szemléli küzdelmemet és imádkozik értem. Velem van és erősít. Csak várja a pilla-

natot, amikor érezhető jelenlétével is megjelenik nálam, megjelenik lelkemben és megszünteti a harcot, elveszi a nehézséget, vagy pedig még nagyobb erőt és győzelmet ad a nehézségek fölött. Jézus Szíve, bízom a te szeretettedben!

II. „Hozzájuk méne a tengeren járva, és el akara mellettük haladni. Azok pedig látván őt a tengeren járni, kísértetnek véleék.” (Mk. 6, 48—49.)

Jön a világ Üdvössége a tenger hullámain, szívem csónaka felé tart. Bízom benne és közeledem hozzá, hiszen nem kísértet ő. Hívnom kell őt, közelednem kell hozzá, különben elhalad mellettem, mert ő felajánlja ugyan kegyelmét, de nem akarja azt rám erőszakolni. Akarja, hogy megszólítsam és magamhoz hívjam. Mily hamar tartom őt kísértetnek, félek, futok tőle, ha büszkeségem, érzékiségem kis áldozatát kívánja! Pedig csak javamat, boldogságomat, nemes emberi természetem igazi tökéletesedését akarja.

III. „Megszólítá őket, mondván: Bátorság! én vagyok, ne féljete.” És megengedé, hogy Szent Péter hozzá menjen a habokon. Amikor pedig kételkedik és kezd elmerülni, megragadja kezét és kimentí e szavakkal: „Kicsinyhitű! miért kételkedtél?” (Mt. 14, 27—31.)

Én is mondom Szent Péterrel: Uram! ha te vagy, a tengeren át is hozzád megyek, a kísértések és szenvedések hullámain keresztül, ingatagságom habjain táncolva, mint gyenge, törékeny hajócska! Szíved mélyébe vetem reményem horgonyát; ments ki, ha elmerülnék, vonj magadhoz és szállj be szívem csónakába. Tedd meg velem mint bizalmas barát e földi élet útját, míg majd egyszer az örökkévalóság békepartjain egymással kikötünk, és te ott Szívedre zársz szerencsés utazásunk után, mint mentő atya, aki gyermeke élete megmentésének örvend.

IV. Mikor beszállt a hajóba, elállt a szél, és tanítványai „odamentek és imádák őt” (Mt. 14, 32—33), „és a hajó azonnal a parthoz ére”. (Jn. 6, 21.)

Ha te jössz, Jézusom, mindjárt lecsendesül minden, és célhoz juttatsz egy pillanat alatt, ahová saját erőlködésemmel sohasem juthattam volna el. Azért benned bízom egyedül, nem saját nekilendülésemben. Mert „nem azon múlik, aki akar, sem azon, aki törtet, hanem az Istenen”, aki gyarlóságomon „könyörül”. (Róm. 9, 16.) Akarod ugyan, hogy természetes erőmet megfeszítsem, mert nem a tétleneknek adod kegyelmedet, de a sikert nem szabad természetes erőmegfeszítésnek tulajdonítanom, mert akkor elvesztem kegyelmedet.

Isteni Szív, szabadítsd ki szívemet a kicsinyes érdekek hullámmó árjából, és állítsd szirtként a mindennapi élet változó áramlatai közé, hogy rád támaszkodva, benned bízva, változatlan, rendületlen maradjon, mint te, mindig ugyanaz, mindig egyforma. De add, hogy tengerhez is hasonlítson szívem, tengerhez, melyet nem ver fel a szenvedély viharos szele, hanem csendes világóceánként magába rejti a te mélységes békédet, és nyugodt dobogásával, csendes hullámcsapásaival tudatja a nagy dolgokat, melyeket te műveltél benne. Amen.

IV. AZ ÉLET KENYERE.

1. Jézus a seregnek, mely őt a kenyérszaporítás után keresi, mondja: „Kerestek engem, nem azért, mert jeleket láttatok, hanem mivel ettetek a kenyerekből és jóllaktatok. Fáradozzatok, de ne olyan eledelért, mely veszendő, hanem azért, mely megmarad az örök életre, melyet majd az Emberfia ad nektek.” (Jn. 6, 24—27.)

A veled való egyesülés vágya is lehet önző, Jézusom! Nem akarod, hogy vigasztalásaid kenyerét és borát, hanem téged magadat keresselek. Nem akarod, hogy ígéreteid fensége legyen az, ami elsősorban hozzád vonz, hanem szereteted édessége. Hivogatsz ugyan ígéreteiddel, csalogatsz nagy dolgok reményé-

vel, melyeket lelkemben művelni akarsz, de ígéreted, ajándékaid csak az út, mely hozzád vezet. — Legkevésbé éri el a veled való benső egyesülés édes boldogságát, aki csak földi érdekekért szolgál neked. Megígérted ugyan, hogy még földi bajainkban, ügyeinkben is kiöntöd áldásod, kegyelmed bőségét azokra, akik Szívedet tisztelik, de csak akkor, ha földi érdekeik gondviseléssel megegyeznek és lelkük üdvére szolgálnak.

Most azonban e szavaiddal, melyeket a sereghez intéztél, Szíved legnagyobb ajándékát, szereteted legédesebb gyümölcsét ígéred nekünk: saját magadat a kenyér és bor színe alatt. Jézusom, ebben a szentségben rejtetted el Szíved minden gyengeségét és szeretetét irántunk. Add, hogy ebből a kenyérből táplálkozzék az én szeretetem is irántad, ettől a bortól ittasodjék meg lelkem a veled való egyesülés boldog mámorában, ez legyen erősségem, hogy téged köveselek és bátran kiálljam az élet harcait Szent Szíved szolgálatában. Krisztus lelke, szentelj meg engem! Krisztus teste, üdvözíts engem! Krisztus vére, ihless meg engem!

II. „Én vagyok az élő kenyér, mely mennyből szállott alá. És a kenyér, melyet majd én adok, az én testem a világ életéért. Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az ő véré, nem leszén élet tibennetek.” (Jn. 6, 51—54.)

Ily ajándékot csak te adhatsz, Jézusom, ily gyümölcsöt csak te teremhetsz, isteni Szöllőtő. Az égből szállottál alá, nemcsak hogy társunk és testvérünk, hanem hogy eledelünk és italunk is légy. Ily szeretetre csak a te Szíved képes. Azért ez a szentség Szíved szeretetének titka. Csodálatos voltánál fogva a hit titka is; de mi okozta, hogy magadat a titkok legsűrűbb fátyola mögé rejtetted, hogy a természet törvényeinek acélpáncélját keresztültörted, hogy csodát csodára halmoztál, ha nem a szeretet, mely Szívedben értünk égett? És szereteted szomja olthatatlan, szerelmed vágya telhe-

tetlen. Nem elég neked a hit, nem elég az imádás, még a pusztaság viszonyszeretét sem elég neked, hanem azt akarod, hogy veled táplálkozzunk, italként magunkba igyunk, egészen beteljük istenségeddel és emberségeddel; csak így lesz élet mibennünk. Azért mondtad Szíved választott bizalmasának és tanítványának: „Fogadj magadhoz a legméltóságosabb Oltáriszentségben, ahányszor csak megengedi az engedelmesség, akár mennyi önmegtagadásba, megaláztatásba is kerüljön.” Ez a szavad nekem is szól.

Jézusom, jövök hozzád, élet kenyere, élővizek forrása, jövök, hogy megteljek veled, megteljek szeretetteddel. Itt nyílnak meg számomra a szentség, az egyesülés és a boldogság forrásai. Iszom, Jézusom, teli szájjal iszom Szíved kútforrásából az élet vizét és az üdvösség borát. Részegetsz meg szerelmeddel, elégit ki kegyelmeid édes kenyerével e szentségben, hogy sohase éhezsem, sohase szomjúhozzam többé, hanem beteljek jelenléted minden boldogító édességével és a veled való egyesülés egész teljességével.

III. Mikor a zsidók Jézus szavai fölött vitatkoznak és kételkednek, és egynéhányan tanítványai közül elpártolnak, odafordul a tizenkettőhöz, és mondja nekik: „Csak nem akartok ti is elmenni?” És „felelé neki Simon Péter: Uram! kihez mennénk? Az örök élet igéi nálad vannak!” (Jn. 6, 68—69.)

Jézusom, már mikor megígérted szeretetted legnagyobb ajándékát, félreismerék szavaidat, nem érteték meg Szíved kiáradó szeretetét, hűtlenséggel viszonozták odaadó szerelmedet, elhagytak, elpártoltak tőled. Ugyanúgy volt, amikor ígéretedet valóra váltottad és ezt a csodálatos szentséget szerzed: egy a te tanítványaid közül sötét szívébe fogad és, még ajkán az élet kenyerével, meggy, hogy halálra adjon téged. És így folytatódott ez a századokon át szeretetted szentségével. Jézusom, jövök, hogy megkövessenek, jövök, hogy engeszteljelek, jövök, hogy jóvá tegyem saját hűtlenségemet és testvéreim hűtlenségét, a hidegséget,

a megbántásokat, a hitetlenséget. Jövök, hogy mindezt jóvátegyem szeretetemmel, hűségemmel, élő hitemmel, bizalmammal, azzal, hogy gyakran közeledek hozzád, aki itt vagy e szeretet szentségében, nagy vágygal és odaadással. A tett engesztelését akarom nyújtani neked és azért az egész világ előtt, és ha kell, az egész világ helyett és ellen mondom neked Szent Péterrel: Uram, kihez mennénk? Az örök élet igéi nálad vannak. Amen.

Ma, ha lehet, egy órát töltök az Oltáriszentség előtt, hogy ott Jézus Szívének ismeretével megteljek és vele szeretetben egyesüljek. Eltökélem, hogy minél gyakrabban és minél buzgóbb előkészülettel és hálaadással veszem magamhoz ezentúl a szentáldozást, ha lehet, naponként is. Az Oltáriszentségben rejtőző Üdvözítőt mindig mély tisztelettel akarom imádni és szeretetemmel örvendeztetni, engesztelést akarok nyújtani neki, és tiszteletét mások közt is terjesztem. A következő napokat arra használom, hogy szeretetem az Oltáriszentségben rejtőző Szent Szív iránt mindig jobban szövődjék és mélyüljön és megerősödjék. Azért mindennap bizonyos időt a Szentség előtt akarok tölteni. Amikor pedig Jézus szenvedéséről elmélkedem, szentáldozásomat engesztelésül ajánlom fel szenvedő Szívének.

NEGYEDIK NAP.

I. SZÜZ MÁRIA ÉLETE JÉZUS TÁVOZÁSA UTÁN.

I. Mikor Fiának csodáiról hallott, imádkozta Szívének jóságát és hatalmát, és „megjegyzí vala, szívében forgatván mindeme dolgokat” (Lk. 2, 19), de szívének alázatosságában nem jelent meg a nyilvánosság előtt.

II. Örvendett, mikor Jézus Názáretbe jött és mélyen együttérzett vele polgártársainak hitetlensége és az ő Szent Szívén elkövetett sérelem miatt. (Lk. 4, 16—30.)

III. Alázattal viseli a látszólagos visszautasítást Fia részéről, amikor azt mondja: „Ki az én anyám?” (Mt. 12, 48.) Mert azzal óhajt legbensőbbben Fiának Szívével egyesülni, hogy a legtökéletesebben teljesíti az Atya akaratát. (Mt. 12, 50.)

IV. A seregből egy asszony boldognak nevezi őt,

és Jézus megerősíti szavát; de az istenanyaság fölött még inkább az áhítat miatt nevezi őt boldognak, amellyel Isten ígését hallgatta és azt szívében megőrizte. (Lk. 11, 28; 2, 51.)

V. Bár test szerint távol volt, mégis bensőbben egyesült Jézus Szívével, mint az összes apostolok, akik Jézussal társalogtak a földön, és később jobban, mint az összes szentek és angyalok, akik őt színről-színre szemlélték az égben. — Imádság a boldogságos Szűzhöz a lelki egyesülés kegyelméért. „Ó, Jézus, ki élsz Szűz Máriában, jöjj és élj a te szolgálóidban szentséged szellemében, erősséged teljességében, ére nyeid igazságában, utaid tökéletességében, titkaid közösségében. Uralkodjál minden ellenséges hatalom fölött Szentlelked által Atyád dicsőségére. Amen.” (300 n. b. IX. Pius.)

Ezt az elmélkedést sohasem kell elhagyni, mert Szűz Mária szeplőtelen szíve az a szív, mely a Jézus Szívével való benső egyesülésnek leg tökéletesebb példaképét nyújtja nekünk, és egy-úttal közbenjárása által a leghatásosabban eszközli ki számunkra ezt a nagy kegyelmet.

II. JÉZUS SZINEVÁLTOZÁSA.

1. „Jézus maga mellé vevé Pétert és Jakabot és Jánost, és fölívívé őket külön egy magas hegyre, és színében elváltozék előttük. És orcája fénylik vala, mint a nap, ruhái pedig fehérék lőnek, mint a hó.” (Mt. 17, 1—2; Mk. 9, 1.)

Jézusom, mintha csak szent tanítványodat hallanám, mikor az evangélium sorait olvasom színváltozásodról: „Megjelent nekem lángtrónuson az isteni Szív. Nagyobb volt, mint a nap, átlátszóbb, mint a kristály.” Lelkem szemével áthatolok megdicsőült testeden és szemlélem isteni Szívedet kebledben, amelyből a világosság és a kegyelem sugarai áradnak ki a világba. Ó, dicsőséges isteni Szív, ki elrejtet dicsőségedet halandó testben, hogy értem szenvedhess, mily hálára kötelezel engem! Éz a hála ösztönöz, hogy annál

inkább magasztaljam dicsőségedet és dicsőítsem irgalmat. Ha a kenyér színe alá rejtve megjelenysz dicsőséged trónusán, és imádásra kitéve szemlélek, akkor Tábor-hegyére és színváltozásodra gondolok és apostolaidal és prófétáiddal és az angyalok seregével dicsőítelek, áldalak és szeretlek, magasztalom isteni Szívedet és imádó szeretetben egyesülök veled.

II. „Megjelenének Mózes és Illés, beszélgetvén vele”, szenvedéséről és haláláról. (Mt. 17, 3; Lk. 9, 30—31.)

A dicsőség közepette szenvedésedről és halálodról beszélsz választottaiddal. Tanítani akarsz minket, mennyire Szíved középpontjában áll szenvedésed, megváltó halálod. „Keresztiséggel kell megkereszteltetnem”, mondd, „és mily nehezen várom, míg be nem teljesedik.” (Lk. 12, 50.) Tanítani akarsz minket, hogy ezen a földön a legnagyobb vigasz is csak előkészület még nagyobb próbára. Tanítani akarsz minket, hogy Szent Szíveddel való egyesülésünk csak a kereszt árnyékában valósulhat meg. Az én beszélgetésemnek veled szintén a te és az én szenvedésemről kell szólnia. Ha a kitett Oltáriszentségben imádlak, vagy a tabernákulumban elrejtve szemlélek, megemlékszem szavadról, melyet az utolsó vacsorán mondottál: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.” (Lk. 22, 19.) Szeretted szentsége szintén szenvedésed és megváltó halálod emléke nekem. Azért veszek magamhoz gyakran a szentáldozásban, azért veszek részt gyakran a kereszt-halálodat megújító áldozatban, hogy szenvedésed és halálod emléke szívemben soha el ne mosódjék és szenvedésedben vigaszt, engesztelést nyujtsak Szívednek.

III. „Megszólalván Péter, mondá Jézusnak: Uram! jó nekünk itt lennünk; ha akarod, csináljunk itt három sátort, neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet.” (Mt. 17, 4.)

Mily boldogító a veled való egyesülés, Jézusom! Tanítványaid elragadtatásba esnek dicsőséged látá-

sára. Pedig még halandó testben álltál előttük. Mi lesz majd, ha örök dicsőségedben szemlélhetlek téged és isteni Szívedet! Szent tanítványod elragadtatva szemlélt egykor: „Csak úgy ragyogott a dicsóségtől”, mondja; „szent emberségéből mindenünnét lángsugarak törtek elő, főleg imádasraméltó kebléből, mely tűzkohóhoz hasonlított.” De külső megjelenésed csak képe annak, ami bensődben rejlik. „Miután keble megnyílt”, folytatja tovább Szíved választottja, „kitárta előttem forrón szerető és minden szeretetre legméltóbb Szívét, amely e lángsugaraknak élő forrása volt. Feltárta előttem tiszta szeretetének megmagyarázhatatlan csodáit: mily messzire ment az emberek szeretetében.” Jézusom, én is mondom apostolaiddal: Engedd, hogy örökre itt maradjak Szent Szíved hajlékában, annak legmélyén! Ne engedd, hogy abból valaha is kilépjek, hanem benne éljek mindig. „Ez lesz nyugvóhelyem mindörökre, itt lesz a lakásom, mert ezt szeretem.” (131. zsolt.)

IV. „Fényes felhő árnyékolá be őket. És szózat hallatszék a felhőből: Ez az én igen kedves Fiam, kiben nekem kedvem telt; őt hallgassátok.” (Mt. 17, 5.)

Jézusom, te vagy mesterem; Szent Szíved a könyv, melyből minden tudományomat merítem. Meghajtom térdemet mennyei Atyád előtt, aki hozzám a felhőből szól, és így imádkozom hozzá: „Add meg nekem dicsőségédnek gazdagsága szerint, hogy megerősödjem benső emberré Lelked által, hogy Krisztus a hit által szívemben lakjék, s a szeretetben meggyökerezve és megalapozva legyek, s fel tudjam fogni az összes szentekkel együtt, mi a szélesség és a hosszúság, a magasság és a mélység, és megismerhessem Krisztus szeretetét is, mely meghaladja a megismerést, s beteljek az Istennek egész teljességével.” (Ef. 3, 14—19.) Meghallgatom tanításodat is, melyet szereteted szentségéből intézesz hozzám, Jézusom. Ott oktatsz az áldozatra, az önzetlenségre, az imádságos lelkületre, a visszavonultságra, a magány szeretetére, az engedelmisségre, az igénytelenségre. Ott tanítasz meg, hogyan kell elrejtetten is

a legnagyobb tevékenységet kifejtenem, amint te elzárva a tabernákulum ismeretlenségébe, kiárasztod kegyelmeidet a világ minden tájára, minden lélekbe. Ó, érintsd kegyelmeddel az én szívemet is, hogy Szíved hűséges tanítványa és hű követőd legyek mindörökkre!

V. „Fölemelvén szemeiket, senkit sem láttak, csak egyedül Jézust. És meghagyá nekik: Senkinek se mondjátok a látomást, míg csak az Embertia halottaiból fel nem támad.” (Mt. 17, 8—9.)

Ez a te Szíved tiszteletének végső célja, Jézusom, hogy már semmi mást ne lássak, csak téged. Te légy szívem középpontja és mindenem. Téged lássalak, téged szemléljelek, téged szeresselek mindenben és mindenkiben. Te légy atyám, testvérem, jóbarátom, jegyesem, osztályrészem, örökségem, ételem, italom, boldogságom, kielégülésem, erőm, vigasztalásom, békeségem, bizodalمام! Te légy egyedül az én egyetlen Jézusom! De nem mindig látlak a dicsőség fényében, legtöbbször a hétköznapi élet szürke valóságában. És ha olykor meg is jelensz előttem vigasztalásaid égi világosságában, hamar elmúlnak e boldogság percei, és ismét csak a rendes földi élet hétköznapiságában találalak meg. Mindegy, csak téged találjalak meg, Jézusom! Szíved titkait pedig, melyeket velem közöltél, megőrzöm magamnak, de hatásukat kiárasztom testvéreimre, a lelkekre, az egész világra; mert „üdvös dolog rejtve tartani a király titkát, de az Isten műveit hirdetni és dicsőíteni tiszteletreméltó tett.” (Tób. 12, 7.) Amen.

III. LÁZÁR FELTÁMASZTÁSA.

I. Mária és Márta Jézushoz „küldének, mondván: Uram! ime akit szeretsz, beteg. Szereti vala pedig Jézus Mártát és nővérét, Máriát, és Lázárt.” És monda tanítványainak: „Lázár, a mi barátunk, elaludt; de megyek, hogy az álmából fölkeltssem őt.” (Jn. 11, 1—11.)

Mily gyengéd szeretet és bizalom köti ezt a családot Jézushoz, és Jézust öhozzájuk! Mikor testvérük súlyosan megbetegszik, nővérei egyszerűen Jézushoz küldenek, és csak azt üzenik: „Ime, akit szeretsz, beteg.” És az evangélium külön kiemeli, hogy Jézus szerette Lázárt és nővéreit, Mártát és Máriát. Nem is titkolja, hogy szereti őket; barátjának nevezi Lázárt. És azonnal kész nemcsak meggyógyítani őt, hanem még halottaiból is feltámasztani. Szeretete megengedi, hogy Lázár meghaljon, de csak azért, hogy még nagyobb jótéteményben részesítse őt és nővéreit, és hogy Isten megdicsőíttessék. Ezért engedi meg, hogy én is szenvedjek, bár szeret engem. Megengedi azért, hogy kegyelme bőségesebb legyen bennem. „Minden gyümölcstermőt megtisztogat, hogy többet teremjen.” (Jn. 15, 2.)

Jézusom, bocsáss be engem is Szíved meghitt szentélyébe, fogadj be engem is bizalmas barátságodba! Egyesítsd lelkemet úgy a tieddel, hogy már ne is éljek én, hanem te élj énbennem! Barátod leszek, ha megteszem, amit parancsolsz nekem. (Jn. 15, 14.) Akkor már nem nevezesz engem szolgának, hanem barátodnak, mert mindent, amit hallottál Atyádtól, tudtul adsz nekem. (Jn. 15, 15.) Mert aki parancsaidat ismeri és azokat megtartja, az szeret téged. Aki pedig téged szeret, azt Atyád is szeretni fogja, és te is szeretni fogod, és kijelented neki magadat. (Jn. 14, 2.)

II. „Mondá Jézus Mártának: Én vagyok a feltámadás és az élet; aki énbennem hiszen, még ha meg is halt, élni fog; és mindaz, aki él és énbennem hiszen, nem hal meg soha mindörökké.” (Jn. 11, 25–26.)

Jézus Szíve a mi életünk és feltámadásunk. Belőle folyik az élet, mert ő a szőlőtő, melyből a vesszők táplálkoznak, és magukba szívják az élet nedvét. Jézus Szíve az élet, mert őbelőle folynak az élet igéi, melyek életre keltették a világot. Jézus Szíve az élet, mert belőle fakadnak a kegyelmek, melyek nélkül nincs élet, csak halál és rothadás a lelkek világában. Jézus Szíve az élet, mert belőle forrásozott a vér, melyből

a lelkek új életre születtek. De az ő Szíve a feltámadás is, ha az élet már elveszett. Feltámadás a lelki halálból új életre. És mivel a lélek élete és feltámadása a testet is méltóvá teszi az örök életre, azért Jézus Szíve a testnek is feltámadása és élete. Aki őbenne hisz és őt szereti, azon nem uralkodik végleg a földi halál, hanem új életre kel és örökké él.

III. Márta „előhívá nővérét, Máriát, mondván: A Mester itt van és hív téged. Jézus pedig, amint látta őt sírni és a vele jött zsidókat is, hogy sírnak, lelke mélyéig megindula és megrendüle. És könnyezék Jézus. Mondák tehát a zsidók: Ime, mennyire szerette őt!” (Jn. 11, 28. 33—36.)

Boldog szó: a Mester itt van és hí téged. Ez az a szó, melyet oly gyakran hallok én is szívemben, mikor a te tökéletes követésedre és a veled való benső egyesülésre hívsz engem, Jézusom! Bár mindig oly serényen követném hívásodat, amilyen serényen Mária követte! Akkor oly bensőséges, oly meghitt volna a mi együttlétünk, és semmiféle zavaró dolog sem rontaná le annak boldogságát. De íme itt vagyok, mert hívtál engem! (Kir. 3, 5.) Ime itt vagyok; küldj engem, ahová akarsz! (Iz. 6, 8.) Kész a szívem, szívem Istene, hogy akaratodat megcselekedjem! (Kis zsol., 56. zsol.)

Mily megható a te Szíved szeretete és gyengédsége, Jézusom! Sírsz azokkal, akiket szeretsz. Sírsz azokkal, akik sírnak. És a részvétől lelked mélyéig megrendülsz. Mily isteniek a te könnyeid, melyek Szíved legbensőjét nyilatkoztatják ki nekem! Szíved forrásának mélyéből törnek elő ezek a patakok, ahonnan végtelen irgalmad és könyörületed árai ömlenek rám. Sírtál felettem is, mikor halott voltam. Sírtál részvéttel, mikor küzdelmeimet láttad. Sírtál az örömtől, mikor ismét Szívedhez ölelhettem. Jézusom, mily drága gyöngyök számomra a te könnyeid!

De taníts meg engem is részvétből sírni felebarátom bajai fölött. Taníts meg megindulni lelkem mélyéig és együttérezni vele mindenben, amint az

anya gyermekével, a testvér testvérével, a jóbarát jóbarátjával, a hitves hitvesével együttérez. Végy el szívemtől minden keménységet, önteltséget, magába temetkezést, részvétlenséget és önzést! Add, hogy mindenkinek mindene legyenek, amint te is mindenkinek mindene voltál. Add, hogy rólam is mondhassák, amit első követőidről mondtak: Ime, hogy szeretik egymást! Vagy még jobban azt, amit rólad mondtak: Ime, mennyire szerette őt! Tágítsd ki szívemet, Jézus, hogy befogadja a világ minden baját, és részvétét, szeretetét minden emberre kiárassza egyaránt, de úgy, hogy szeretete és részvéte mindenki iránt olyan legyen, mintha csak eggyel kellene törődnie az egész világon! Résztvétem és szeretetem sohasem fogja elérni a te Szívednek mindenkire kiterjedő egészen egyéni szeretetét és részvétét, de add, hogy azt legalább megközelítse, és szívem a te részvételtjes, szerető Szívedhez legalább valamikép hasonló legyen! Akkor hajlik felém is leginkább Szíved irgalma és szeretete, és egyesülésem veled a legtökéletesebb lesz.

IV. Amikor egyesek kételkedének, „Jézus ismét belsőleg megindulva, a sírhoz méne.” És „föllemelvén szemeit, mondá: Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál engem. Csak a körülálló népért mondtam, hogy higgyék, hogy te küldöttél engem.” És hatalmának szavával feltámasztja a négynapos halottat. (Jn. 11, 27—44.)

Újból megrendül a lelked. De most a hitetlenség miatt, mely egyesek szívében él és szavaikból kitör, és megsebzí Szívedet. Lelkedben mélyen megindulva lépsz a sír elé, és Szívedből hő imádság száll az éghez. Mily szép, mily megható a te imádkozó Szíved, Jézusom! Add, hogy az én szívemből is, főleg minden nagyobb megkezdés, minden fontosabb elhatározás előtt, minden bajban és bánatban, minden kételeben és nehézségben, minden örömben és boldogságban szüntelen az imádság, a hála és a dicsőítés szavai szálljanak fel mennyei Atyámhoz! Ez a gyermek viszo-

nya szülőjéhez. Akkor én is mindig meghallgatásra találok majd, és egész életem mennyei Atyám gondviselő jóságába lesz beletemetve.

Add, Jézusom, hogy imádságod hatását én is megérezzem! Adj rendületlen, szilárd hitet, melyet semmiféle kétség, vagy sötétség sem tud megingatni! Jézus Szíve, hiszek szeretettedben!

Mily hatalmas a szavad, mely egy pillanat alatt halottakat feltámaszt! Mily boldog vagyok, hogy annak szívét magaménak mondhatom, akinek hatalma nagyobb a sír hatalmánál, és akinek szeretete erősebb, mint a halál! Jézus Szíve, bízom szeretettedben!

V. „A zsidók közül sokan hívének öbénne. Némelyek pedig közülük a farizeusokhoz menének, és elmondák nekik, amiket Jézus cselekedett. Egybegyűjték azért a főtanácsot, és attól a naptól elhatározták, hogy megölik őt.” (Jn. 11, 45—53.)

Legnagyobb jótetted, legnagyobb csodád, Jézusom, a hitetlenség és gyűlölet oka lett! Mily nagy az emberi szív elvetemültsége; mennyire fájhat ez neked, Jézusom! Már most megkezdem engesztelő szerepemet, melyet szenvedésed most következő titkainak elmélkedései alatt folytatni akarok, hogy lelkembe vésődjék szenvedő Szíved képe, melyet az emberek hálátlansága tövisszorosúval font körül. Ne engedd soha, Jézusom, hogy jótéteményeid, kegyelmeid, megvilágosításaid, sugallataid, tanításod, szentséges példád és drágalátos Véred kárhozzatomra és a te nagyobb fájdalmadra legyenek! Hitemmel, szeretetemmel engesztelni akarok neked nyújtani, hű követőiddel, Szíved szerető barátaival és mindenekelőtt szentséges Anyád szívével együtt. Jézusom édes Szíve, add, hogy téged mindig jobban szeresselek. Amen.

IV. JÉZUS BETÁNIÁBAN.

I. „Vacsorát szerzének“ Jézusnak, és Márta szolgál vala, Lázár meg egyik volt azok közül, kik asztalnál ültek övele. Mária pedig drága kenettel „megkené Jézus lábait, és hajával törülgeté azokat, és megtelék a ház a kenet illatával.“ (Jn. 12, 2—3.)

Ez a vacsora a bélpoklos Simon házában volt, akit valószínűleg Jézus gyógyított meg betegségéből. Jézus meghitt körben ül. Ott vannak szerettei: Lázár, akit pár nappal ezelőtt feltámasztott, Márta, aki asztalnál szolgál, Mária, aki lábait megkeni. Máté szerint a kenetet Jézus fejére is önté. Most már magasabbra emelkedett Jézus kegyelméből a megtért bűnös nő; nemcsak Jézus lábait, hanem fejét is megkeni. A bűnbánat és a szeretet közelebb vitte őt Jézus Szívéhez. Az egész ház megtelik a kenet illatával, de még inkább Mária erényeinek és gyengéd szeretetének illatával.

Mily jól érezhette magát Jézus e meghitt társágban, ha nem szólalt volna meg mellette már most az áruló tanítvány szava, ha nem tudta volna, hogy ellenségei már elhatározták halálát, és hogy ez a kenet már temetésére van fenntartva!

II. Némelyek a tanítványok közül, közöttük Júdás is, aki azon volt, hogy őt elárulja, „bosszankodának, mondván: Mire való ez a vesztegetés? Mert drágán el lehetett volna ezt adni és árát a szegényeknek adni.“ (Mt. 26, 8—9.)

A fukarság, a fösvenység, az önzés, az érzéketlenség, a számító hidegség szava ez. Semmi sincs benne a szerető lélek, a tanítvány, a jóbarát melegségéből. Bántja őket, hogy Jézust annyira szeretik. Ürügyet keresnek, hogy hidegségüket és irigységüket az erényesség palástjával vegyék körül. Szívükben már elpártoltak Jézustól, még csak pár óra, és egyik közülük elmegy, hogy elárulja Mesterét. — Sok lélek képe ez, aki az erényesség és a tökéletesség palástjába öltözteti hidegségét, részvétlenségét Jézussal és felebarátjá-

val szemben. A nagyobb áhitat, a hétköznapiasság kerülése, az otthoni kötelességek teljesítése ürügye alatt távol marad az Úr asztalától, csak ritkán lép oda, és másokat is visszatart e szavakkal: Mire való ez a folytonos áldozás? Inkább az otthoni munkára fordítsuk időnket. — Sokan az okosság leple alá rejtik fukarságukat, gyávaságukat, részvétlenségüket, amikor Isten érdekeiről vagy felebarátjuk segítéséről van szó. Nem kell növelni az igényeket, mondják, nem szabad elkényeztetni a szegényeket, nem szabad visszaélésre alkalmat nyújtani. Nem szabad fitogtatni az ájzatosságot, nem szabad megsérteni a felekezeti békét, nem szabad mások meggyőződését bántani, nem szabad a vallás fanatikusának lenni. — Magával a Jézus Szívetelel szemben is hasonló kifejezésekkel élnek: az egész Krisztust imádom, nemcsak egy részét; a kereszténység lényegét keresem, nem egyes ájzatosságokat. Mindez a megnemértés, a hidegség, az érzéketlenség, a gyávaság, a közönyösség kifogása. Megérti ezt, aki szeret; megérti az, akinek szívében a buzgalom lángja lobog, mint Mária szívében. Jézusom édes Szíve, add, hogy mindig jobban szeresselek!

III. „Jézus pedig mondá: Hagyjatok békét neki! Hiszen jó dolgot cselekedett velem. Mert a szegények mindenkor veletek vannak, de én nem mindig vagyok nálatok. Temetésekre cselekedte azt. Ahol csak hirdetni fogják ezen evangéliumot az egész világon, azt is majd elmondják, amit ez cselekedett.” (Mk. 14, 6—9; Mt. 26, 10—13.)

A kenet a vigasztalás, a részvét és az engesztelés jelképe. Ezekkel a szent indulatokkal vette körül Mária szeretete Jézust, és ez esett oly jól Szívének. Ezekkel a szent indulatokkal kell nekem is az ő Szívét körülvennem; akkor majd ő maga „fut keneteim illata után” (Én. 1), és „bevisz engem a boros pincébe” (Én. 2), a vele való legbensőbb egyesülésre. Amikor az ő asztalához ülök és szentáldozásomat engesztelésül ajánlom fel a hónap első péntekén, Szent Szívének ünne-

pén, vagy más alkalommal, akkor öntöm ki rá részvétem, vigasztalásom olaját, és felüdítem őt engesztelő szeretetemmel. „Vonj engem magad után, siessünk keneteid illata után! Vezess, ó király, kamarádba, vigadjunk és örvendezzünk veled, magasztaljuk szerelmedet, mely bornál is édesebb!” (Én. 1, 3.)

EGYESÜLÉS JÉZUS SZENT SZÍVÉVEL. (II. RÉSZ.)

(ENGESZTELŐ EGYESÜLÉS.)

Az előzőekben különösen az imádó hit, a szeretet és a bizalom gyakorlatai által egyesültünk Jézus Szent Szívével, mikor élete titkaiban csodálatos isteni nagyságát, hatalmát, jóságát, szeretetét szemléltük. A hála és az engesztelés gerjedelmei is beleszővődtek elmélkedéseinkbe; most azonban ez utóbbiaknak különös helyük lesz a következő titkokban, melyek Jézus Szívének szenvedéseit tárják fel lelkünk előtt. Ezeknek az elmélkedéseknek főcélja az, hogy szívünket a Szent Szív iránt hálás és engesztelő viszontszeretetre gerjeszték, annál is inkább, mert szenvedéseit, melyeket értünk elviselt, istenségének háttérén szemléljük; s ez hálánkat és engesztelő szeretetünket fokozza, és szent szenvedéseinek imádó szeretetével kapcsolja össze. Jézus Szent Szíve szenvedéseinek titkaiba bevezetésül szolgál az elmélkedés Jézus bevonulásáról Jeruzsálembe.

JÉZUS BEVONULÁSA JERUZSÁLEMBE.

I. Jézus számár hátán bevonul Jeruzsálembe, melyet neki a tulajdonos, mikor tanítványai által kéri, azonnal átengedett. Alázatosan és szelíden vonul be, tanítványaitól és a nép seregétől kísérve, akik ruhájukat az útra terítették, és gallyakat vagdalának a fákról, és az, útra szórák, kiáltván: Hozsanna Dávid fiának!

Áldott, ki az Úr nevében jó! És a gyermekek a templomban kiáltoznak: Hozsanna Dávid fiának! A hellének pedig Fülöphöz menének és kérék őt, mondván: Látni akarnók Jézust. (Mt. 21; Jn. 12.)

Ebben a pontban Jézust mint a szívek királyát szemlélem. Feltétlen hatalommal uralkodik szeretete által a szívek fölött. A tulajdonos azonnal átengedi neki szamarát; a nép és a tanítványok diadalmenetben kísérik őt a városba; a gyermekek ajka megnyílik, és nyelvük az ő dicséretét zengi; még a pogányok is látni kívánják őt. Ez Jézus bevonulása a szívekbe. Ilyennek kell lenni bevonulásának az én szívembe is.

II. A farizeusok és írástudók, látván a csodákat, melyeket művelt, bosszankodának, mondván: Látjátok, hogy semmire sem mentek? Ime, az egész világ utána indult. És bár annyi csodajelt tett szemük láttára, mégsem hittek benne, hanem azon tanakodtak, mikép fogják meg őt csellel és hogyan öljék meg. Jézus pedig amint közeledett, látván a várost, megsíratá azt. (Mt. 21; Jn. 12; Mk. 14; Lk. 19.)

Ez a konkoly a vetésben, melyet az ellenség hintett el. Ez az ellenzék szava, akiket az irigység és a gyűlölet inspirál. Ezek a megrögzött szívek, melyeket a legnagyobb szeretet és jószág sem képes meglágyítani. Jézus sír fölöttük és sír a város fölött. Ó drága könnyek, melyeket Szíved szeretete és bánata facsart ki szemedből! Fogadd engesztelésül szívem minden háláját, szeretetét és hűségét.

III. Beletekintek Jézus Szívébe és belemélyedek szent bensejének érzelmeibe, melyeknek e szavakkal ad kifejezést: „Bizony, bizony mondom nektek; ha csak a földbe esett gabonaszem el nem hal, egymaga marad; ha pedig elhal, sok termést hoz. Most az én lelkem megrendült; és mit mondjak? Atyám, ments meg engem ettől az órától! De hiszen azért jöttem ez órára. Atyám! dicsőítsd meg nevedet. Most van ítélet e világ fölött; most fog kivettetni e világ fejedelme.

Én pedig, ha felemeltetem a földről, mindeneket magamhoz vonzok." (Jn. 12.)

Ezek Jézus Szívének érzelmei szenvedése előtt. A természet fél, de a kegyelem diadalmaskodik. Maga előtt szemléli a gabonaszemet, amint a földben elhal — ez az ő szenvedése, és a százszoros termés, melyet hoz — ez a lelkek sokasága, akiket ez a szenvedés meg fog váltani. Lelke megrendül a szenvedés láttára, de Isten dicsősége felemeli, amelyért ezt a szenvedést magára vállalta. Ez lesz a végső diadal a pokol hatalmasságai fölött. A keresztről fog uralkodni a századokon át a lelkek és szívek milliói fölött.

IV. Megfontolom, hogy Jézus bevonulása Jeruzsálembe mintegy az utolsó kísérlet, mellyel Szent Szíve népének megátalkodott szívét magához akarja vonzani. Ennél a bevonulásnál teljesen szétválnak a lelkek és nyilvánvalókká lesznek a szívek gondolatai Simeon jövődöleése szerint: „Tétetett ez sokak romlására és feltámadására Izraelben." Akik vonakodnak őt most befogadni, nemsokára Pilátus ítélőszéke előtt végleg megtagadják őt, vérével megpecsételik elszakadásukat, Istenüket és Messiásukat megölik, szétszóratnak és elvettetik. Akik pedig befogadják őt, azokat kegyelme állhatatosakká teszi, vagy újból megtéríti, halálának érdemei által összegyűjti Egyházában, és „örömmel merítenek vizet az Üdvözítő forrásaiból" (Iz. 12), vizet, mely „az örök életre szökellő vízforrás lesz bennük." (Jn. 4, 14.)

V. Megfontolom végre, hogy Krisztus szentséges Szívének kinyilatkoztatása által ma is bevonulását tartja a világba, és Szent Szívének tiszteletét mint orvosszert felajánlja, sőt majdnem rákényszeríti az emberekre, hogy a hitetlenségbe és lanyhaságba merült szíveket szeretetre gyullassza. Mi lesz azokkal, akik őt be nem fogadják? Mi lesz azokkal, akik őt szívük egész melegével magukhoz ölelik és lelkükben állhatatosan megőrzik?

Imádság Jézus Szívéhez lelki szükségleteink és belső indításunk szerint.

ALAPVETŐ ELMÉLKEDÉS.

I. Szemlélem Jézus Szívét imádandó sebével láng-trónuson. Tündöklőbb, mint a nap, átlátszóbb, mint a kristály. Lángok törnek ki belőle. Töviskorona övezi, felette kereszt magaslik ki.

II. Megfontolom Jézus Szíve jelvényeinek jelentését. A fénysugarak ugyanis istenségét és szentségét jelképezik, a lángok végtelen szeretetét. A kereszt hirdeti, hogy mindjárt kezdettől fogva megtelt keserűséggel, melyeket a megaláztatások, a szegénység, a fájdalmak és a megvettetés okoztak neki, s melyeket szent emberségének egész életén keresztül és főleg szent szenvedésében el kellett viselnie. A töviskorona jelzi azokat a szúrásokat, melyeket vétkeink okoztak neki. Végre a szent sebhely a Szent Szívét mint a kegyelmek forrását mutatja be nekünk és mint biztos menedékhelyet, ahová minden lelki ellenségünk elől elrejtőzhetünk. Ezeknek a jelvényeknek felelnek meg részünkről a benső áhitatgyakorlatok, melyekkel a Szent Szívét tiszteljük: a hitből fakadó imádás, a hálás és engesztelő viszonszeretet és a bizalom. Ezeket az indulatokat iparkodom felkelteni magamban, valahányszor a Szent Szív képére tekintek.

III. Hallom, amint az Úr az emberek hálátlansága és félreismerése miatt panaszkodik: „Ez jobban fáj nekem, mint minden egyéb, amit kínszenvedésem alatt elviseltem. Hacsak kissé viszonzták volna szeretetemet, kevésbe vettem volna mindazt, amit érettük elszenvedtem, és ha lehetne, szeretnék még többet tenni értük. De ők minden iparkodásomat, amellyel érdekükben fáradtam, hidegen és durván visszautasítják. Legalább te szerezd meg nekem azt az örömet, hogy képességed szerint kárpótolj hálátlanságukért. Bízzál! Én leszek a te erősséged!”

IV. Megfontolom részletesen, mit kíván tőlem az Úr, hogy saját hűtlenségemért és az emberek hálátlanságáért eleget tegyek. 1. Fogadjam őt magamhoz a

legméltóságosabb Oltáriszentségben engesztelésül a bűnökért, ahányszor csak tehetem, de különösen a hó első péntekén. 2. Csütörtökről péntekre virradó éjjel vegyek részt vele az Olajfák-hegyén elviselt szenvedésében. Azért tizenegy óra és éjfél között felkelek és egy órán át vele imádkozom, hogy irgalomért esedezzem magamért és a bűnösökért, és hogy némiképp enyhítsem azt a keserűséget, amelyet a Szent Szív érzett, mikor apostolai elhagyták.

Jézusom isteni Szíve, egyesülök veled az Olajfák-hegyén érzett lelki szenvedéseidben, melyekben már előre átélted egész kínszenvedésedet. Én is ezzel kezdem elmélkedéseimet szent szenvedésedről, hogy beleéljem magamat Szent Szíved belső kínjaiba és szomorúságába, hogy annál jobban tudjalak vigasztalni és engesztelni s annál hűségesebb legyek a te követésedben. Amen.

Ha erőm engedi, akkor a következő három éjjel egy teljes órán át, vagy rövidebb ideig virrasztok, még pedig az első éjjel Getszemáni kertjében Jézusnak halállal vívódó Szívével, a második éjjel Jézussal a börtönben, ahol egész éjjel szidalmazták és gúnyolták, a harmadik éjjel a Szűz Anyával, amint a péntekre következő éjszakán Fiának halálát siratta.

Meg kell jegyeznünk, hogy a csütörtöki szentórában egy teljes órát kell kitölteni, és pedig tizenegy óra és éjfél között. Erre nem kell külön elmélkedési tárgyat előkészíteni, hanem egyszerűen a halállal vívódó Úr Jézussal együtt kell éreznünk és szenvednünk, és őt engesztelnünk bűneinkért, amint azt az Úr nekünk megadja. Lehet azonban az imádási órát más időre is tenni, csütörtök délutántól kezdve; sőt meg is lehet rövidíteni, ha a körülmények teljes órát nem engednek számunkra. A búcsú elnyerésére azonban az egyórás időtartam szükséges.

ELSŐ NAP.

I. AZ UTOLSÓ VACSORA.

1. Jézus búcsút vesz barátaitól Betániában és Jeruzsálem felé veszi útját, „vággya-vágyván a husvéti vacsorát enni” tanítványával, „mielőtt szenvedne”. (Lk. 22, 15.)

Ismét beletekintek Jézus Szívébe. Már most kezdődik lelki kinszenvedése. A betániai búcsú volt a legfájdalmasabb, melyet valaha emberi szív átélt: a búcsú édesanyjától, Lázártól, Mártától és Máriától, barátaitól. Már csak a kereszttúton találkozik majd velük. És mégis vágyva-vágyik ez óra után. „Kereszt-séggel kell megkereszteltetnem, és mily nehezen várom, míg be nem teljesedik.” (Lk. 12, 50.) Ez az a kereszt-ség, a vérkeresztség, amely felé indul, mikor búcsúzik barátaitól.

A húsvéti vacsora minden szertartása, minden mozzanata emlékezteti őt szenvedésére, halálára. És mégis vágyik ezt a vacsorát enni tanítványaival. A szeretet vágya ez, a szereteté, mely nem tud megpihenni, amíg csak áldozatul nem hozta magát, amíg csak fel nem emésztette magát azért, akit szeret. — Ó Jézus, hogy köszönjem meg, hogyan viszonyozzam neked Szívednek mindent felülmúló szeretetét?!

II. „Mivel szerette övét, kik e világban valának, mindvégig szerette őket.” Azért „fölkele a vacsorától és mosni kezdé a tanítványok lábait, és mondá nekik: Példát adtam nektek, hogy amint én cselekedtem veletek, ti is úgy cselekedjetek.” (Jn. 13, 1—15.)

Jézus szeretete a vacsora során egyre növekedik. A közeli búcsúzás egyre bensőségesebb és gyengédebb szeretetmegnyilatkozásokra indítja Szívét. Felkel a vacsorától, kendőt köt maga elé, és mosni kezdé tanítványai lábait, és megtörli a kendővel, mellyel körülövezte magát. A szeretet megalázza magát tanítványai előtt. A szeretet kimeríthetetlen a szolgálatokban. A szeretet nem riad vissza a méltatlanságtól és hálátlanságtól sem. Jézus Júdas lábait is megmossa.

A lábmosás eleven megvalósítása Jézus szavának: „Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű.” (Mt. 11, 29.) Csak akkor lehetek Szívének tanítványa, csak akkor egyesülhetek Szívével bensőleg, csak akkor pihenhetek keblén a szeretett tanítvánnyal, csak akkor készülök igazán arra, hogy apostola, sze-

léd és alázatos Szívének hirnöke legyek, ha én is megmosom testvéreimnek lábait. De hogy ezt megtegyem, arra a te példád szükséges, ó szeretett Üdvözítőm! Azért csak mosd meg lábaimat, nem ellenkezem, csak-hogy részem legyen benned, részem legyen Szíved szelidségében és alázatosságában! „Hiszen még így is hanyag vagyok, habár annyi csodádat és tanításodat hallottam; mi lenne, ha ily nagy világosságom nem volna a te követésedre?” (Kriszt. köv. 3, 18.)

III. „Jézus megrendüle lelkében”, és mondá: „Egy közületek elárul engem. Egyik pedig tanítványai közül Jézus keblén nyugovék, kit szeret vala Jézus.” Ez kérdé őt, mondván: „Uram! ki az? Ő pedig felel-vén, mondá: Aki velem kezét a táliba nyújtja, az árul el engem.” (Jn. 13, 21—26; Mt. 26, 21—23.)

Jézus búcsújának fájdmába belevegyül az árulóra való gondolat keserősége. Ez a keserűség tör magának utat e szavaiban: „Egy közületek elárul engem.” A szeretet panasza ez. De a részvét, az aggodalom panasza is. Az apostol bukása és végveszedelme mélyen megrendíti a Mester Szívét. És az áruló egy tálból eszik vele, az ő kenyerét eszi, az ő kelyhéből iszik! „Aki egy kenyéren van velem, sarkát emelte ellenem.” (Jn. 13, 18; 40. zsolt.)

Fájdmában enyhítő ír neki szeretett tanítványának részvéte és hűsége. Szent János Jézus keblén az engesztelő szeretet örökszép példaképe. Júdás hűtlenségét jóváteszi Szent János gyengéd szeretete. Ez az engesztelő szeretet Jézus Szíve tiszteletének, a vele való egyesülésnek főmegnyilatkozása: „Legalább te szerezd meg nekem azt az örömet, hogy képességed szerint kárpótolj hálátlanságukért.”

IV. Megalapítja az Oltáriszentséget szenvedésének örök emlékére e szavakkal: „Ez az én testem, mely értetek adatik. Ez az én vérem, mely értetek kiontatik. Vegyétek és egyétek”, és „igyatok ebből mindnyájan. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”. (Lk. 22, 19—20; 1 Kor. 11, 24—25; Mt. 26, 26—28.)

Ennek a szentségnek megalapításával adta nekünk szeretetének legnagyobb bizonyítékát. Még mielőtt a kínszenvedésben testét halálra adta volna értünk, már titokzatos halálban odaadja testét, kiontja szentséges véré. A kenyér és bor színe alatt jelen akar lenni nálunk a világ végezetéig mint hű barátaival, mint vezér harcosai élén a csatasorban, mint király alattvalói közt, mint jegyes jegyesénél. Amikor a hűtlen tanítvány arra készül, hogy elárulja és ellenségeinek kiszolgáltassa Mesterét, amikor a világ azon van, hogy őt megtagadja és keresztfeszítse, akkor adja szeretetének legnagyobb jelét, akkor adja emlékebe nem holt, hanem eleven képét, önmagát, az élet kenyerét és az erősek borát, szentséges testét és véré a kenyér és bor színe alatt. Lelkünk táplálékául és értünk való áldozatul adja. Adja, előre látva a sok hitelenséget, hidegséget, meggyalázást, szentségtörést, melyekkel Szent Szívét a szeretet szentségében meg fogják bántani a hosszú századokon át a világ végéig. Ő kitart, ő nem lankad, ő velünk marad, szeretetének csókját adja, míg csak a halálban el nem halványulnak szentséges ajkai. Azért „fogadj magadhoz a legméltóságosabb Öltáriszentségben, ahányszor csak az engedelmesség megengedi”, „áldozzál meg minden hónap első péntekén”, és gyakorold, terjeszd a tiszteletet szeretetem szentsége iránt, főleg a zsenge gyermekek lelkében, akiket minél hamarabb szentséges Szívemhez kell vezetni a szentáldozásban, még mielőtt a bűn lehelete érné lelküket.

V. Vigasztalja távozása miatt szomorkodó tanítványait, és feltárja előttük szerető Szívének végtelenül gyengéd érzelmeit; a leghathatósabb szavakkal szívükre köti, hogy szeressék egymást, amint ő szerette őket; bizzanak és maradjanak benne, mint a szálló vessző a tökében, és várják szeretetének nagy ajándékát, a Szentlelket, aki mindenre oktatni fogja őket, amit tőle hallottak.

Ez Jézus búcsúbeszéde. Itt igazán a szív bőségéből szólt szentséges szája. Itt igazán minden jót Szívé-

nek jó kincsből hozott elő. A szeretet, az egység, a bizalom, a Szentlélek vigasztalása, ez Jézus Szívének testamentuma. — Ő végtelenül szerető Szív, ezt a te testamentumodat zárom szívembe én is. Ez lesz az én életem. Ezzel a testamentummal szívemben haladok át az élet nehézségein, küzdelmein. Ennek a testamentumnak eleven megvalósítása, ennek hírnöke és apostola akarok lenni szentséges Szíved vigasztalására és örök dicsőségére. Amen.

II. JÉZUS A NAGY SZÖLLŐTŐ.

„Egybekapcsol minden szívet, hogy egyek legyenek vele.”

I. „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Miként a szőlővessző nem tud gyümölcsöt hozni önmagától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha én bennem nem maradtok. Aki én bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz; mert nálam nélkül semmit sem tehettek.” (Jn. 15, 4—5.)

Jézus a szőlőtő, amelybe mi, mint szőlővesszők, bele vagyunk oltva. Belőle szívjuk magunkba az életet. A hit és a szeretet által kapcsolódunk belé; a megszentelő kegyelem által azonban az egység Jézus titokzatos testével lelkünk állagát is érinti, mert a megszentelő kegyelem a lélek állagában székel. Minden kegyelem Jézus Szívéből folyik. Itt sebeztek meg a szőlőtőt, és innét folyik ki az éltető nedv. Jézusom, add, hogy örökre beléd oltva maradjak, örökre Szívedből éljek és lelkedből táplálkozzam, „mert lelked édesebb a méznél, és birtoklásod jobb a lépesméznél.” (Sir. f. 24, 27.) A veled való egység a lelki termékenység szüzi forrása, melyből az erényeknek és a lelkeknek sokasága fakad, kiket a te szereteted életre kelt azok által, akik egészen neked adták magukat.

II. „Amint engem szeretett az Atya, én is szeretlek titeket. Maradjatok meg az én szeretetemben.

Ez az én parancsolatom, hogy szeressétek egymást, amint én is szerettelek titeket. Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.” (Jn. 15, 9—13.)

Jézus Szíve szeretetének forrása az örök Atya szeretete. Ez a szeretet Jézus Szívén át kiárad ránk, és az ő Szívéből szívjuk magunkba azt a szeretetet, melyet kiárasztunk testvéreinkre. Jézus Szíve-tiszteletének főgyakorlata és gyümölcse a testvéri, a felebaráti szeretet. „Ha Isten így szeretett minket, nekünk is kell egymást szeretnünk.” (1 Jn. 4, 11.) „Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket.” (Jn. 13, 34.) A szeretet, mely Jézus Szívéből táplálkozik, nem áll meg a szenvedés és a halál előtt. Mert „a szeretet mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel” (1 Kor. 13, 7), „nem érzi a terhet, nem tekinti a fáradságot”, (Kr. köv.), és a lehetetlent is lehetségesnek tartja. A Szent Szívből fakadó szeretetnek forrása az az egység, mely Jézus és a lelkek közt egymás közt fennáll.

III. „Hogy egyek legyenek, amint mi egyek vagyunk, én öbennük, te meg énbennem, hogy tökéletesen egygyé legyenek, és megismerje a világ, hogy te küldöttél engem, és szeretted őket, miként engem is szeretted.” (Jn. 17, 22—23.)

Ez az az egység, amelyért Jézus Szíve ver, amelyért életét adta. Egység a hitben, egység a szeretetben. Egy titokzatos testnek tagjai közt. Ez az egység és szeretet az Egyház és a lelkek termékenységeinek forrása. Minél szorosabb, minél nagyobb, minél bensőbb ez az egység Jézussal s a lelkek közt, annál több termékenyítő kegyelem hull alá az égből, mert ez az egység és szeretet a mennyei Atya szerető és áldó tekintetét vonja le ránk az égből. Ezért az egységért kell verni, lángolni minden szívnek, mely Jézust szereti. Ezért kell magát feláldoznia, ezért kell vérzeni, ezért kell magát felemésztenie, ezért kell dolgozni, ezért kell

imádkozni, ezért kell élni, ezért kell meghalni minden léleknek, mely Jézus Szívével egynek érzi magát.

Mert ez Jézus Szívének dobbanása, ez az ő élete, ez az ő imádsága: „hogymindnyájan egyek legyenek, amint te, Atyám, énbennem és én tebenned, úgyők is egyek legyenek bennünk, és így elhiggye a világ, hogy te küldöttél engem.” (Jn. 17, 21.)

Jézusom, a te Szentlelked a kapocs, mely a lelkeket hozzád és egymáshoz fűzi. Küldd el nekünk a Vigasztalót, hogy megtanítson minket mindenre, amit te mondtál nekünk. Hogy megtanítson mindenekelőtt a szeretetre, mely a te tanítványaidnak ismertető jele, és egybefűzze lelkünket abban a közösségben, mely a te titokzatos testednek csodálatos egysége! Amen.

MÁSODIK NAP.

I. A SZENT SZÍV AZ OLAJFÁK-HEGYÉN.

1. Kiméne Jézus tanítványaival Getszemáni kertjébe és „mondá nekik: Szomorú az én lelkem mindhalálilig; várjatok itt és virasszatok velem.” (Mt. 26, 36—38.)

Jézus szent lelkére ráborulnak a benső szenvedések árnyai, szentséges Szívét előntik a lélek szorongásának vizei. „A vizek immár a lelkemig hatolnak, mélységes iszapba süllyedtem, megállni nem tudok; a tenger mélységébe estem, s a vihar elmerít engem.” (68. zsolt.) Megjelennek előtte a már-már beköszöntő kínszenvedés rettenetes képei, az ostor, a töviskorona, a szeglek, a kereszt, a gyalázat, az elhagyatottság. Megjelennek előtte az egész emberiség gonosz tetteinek rémképei, Ádám bűne, Káin testvérgyilkossága, a pogányság rettenetes bűnarádatsa, a választott nép hűtlensége, a közeli istengyilkosság borzasztó vétke, a keresztények bűnei, a választott lelkek hűtlensége, az Egyház üldözése, az igazak letiprása. Szeme előtt áll szenvedésének hasztalansága sokak számára, a hidegség és közöny, mellyel

szeretetével szemben viseltetnek. „Ez jobban fáj nekem, mint minden egyéb, amit kinszenvedésem alatt elviseltem.” Azért mondja Szíve választottjának: „Minden csütörtökről péntekre virradó éjjel érezni fogod azt a halálos fáradtságot, melyet én az Olajfák-hegyén önként elsenvedtem. Ez a szomorúság, anélkül, hogy megértenéd hogyan, bizonyos értelemben haláltusa lesz számodra, melyet kínosabb lesz elviselni, mint a halált.”

II. Magához vette három szeretett tanítványát, „és eltávozék tőlük mintegy kőhajításnyira, és térdre borulván, imádkozik vala, mondván: Atyám! ha akarod, vedd el tőlem e poharat; mindazonáltal ne az én akaratom legyen, hanem a tiéd. És tanítványaihoz menvén, alva találá őket.” (Lk. 22, 41—42; 45.)

Jézus önként szenved. Saját akaratából nyitotta meg a szenvedés vizeinek zsilipjeit, hogy szentséges lelkét és Szívét eláraszák. Jézus csodálatosan szenved, mert Isten boldogító látása természetszerűleg kizárt volna minden bánatot és fájdalmat; de ő felfüggeszti ennek a boldogító Isten-látásnak hatásait, hogy értem szenvedhessen. Jézus megadással szenved. Érzí a természet ellenkezését, de akarata, Szívének szeretete diadalmaskodik a természet fölött. Három szeretett tanítványát szenvedéseinek szemtanúivá teszi, de ezeket is leverí a szomorúság, és amikor vigasztalásért hozzájuk fordul, alva találja őket.

Most is hívja Szívének barátait, hogy vele virraszszanak és szenvedésének megszívlelésében mellette tartassanak: „Tizenegy óra és éjfél között felkelsz, hogy velem légy abban az alázatos imában, amelyet akkor Atyámhoz intéztem. Egy órahosszatt arccal a földre borulsz, egyrészt azért, hogy csillapítsd az isteni haragot, irgalomért esedezzel a bűnösök számára, másrészt, hogy némiképp enyhítsd azt a keserűséget, amelyet éreztem, midőn apostolaim elhagytak. Emiatt kellett nekik szemrehányást tennem, hogy egy órát sem tudtak velem virrasztani. És ez óra alatt teljesítesz mindent, amire tanítlak.”

Nekem is türelemmel, megadással, szeretettel kell viselnem a lelki megpróbáltatásokat, a kísértéseket, az elhagyatottságot, a halálküzdelmet. Jézus Szívébe zárkozom, és vele egyesülten harcolok; akkor biztos számomra a győzelem.

III. „És a halállal tusakodván, még buzgóbban imádkozik vala. És lőn az ő verejtéke, mint a földre hulló vérnek cseppjei. Megjelenék pedig neki egy angyal mennyből, megerősítvén őt.” (Lk. 22, 43—44.)

Mily csodálatos Jézus kitartása! Talán három teljes óráig imádkozik, „ugyanazon beszédet mondván”. (Mt. 26, 44.) Szíve nem lankad. Mint erős harcos áll az ellenség legbőszültebb támadásai közepette. Mint szirt áll a dühöngő hullámok közt. Mint tölgy áll a vihar közepette. De az erőfeszítés véres verejtéket sajtol ki ereiből, és beáll a halálküzdelem. Ebben megerősíti őt az angyal, akit mennyei Atyja küld hozzá. És Jézus alázattal elfogadja a vigasztalást.

Ezen az órán kell nekem is keresztülmennem sokszor az életben. Ezen kell keresztülmennem egykor halálom óráján. Már most készülök rá, egyesülve Jézus Szívének halálküzdelmével. Imádkozom a haldoklókért, különösen a bűnösökért, hogy Jézus irgalmát magamra vonjam, és neki a lelkekben vigasztalást szerezzek. „Irgalmas Jézus, lelkek kedvelője, szentséges Szíved halálküzdelmére és szeplőtelen Szűz Anyád fájdalmaira kérlek, mosd tisztára véredben a világ összes bűnöseit, akik most a halállal vívódnak és még ma meghalnak. Jézusnak halállal vívódó Szíve, könyörülj a haldoklókon! Ha irgalmadnak kiesdésére áldozatot követelsz, íme jövök, fogadj el engem áldozatul testvéreimért, akikért utolsó csepp véredet kiontottad. Jézusnak halállal vívódó Szíve, könyörülj a haldoklókon!”

IV. Mikor az áruló közeledik, elébe megy, és nem vonja el magát csókja elől, hanem mondja: „Barátom! mi végre jöttél? Csókkal árulod el az Embertiát?” (Mt. 26, 50; Lk. 22, 48.) És megvédvén tanítványait a

poroszlóktól, és meggyógyítván a főpap szolgáját, szabadon kiszolgáltatja magát ellenségeinek. Tanítványai pedig „mindnyájan elhagyák őt és elfutának.” (Mt. 26, 50.)

Ebben a titokban is Szíved végtelen gyengédsége és szeretete mutatkozik, ó Jézusom! Még Júdást is barátodnak nevezed, és elfogadod az áruló csókját. Magadat elfelejted és tanítványaidra gondolsz. Szabadon adod át magadat értem ellenségeidnek, bár hatalmad előbb földre terítette őket. Mily rettenetes lesz egykor ellenségeidre nézve, mikor mint az igazságosság bíróját látnak majd téged, akit most mint a szeretet foglyát megkötnöznek. Jézusom, hogy fájt neked tanítványaidnak hűtlensége! Adj erőt, hogy mindig kitartsak melletted, és „se halál, se élet, se jelenvalók, se jövődök, se erők, se magasság, se mélység, se egyéb teremtmény” soha el ne szakítson a te szeretetedtől! (Róm. 8, 38—39.) Amen.

A következő elmélkedésekben Jézus Szívének különféle szenvedéseit kell gondosan latolgatnom és megszívelnem, melyeket kinszenvedése alatt kiállott. Ezek főként a következők: igazságtalanságok és jogtalanságok vádlói és bírái részéről; gúny, meggyalázás és megvetés ellenségei részéről; elhagyatottság barátaitól és magától mennyei Atyjától; undor, borzalom és szomorúság az emberek bűnei és hálátlansága miatt; részvét szentséges Anyja, a jámbor asszonyok és szétszórt tanítványai iránt; fájdalom Júdás elvesztése miatt. Meg kell fontolnom mindezekben, mily nagy szeretettel szeretett engem, hogy ily nagy szenvedést vállalt magára értem; mily kevés elismeréssel viszonzom én az ő szeretetét, és mily hálátlanul viselkedem iránta, mikor bűneimmel újra megfeszítem őt. Szenvedésének történetéből különösen azokat a titkokat ragadom ki, amelyek legközelebből érintették szentséges Szívét.

E napokban igen ajánlatos egy-két vezeklési gyakorlatot végezni, hogy a Szent Szív szenvedéseivel jobban együttérezzünk.

II. JÉZUS A FŐPAPOK ELŐTT.

1. Jézust Annás és Kaiás főpapokhoz viszik, akik őt tanítása felől kérdezik; és bár sok hamis tanú jelentkezett, tanúságuk nem volt megegyező. Ezért

mondá neki Kaitás: „Megesketlek téged az élő Istenre, hogy valld meg nekünk, te vagy-e a Krisztus, az Isten Fia? Felelé neki Jézus: Te mondad. Azok pedig mondák: Méltó a halálra.” (Mt. 26, 63—66.)

Jézusra ráborulnak a szenvedések összes árjai egyszerre. Az első nagy szenvedés, mely elfogatása és tanítványai megfutamodása után Szívére borul, az igaztalan, hamis vádak sokasága, szavainak, tanításainak félremagyarázása és elferdítése, a hamis tanúk vallo-mása, akik ellene fellépnek, és végre az igazságtalan ítélet, melyet a főpap fölötté, mint istenkáromló fölött, kimond. Szavainak igazságaért, saját védelmére felhozott igazolásáért arcul ütik. Mily fenségesen áll előttem gyalázatában, igazságtalan megvádoltatásában Jézus isteni személye, mely szentséges Szívének végtelenül nemes és magasztos indulataiból felém sugárzik! A fenség a megaláztatásban! — Jézusom, taníts meg igaztalan vádak, és ítéletek bátor elviselésére és nagy-lelkű megbocsátására, de add, hogy soha ezeknek a vádaknak és ítéleteknek alapot ne szolgáltatassak, és mennyei Atyád dicsőségét és a te dicsőségedet mindig lankadatlanul megvédjem!

II. Péter megtagadja Jézust, és „kezde átkozódni és esküdözni, hogy nem ismeri azt az embert.” (Mt. 26, 74.) „És hátrafordulván az Úr, rátekinte Péterre”, ő pedig „kimenvén, keservesen sira.” (Lk. 22, 61—62.)

Szeretett tanítványának tagadása, akit Egyháza fejévé szemelt ki, akit annyira kitüntetett és a többi apostol fölé helyezett, aki még pár órával előbb fennhangon hirdette, hogy kész a börtönbe és a halálba menni, ez a második szenvedés, mely szentséges Szívére borul. Mily keserűen érinti szívünket a hálátlan-ság azok részéről, akiket legjobban szeretünk, a jó-barátok elpártolása, mikor úgy tesznek, mintha sohasem ismertek volna minket. Ezen a szenvedésen Jézus Szíve is átment, jobban, mint mi valamennyien. Bizto-sítsuk őt hűségünkről, engeszteljük őt és vigasztaljuk,

de áldjuk is jóságát, mellyel nem veti el tévelygő apostolát, hanem szeretetének megbocsátó tekintetével egy pillanat alatt átalakítja, és az őt megtagadó tanítványból a bűnbánat örök mintaképét alakítja, akinek szent bánatára és alázatára bátran építheti rá Anyaszentegyházát. — Jézusom, erősíts, tarts fenn kegyelmed hatalmas és szerető tekintetével, mert ha magamra hagysz, gyengeségemben én is képes volnék megtagadni téged!

III. „És a férfiak, kik őt fogva tartják vala, csúfolák és ütlegeték őt. És betakarván szemeit, arcul csapdosák és kérdezők, mondván: Találd ki, hogy ki ütött meg téged?” (Lk. 22, 63—64.)

A gúny és gyalázat, melyet vele, mint védtelen fogollyal üznek, ez Szent Szívének harmadik szenvedése a főpapi udvarban. Ő, szent ábrázat, melyet a bűnösök és tisztátalanok keze eltakar és ütleget, imádom istenségedet. Ő Szent Szív, mely oly mélyen átérzed a gúnyt és a gyalázatot, mellyel hálátlan teremtményeid illetnek, csodálom és imádom isteni türelmedet és békétűrésedet, mellyel őket hatalmad és igazságod villámaitól megkíméled irántam és irántuk való szeretetből! Ő, gyalázatokkal tetézt Szív, könnyörülj rajtunk, és add, hogy követhessünk gyalázatod elviselésében!

III. JÉZUS PILÁTUS ÉS HERÓDES ELŐTT.

I. „Megkötözvén Jézust, elvivék és átadák Pilátusnak. És sok dologról vádolák őt.” (Mk. 15, 1—2.) Pilátus pedig mondá: „Semmi vétket sem találok ebben az emberben.” (Lk. 23, 4.)

Megkezdődik Jézus ide-oda hurcoltatása egyik ítélőszéktől a másikhoz. Mindenütt ugyanazok a szenvedések és megaláztatások, mint a főpapok ítélőszéke előtt. Hamis vádak zúdulnak ellene Pilátus előtt, de mások, mint amilyeneket a tanács előtt felhoztak

ellene; most politikai vétségekkel vádolják. Az igazság mindegy, az eszköz sem számít, csak haljon meg, ez a fő! Hogyan érintette mindez Jézus Szívét, mely az „igazságosság és a szeretet tárháza”?! Hogy sebezte meg fájdalommal leggyengédebb és legszeretőbb lelkét! Hogy töltötte el keserőséggel bensejét, melyből mindig annyi irgalom és könyörület áradt a bűnösök védelmére, az elhagyottak felkarolására! A házasságtörő asszonyt kimentette ellenségei kezéből, és ő, az ártatlan, ellenségei irigységének és intrikáinak áldozatul esik.

De mégis van valaki, aki nyíltan hangoztatja ártatlanságát. Ez Pilátus maga, a bíró. „Ki vádolhat engem bűnről?”, mondotta Jézus (Jn. 8, 46), és Pilátus nyíltan hangoztatja a nép és a főpapok előtt: „Semmi vétet sem találok ebben az emberben.” Ő Szent Szív, legszentebb Szív, az élet és a szentség forrása, mosd tisztára a hamis vádak fölött érzett fájdalmad által bűnös szívemet, hogy igaznak találtassam egykor ítélőszéked előtt!

II. Pilátus „elküldé őt Heródeshez”, aki „megveté őt kíséretével együtt, és csúfságból fényes ruhába öltöztetvén, visszaküldé Pilátushoz.” (Lk. 23, 7—11.)

A tiszta Jézus áll a kéjenc Heródes előtt. Jézus nem felel Heródes kérdéseire semmit; ez is a megvetésnek, de a szent megvetésnek bizonyos neme. Heródes is megvetéssel, de igaztalan, bűnös megvetéssel viszonzza az elszenvedett, bár megérdemelt megaláztatást. Jézust eszelősnek tekinti, gúnyruhába öltözteti s úgy küldi vissza Pilátushoz. Ezzel Jézus becsületének számlájára barátságot is köt Pilátussal. Így kereskednek a nagyok és hatalmasok a gyengék kárára, saját előnyükre. Jézusnak is meg kellett tapasztalnia ezt a megaláztatást. Heródes udvarában válik valóra az, amit a litániában mondunk: „Gyalázatokkal tetézt Szív, könyörülj rajtunk!” Azért óhajt ő „ünnepélyes pompával a fejedelmek és királyok házába bevonulni, hogy ott annyira megtiszteljék, amennyire meggyalázták, megvetették és megalázták szenvedésében, és

akkora örömét találja abban, hogyha a föld hatalmasait maga előtt látja leborulva és megalázkodva, amekkora keserőséget érzett, mikor lábaik alá tiporva látta magát.“

III. „Látván Júdás, ki őt elárulta, hogy elítélték“ a főpapok, „visszavivé a harminc ezüstpénzt és elmenvén, felakasztá magát.“ (Mt. 27, 3—5.)

Ez volt Jézus Szíve számára a legkeserűbb cseppek egyike szenvedésének kelyhében: választott apostola, ki őt elárulta, elment és felakasztotta magát. „Jobb lett volna, ha nem született volna“ (Mt. 26, 24), mondta róla Jézus. Most beteljesedett; az apostol hihetőleg elkárhozott. És Jézus fájdalmasan néz lelke után. Dáviddal felkiált: Absalom, Absalom, én fiam, Absalom! Kész lett volna neki még az utolsó pillanatban is megbocsátani, de Júdás szívéből kihalt a bizalom Jézus Szíve iránt. Ez volt a szerencsétlen apostol veszte. — Jézusom, „az emberek megfoszthatnak becsületemtől, vagyonomat elveszthetem, a betegség elveheti erőmet, a bűn megfoszthat kegyelmedtől, de benned való bizalmamtól soha. Ezt megőrzöm életem utolsó leheletéig. A pokol valamennyi hatalma hasztalan iparkodik azt tőlem elragadni. Bizakodjanak mások életük szentségében, bűnbánatuk szigorúságában, alamizsnájuk sokaságában, vagy imádságuk buzgóságában; az én bizalmam, Uram, a te Szent Szíved. Ennek a Szívnek szeretetében bízva remélem, hogy örökre boldog leszek, mert ezt tőled remélem. Akik tebenned bíznak, mindörökre meg nem szégyenülnek.“ Amen. (B. Colombière Kolos.)

IV. ECCE HOMO.

I. Pilátus azzal a szándékkal, hogy elbocsássa Jézust, mondá a zsidóknak: „Kit akartok, hogy elbocsássak nektek, Barabbást-e, vagy Jézust, kit Krisztusnak mondanak?“ A papi tejedelmek pedig

rábészélték a népet, hogy Barabbást kérjék, mondván: „Feszítsd meg, feszítsd meg őt!” (Mt. 27, 17—20; Jn. 19, 6.)

Mily megszégyenítés, mily hátrahelyezés, mily hálátlanság a zsidók részéről Jézussal szemben! Már egymaga az összehasonlítás! Jézus és Barabbás! A szentek szentje és az útszéli rabló! Isten Fia és az emberiség söpredéke! A nép legnagyobb jótevője és a rablógyilkos! Mindezt érzi Jézus Szíve. De még jobban a rettenetes választást, amelyet a főpapok gyűlölete vált ki: „Ne ezt, hanem Barabbást!” (Jn. 18, 40.) — Jézusom, imádvá borulok le előtted és biztosítalak hűségemről. Téged, nem a világ és a vétek Barabbását választom magamnak osztályrészül. „Jézus Szíve, bűneinkért megtört Szív, könyörülj rajtunk!”

II. „Pilátus fogta Jézust és megostoroztatá. A katonák pedig tövisből koronát fonván, fejére tevék, és biborszín köpönyeget vetének rája, és hozzálépdelvén, mondogaták: Üdvözlégy, zsidók királya! És arcul verék őt.” (Jn. 19, 1—3.)

Valóban „a bűnösök áldozata” vagy, Jézusom Szent Szíve! Mily végtelen szégyen futotta el lelkedet, mikor ruháidtól megfosztottak és megostoroztak! Mily keserűség öntötte el Szívedet, mikor csúfságból hitvány „királyi” trónra ültettek, rongyos katonapalástot vetettek vállaid körül, gúnyosan térdet hajtottak előtted, és királyként üdvözöltek s közben arcul csapdostak! Mindezt az én bűneimért, az én tisztátalanságomért, az én hitetlenségemért, az én tiszteletlenségemért szenveded, Jézusom! Nem méltó dolog-e, hogy én szenvedjem el a megaláztatást, a megvetést, a gúnyt, a mellőzést? Add szent kegyelmedet, hogy a megaláztatás és megvetés útján kövessélek és megengeszteljelek a végtelen nagy bántalmakért, melyeket Szent Szíved a megostoroztatás és a tövissel való koronáztatás alatt elszenvedett. Királyom vagy! Én elismerem és szeretettel hódolok meg előtted. A te királyságod a szívek birodalma, a te országod a lelkek nagy

országa. Hittel és imádással köszöntelek, meggyalázott királyom, és trónod elé szeretném vezetni az összes nemzeteket, hogy téged imádjanak, neked hódoljanak, téged szeressenek, téged dicsőítsenek. „Mert te egyedül vagy a szent, te egyedül vagy az Úr, te egyedül vagy a fölséges, Jézus Krisztus, a Szentlélekkel egyetemben, az Atya Isten dicsőségében. Amen.”

III. „Kiméne Jézus, a főtviskoronát viselvén és a biborköponyeget. És mondá” Pilátus: „Ime az ember!” (Jn. 19, 5.) „És felevén az egész nép, mondá: Az ő vére mi rajtunk és a mi gyermekeinken! Erre átadá nekik Jézust, hogy megfeszítsék.” (Mt. 27, 25—26.)

Jézus Szívébe nézek, mit érzett, amikor a nép előtt megjelent? Valóban a fájdalom és a keserűség tengere ez a Szív — „gyalázatokkal tetézt, bűneinkért megtört Szív”. De együtt a szeretet és a béke tengere is; mert szeretetből lett „a bűnösök áldozata”. — „Ime az ember”, mondja Pilátus. „Ime a Szív”, mondja Jézus, „mely annyira szerette az embereket, hogy kimerítette és felemésztette magát, csakhogy szeretetét irántuk kimutassa.” És mit válaszol a hálátlan nép? Feszítsd meg őt! Vére mirajtunk és a mi gyermekeinken!” Valóban „viszonzásul csak hálátlanságot tapasztalok a szentségtörésekben, hidegségben, megvetésben, amellyel engem illetnek.” — „Ime a ti királyotok!” (Jn. 19, 14), mondja Pilátus. A nép pedig kiáltja: „El vele, el vele! Nincsen királyunk, csak császáruk.” (Jn. 19, 15.) Népe megtagadja és elveti őt. Mily mélyen sebzi ez meg szentséges szerető Szívét!

Ó Szív, minden szív királya és központja, téged választalak meg ma Királyomnak, lelkem központjának, hogy körülöleljon meg egész életem, minden gondolatom, minden vágyam, és minden szeretetem. Engesztelésül felajánlom neked szegény bűnös szívemet. Tisztítsd meg és tedd a tiedhez hasonlóvá, te a szentség és az élet forrása, akit az Atya állított elénk mintaképül és eszményül: Ime az ember — íme a

Szív! Véred legyen rajtam mind áldás, nem mint átok! Te vállalod az igazságtalan ítéletet, hogy értem meghalj; én vállalom szereteted ítéletét, hogy engem is veled együtt a keresztre, a te szereteted keresztiére feszíts. Amen.

HARMADIK NAP.

I. JÉZUS A KERESZTÚTON.

I. Végtelen szeretettel és gyengédséggel veszi magára Jézus a megváltás fáját, a keresztet, és azt „hordozván, kiméne az úgynevezett koponya-helyre, mely héberül Golgotának mondatik.” (Jn. 19, 17.)

Igy tanítsz meg, Jézusom, hogyan kell felvennem és hordoznom keresztemet, ha Szent Szíved tanítványa és követője akarok lenni. Egyesülök veled Szíved szeretetében és fájdalmában, egyesülök veled Szíved örömeiben, amikor a megváltás keresztiét vállaidra veszed. Add, hogy veled hordjam áldott keresztutadon, mely számodra és számomra is a dicsőség útja lett.

II. „Amint elvezették őt, megfogának bizonyos Simont, Cirenéből valót, és rátevék a keresztet, hogy vigye Jézus után.” (Lk. 23, 26.)

Mily irígylendő sorsa volt ennek az embernek, akit mintegy a véletlen vitt arra, hogy Jézus keresztiét hordozza utána! Jézusnak segíteni a kereszthordozásban, mily irígylendő sors! És mégis mily kevésbé értem ezt meg, ha az élet keresztié ránehezedik vállamra! Ne válogass a keresztién! Ha nem bírod viselni azt, melyet Isten adott, még kevésbé fogod tudni viselni azt, amit te választottál. — Mily vigasz a Szent Szívre nézve, hogy volt szív, mely résztvett bánatában! Eleinte talán kelletlenül vitte Simon a ráerőszakolt keresztet, de a Jézus Szívéből kiáradó kegyelem megvilágította lelkét és édes teherré változtatta számára a gyalázat fáját, melyet a világ Meg-

váltójának vinni segített. — A te kereszthordozásod is világmegváltás. Ha Jézussal és az ő Szívével egysülve hordod keresztedet, közreműködöl vele a lelkek meghódításában szerető Szívének.

III. „Követé pedig őt a nép és az asszonyok nagy sokasága, kik siránkoznak és jajgatának felette. Hozzájuk fordulván pedig Jézus, mondá: Jeruzsálem leányai! ne miattam sírjatok, hanem sírjatok magatok és gyermekeitek felett.” (Lk. 23, 27—28.)

Ezeket a könnyeket az asszonyok szeméből szintén a részvét és a szájalom csalta ki, mellyel Jézus iránt viseltettek. Bizonyára vigasztalást és enyhülést hoztak szentséges szenvedő Szívének. Meg is köszöni. De nagyobb a részvét és a szájalom az ő Szívében azok lelke iránt, akik szenvedése miatt sírnak, mint az ő szájalomuk és részvétük saját szenvedése miatt. Látja a földi Jeruzsálem pusztulását, látja az égi Jeruzsálemből való kizárását azoknak, akik meg nem térnek, látja a lelkek vesztét. Ezért fordul szájalommal feléjük, elfeledvén saját személyét és mondja nekik: „Ne miattam sírjatok, hanem sírjatok magatok és gyermekeitek felett. Mert ha a zöldelő fával ezt cselekszik, mi lesz a szárazzal?”

Jézusom, add, hogy én is megérdemeljem a te Szíved részvétét és szájalomát, és légy irgalmas irántam az ítélet napján! Biztosan megérdemlem majd irgalmadat, ha magam is részvéttel és szájalommal vagyok testvéreim iránt, és főleg, ha a te szentséges Szíveddel együttérzek, vele szenvedek, vele sírok, ha engesztelő szeretettel veszek körül és Szent Szíved tiszteletét mindenütt terjeszteni iparkodom. Akkor Szívedbe vésed majd nevemet és nem engeded, hogy abból valaha is kitöröltessem. Amen.

II. A KERESZT.

1. Két lator közt megfeszíték őt és szétosztották ruháit. „Jézus pedig mondá: Atyám! bocsáss meg

nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.” (Lk. 23, 33—34.)

A kereszten éri Jézus Szívét a legnagyobb szenvedés. Testi szíve görcsösen összeszorul a fájdalom és tagjainak természetellenes kifeszítése miatt. Lelki szíve megtelik fájdalommal a gúny és gyalázat miatt, mely-lyel mindenünnen illetik. Megfosztják ruháitól, elosztják azokat, és sorsot vetnek felettük. Ecettel és epével itatják és megfeszítik két lator közt, mint a legnagyobb gonosztevőt. És Szíve mégis csak az irgalom és megbocsátás szavait adja ajkára. Mily nemes, mily isteni Jézusnak Szíve! Hogy is ne bíznám benne, még ha a világ minden bűne terhelné is lelkemet! Hogy is ne követném őt a megbocsátásban, még ha a legnagyobb sérelmeket kellene is elszenvednem felebarátaim részéről! Hogy is ne egyesülnék szent fájdalmával, ha mindenkitől elhagyatva látom őt két lator közt a kereszten!

II. A papi fejedelmek, a nép, a katonák és a lator „csúfolódva mondák: Másokat megmentett, magát nem tudja megmenteni; szálljon le most a keresztről és hiszünk neki.” (Mt. 27, 41—42; Lk. 23, 35—39.) A másik lator pedig Jézushoz fordulván, mondá: „Uram! emlékezzél meg rólam, midőn eljössz királyságodba. És mondá neki Jézus: Ma velem leszel a paradicsomban!” (Lk. 23, 40—43.)

A keserű gúny és gyalázás közt, mely végtelen fájdalommal töltötte el Jézusnak gyengéden érző Szívét, balzsamos ír gyanánt hatott rá a jobb lator gyönyörű vallomása és megtérése. Ez is Jézus irgalmas szeretetének csodája. Az élet forrásából szívta magába ez a gonosztevő az élet vizét, mely benne a megtérés csodáját eszközölte. De Jézus Szívének minden kegyelme gyümölcstelen marad, ha az ember elzárja szívét előle. Ezt mutatja a bal lator példája.

A megtért jobb lator az engesztelő szeretet eleven mintaképe. Bánat és szeretet sugallják neki alá-za-atos és mégis oly bizalomteljes kérését: Uram! emlé-kezzél meg rólam. És mily nagylelkű Jézusnak irgalom-

teljes Szíve! Elfelejtí saját szenvedését, hogy megmentse és megjutalmazza ezt a megtérő bűnöst azért a szeretetért és vallomásért, mellyel ellenségei és az egész nép előtt védelmére kelt. Sokkal többet ad neki, mint amennyit kért. Ilyen Jézus Szívének hálája és nagylelkűsége. Még ma velem leszesz a paradicsomban! — mondja. Ó Jézus Szíve, igazán dúsgazdag vagy mindazok iránt, akik hozzád folyamodnak! Könyörülj rajtam is és irgalmaz az én bűnös lelkemnek.

III. „Jézus keresztje mellett állnak vala az ő anyja“, Mária Magdolna, más asszonyok és a tanítvány, kit szeret vala. És mondá Jézus anyjának: Ime a te fiad! És a tanítványnak: Ime a te anyád! „És azon órától magához vevé őt a tanítvány.“ (Jn. 19, 25—27.)

Ez a hűséges lelkek kis serege Jézus keresztje körül. Ezek együttéreznek, együtt szenvednek vele, ezek vigasztalják, szeretik, imádják és engesztelik őt akkor is, amikor az istenség fénye egészen elrejtőzött a szenvedés sötét fellegei mögött. Vigasszal tölti el Jézus Szívét, hogy keresztje alatt látja állni hősieb bátorsággal hűséges édesanyját, Magdolnát, a bűnöst, akiből hét ördögöt űzött ki, és szeretett tanítványát, aki a tizenkettőből egyedül tartott ki vele a kereszt gyalázatáig. De az ő szenvedésük és fájdalmuk új szenvedést is okoz Jézus szerető Szívének.

Jézus elfelejtí önmagát, csak másokra gondol. Nem akarja édesanyját egyedül hagyni a világon, és szeretett tanítványának hűségét is meg akarja jutalmazni. Azért a legnagyobbat adja neki, amit itt a földön még adhat, ami még az övé, amit el nem vettek még tőle, saját édesanyját! Ó jósággal és szeretettel teljes Szív, mily mélységes a te irgalmad és könyörületed! Engem is szentséges Anyádnak ajánlottál Jánossal együtt. Azért én is szívembe zárom őt, mint Szíved szeretetének ajándékát halálod óráján. A te Szíved után, Jézusom, az ő szeplőtelen Szívének szól szívem minden dobbanása. Legyen ő Anyám, én pedig gyermeke!

IV. „Felkiálta Jézus nagy szóval, mondván: Én Istenem! én Istenem! miért hagytál el engem?” (Mt. 27, 46.)

Ez a szó fejezi ki Szent Szívének egész halálos gyötrelmét. Az Olajfák-hegyének elhagyatottsága megduplázódott és a tetőfokra hágott: „Én Istenem, kiáltok nappal, de te nem hallgatsz meg, kiáltok éjjel is, és nyugtot nem találok. Féreg vagyok, nem ember, embereknek csúfja, népnek útálata. Aki csak lát, mind gúnyt űz belőlem, félrehúzza ajkát, fejét csóváltgatja: Az Urban bízott, mentse meg őt, szabadítsa meg, ha kedvét leli benne!” (21. zsolt.) Még a legnagyobb üldöztetés és ellenkezés közepette is mindig az volt vigasza: „Atyám velem vagyok; nem hagyott engem magamra.” (Jn. 8, 29.) „Hiszen te vagy reménységem anyám emléke óta. Reád vetődtem anyámnak méhéből, anyám méhétől fogva te vagy az Istenem.” (21. zsolt.) „Ne légy távol tőlem”, így imádkozott még az Olajfák-hegyén is, „mert közel a nyomorúság, és nincs, ki segítséget nyujtana.” (21. zsolt.) És most, mintha végleg elhagyta volna az Atya. Azért „szétfolytam, miként a víz, minden csontom szertevált, szívem olyan lett testem belsejében, mint a megolvadt viasz.” (21. zsolt.)

Értem szenvedti ezt a rettenetes elhagyatottságot, hogy a lélek éjjeleiben erőm és bátorságom legyen, és megmentsen lelkemet a kárhozat örök elhagyatottságtól. Azért én sem akarom elhagyni őt Szívének szorongatásában, hanem Szent Péterrel mondom, bár nem az ő önbizalmával: Ha mindnyájan elhagynak is, én nem hagylak el soha! De hogy ezt megtehessem, ahhoz is a te erőd és a te kegyelmed szükséges, ó Uram!

V. Szomjúságában felkiált: „Szomjúhozom!” És „amint az ecetet elvette, mondá: Beteljesedett!” És „ismét nagy szóval kiáltván, mondá: Atyám! a te kezeidbe ajánlom lelkemet. És lehajtván fejét, kiadá lelkét.” (Jn. 19, 28—30; Mt. 27, 8—50; Lk. 23, 46.)

Ez a szomjúság, mely testi volt, egyúttal jelképe

annak a mérhetetlen szomjúságnak, mely Szívét gyötörte a lelkek után. — Az én lelkemet is szomjaztatod, ó Jézusom! Hogyan enyhítssem én Szíved szomjúságát? Csak ecettel itattalak, mikor te szeretetem édes borát vártad tőlem? Szőlő helyett tövissel kínáltalak meg téged? (Iz. 5, 6.)

„Beteljesedett!” Ez a szó fejezi ki Szívednek egész hűségét, mellyel életednek első pillanatától kezdve a Szűz méhében kitartott a végső dobbanásig, amikor a halálban megtört a keresztfán. Akkor a Szűz méhében mondottad: „Íme eljövök, hogy megcselekedjem, ó Isten, a te akaratodat!” (Zsid. 10, 7.) Búcsúbeszédében így imádkoztál: „Én téged megdicsőítettem a földön, a munkát elvégeztem, melyet rám bízál, hogy azt megtegyem” (Jn. 17, 4); most, miután az Írás utolsó pontját is teljesítetted, mondod: „Beteljesedett!” Ó örökké hűséges Szív, add, hogy az én hűségem is hasonló legyen a tiedhez!

Legnagyobb elhagyatottságában is Atyjához fordul; tudja, hogy az ő kezében egyedül nyugszik lelke biztonságban, ha nem is érzi most szerető közelségét. De még egy perc, és megnyílik előtte örökre Atyjának keble, hogy abból az istenség boldogító árait Szívébe befogadja, és egy örökkévalóságon át élvezze. — Jézusom, imádvá leborulok a halálban megtört isteni Szíved előtt, és mondom: Jézusom, neked élek! Jézusom, neked halok! Jézusom, tied vagyok életben és halálban! Amen.

III. JÉZUS SZÍVE MEGNYÍLIK A KERESZTEN.

I. „Látván, hogy már meghalt, nem törék meg szárait, hanem egyik katona lándzsával megnyitá oldalát, melyből legottan vér és víz jöve ki.” (Jn. 19, 33—34.)

Ebből a titokból forrásozik az egész Szent Szív-tisztelet. A szeretet és a kegyelem titka ez. Szienai Szent Katalin megkérdezte az Úrtól, miért engedte,

hogy Szívét átszúrják, és ezt a választ kapta: A halál nem mutatta meg eléggé szeretetének végtelenségét, azért nyitotta meg Szívét, hogy megmutassa, hogy még a halálon túl is szeretett minket. Szeretének legnagyobb ajándékai, a szentségek, a keresztség, a bűnbocsánat, az Oltáriszentség, az egész Egyház Szívéből fakadnak. Ezt jelképezi a vér és víz, mely szentséges oldalsebéből folyik. Ez jelképezi az egész nagy kegyelemáradatot, mely Ezekiel szava szerint előnti az egész világot. Jézus Szívéből folyik az a patak, melynek „partján mindenféle gyümölcsfa nő; lombjuk le nem hull, gyümölcsök el nem fogy, mert vizük a szentélyből fakad.” (Ez. 47, 12.) „Az isteni Szív kiapadhatatlan forrás”, mondja Alacoque Szent Margit, „három csatorna csörgedezik belőle szüntelenül. Az első az irgalom csatornája a bűnösök számára, reájuk a bűnbánat és vezeklés szelleme árad ki. A második a szeretet csatornája, minden szűkölködőnek segítségére siet bajában, különösen azoknak, akik a tökéletességre töreksenek. A harmadik csatornából szeretet és világosság árad tökéletes barátaira, akikkel egyesülni akar, közli velük tudását, elveit, hogy teljesen neki szentelék magukat, előmozdítsák az ő dicsőségét.”

II. „Ezek azért történtek, hogy beteljesedjék az Írás: Csontot nem fognak törni benne. És ismét más Írás mondja: Látni fogják, kit vertenek által.” (Jn. 19, 36—37.)

Felnéz majd az emberiség arra, akinek Szívét átszúrta. De ez a Szív nem a bosszú, hanem a kegyelem forrása lesz azok számára, akik bánattelt szívvel visszatérnek hozzá. Csak azoknak lesz kárhozatukra, akik megrögzött szívvel végkép elfordulnak az irgalom forrásától. — Átverték Szívét, hogy mindenki bejuthasson oda, és menedéket és üdvösséget találjon. „Sohasem engedi elveszni azokat, akik neki szentelik és adják magukat.” Szent Szívének tisztelete „szeretének utolsó erőfeszítése, mellyel a szeretetteljes megváltás ez utolsó századaiban az emberek segítségére

akar sietni." Ez az átdöfött Szív az új, nagy jel, mely az Egyház egén megjelenik, mint az üdvösség és az áldás győzelmi jele az utolsó időkben. Nem adatott nekünk más jel égen és a földön, amelyben üdvözülünk és győznünk kell, csak a mi Urunk és Üdvözítőnk lándzsától átdöfött, tövissel koronázott, szeretettől lángoló és irgalomtól áradó isteni Szíve.

Jézus Szívének fénye, világosíts meg engem!
Jézus Szívének lángja, tüzesíts meg engem!
Jézus Szívének keresztye, erősíts meg engem!
Jézus Szívének tövisszortúja, sebesíts meg engem!
Jézus Szívéből kifolyó víz, tisztíts meg engem!
Jézus Szívéből kiáradó vér, részegíts meg engem!
Jézus Szívének szent sebhelye, fogadj be engem!
Hogy benned lakjam, méltass engem
Mindvégiglen! Amen.

IV. A FÁJDALMAS ANYÁNAK SZÍVE.

I. „Arimateai József bátran beméne Pilátushoz és elkéré Jézus testét.” (Mk. 15, 49.)

Jézus Szívének megváltási kegyelmei már kiáradnak a szívekbe. A százados fennhangon hirdeti Jézus istenségét, arimateai József nem fél Pilátustól és a zsidóktól, hanem bátran belép a helytartóhoz, és elkéri Jézus holttestét. Ezek Jézus Szíve áldozatának első gyümölcsei. A kegyelem áradata megindult; a patak, mely a szentélyből ered, áradni kezd, és nem szűnik meg, amíg el nem önti a világot. „Győzni fogok ellenségeim dacára.” — Add, Jézusom, hogy én is egészen a te győzelmed zsákmánya, de egyúttal harcaid diadalmas zászlóvivője is legyek!

II. Levénén őt a keresztről, fájdalmas Anyja ölébe fekteték, aki szent sebeit csókjaival elhalmozá, szent testét könnyeivel áztatá és imádó szeretettel szívéhez ölelé. Azután megkenék, tiszta gyolcsba

takarák Jézus testét, és sirba fekteték, „amelyben még senki sem feküdt”. (Mt. 27, 59—60; Mk. 15, 49; Lk. 23, 50—53; Jn. 19, 40—41.)

Ez a fájdalmas Anya első Jézus Szíve-tisztelete. Édesanyai csókkal illeti szent oldalát, Szívét. Az együttérző és engesztelő szeretet örök mintaképe. De az ő szívét is átjárja a fájdalom töre, mely már a kereszttel belefúrta magát lelkébe. Most szabadon önti ki könnyeiben anyai keservét, zokogásba önti szívének egész fájdalmát és részvétét, és felajánlja a világ üdvösségéért, a lelkekért. A Bárány vérével és a galamb sóhajaival lettem megváltva. Szűz Mária szíve a nagy kegyelemközvetítő, egyedül azon át jut el szívemhez minden áldás és kegyelem, ami Jézus Szívéből patakszik. Azért beléd vetem Jézus után minden bizalmamat, ó fájdalmas Szűz Anya! A te Szent Szíved legyen Jézus Szíve után a forrás, melyből az élet vizét szívom magamba, hogy bennem is az örök életre szökellő kútforrássá legyen.

Elkísérem lélekben Jézus holttestét a szent sírhoz. Az a tisztelet, mellyel szent testét körülveszik, Szívének is szól. Az engesztelő szeretet áradása ez, mely arimateai József, Nikodémus, Magdolna és a szent asszonyok szívéből fakad. „Nyugodj békében és aludj a csendes sírban rövid ideig, édes Üdvözítőm, és azután ébredj fel örök uralkodásra! A hűséges asszonyokkal együtt nálad virrasztok, mert minden kincsem, életem veled van eltemetve. És ha majd rajtam lesz a sor, hogy meghaljak, add, édes Üdvözítőm, hogy én is békében alhassam az igazak álmát.” (Newman bíbornok.) „Ó mily édes meghalni, ha gyengéden és állhatatosan tiszteltük Jézus Krisztus Szent Szívét!” A te Szíved, ó Jézusom, lesz feltámadásom és örök életem! Legyen nekem a te halálod múlhatatlan életem, kereszted örök dicsőségem! Amen.

A fájdalmas Szűz Anyával visszatérek a szent sírtól, és egyesülök anyai Szívének keservével, melyet érzett ama naptól fogva, amelyen Simeon jövendölését hallotta, és amelyen Szent Fia Názáretben elbúcsúzott

tőle, hogy messiási hivatását megkezdje, egészen a mostani pillanatig, amikor megtört szívvel a sírba fektette Fiát. Vele együtt végigmegyek lélekben Fia és az ő szenvedésének titkain, és felajánlom a Szűz Anya fájdalmát engesztelésül Jézus Szívének, saját bűneimért és az egész világért.

Árva Anya, véd szívembe,
Véd szívemnek legmélyébe
Krisztus sebe mélyeit!
Keresztfája alázatát,
Követhessem áldozatát,
Szívmésző lángjait.
Add, hogy veled együtt sírjak,
Töredelmes szívvel bírjak
Míg az élet napja tart!
Keresztfánál veled álljak,
Soha onnét el ne váljak,
Míg a sír el nem takart.

Amen.

(Ford. Nagyfalussy L.)

Ha nem tettem volna már meg az elmélkedéssel kapcsolatban, úgy külön végzem el ma az Oltáriszentség, vagy Jézus Szíve képe előtt a megkérlelő imádságot, úgy, amint lelkem sugallja. Legjobban a három utolsó elmélkedés egyike után végezhetem.

APOSTOLI LELKÜLET.

JÉZUS SZENT SZÍVÉNEK APOSTOLSÁGA.

(ÖRÖMTELJES ÉS TEVÉKENY EGYESÜLÉS.)

A tökéletes egyesülés Jézus Szívével nem engedi, hogy e Szent Szív ismerete és szeretete csak a mi lelkünkbe maradjon zárva, hanem az érdekközösség, mely a tökéletes egyesülésben benne rejlik, szükségkép arra ösztönöz, hogy szeretetünk tárgyát másokkal is megismertessük és megszerettessük, hogy tőle a sérelmeket elhárítsuk és neki minél nagyobb dicsőséget és tiszteletet szerezzünk. Ez a lelki vágy különösen akkor lép fel szívünkben, ha meggondoljuk, hogy Üdvözítőnk szeretett személye mily méltó minden tiszteletre és odaadásra, és másrészt mégis mennyire félreismert, elfelejtett, megvetett és megalázott nagyságában és szeretetében.

Igy lesz a Jézus Szíve-tisztelő Jézus Szívének apostolává. Ez a Jézus Szíve áhítatnak legmagasabb foka, de szükségkép feltételezi a követést és az egyesülést, mert csak Krisztussal megtelt szív lehet igazán apostoli szív.

Az alapvető elmélkedés még az engesztelés gondolatából indul ki, de már átmegy a Krisztus Király-eszmekörbe, a megdicsőült Üdvözítő országának gondolatkörébe. Látjuk, hogy az Üdvözítő, aki értünk annyit szenvedett, mennyire megérdemli, hogy őt minden szív szeresse és dicsőítse; és szívünk örömtől felujjong, amikor őt dicsőségében szemléljük, és ez a dicsőség ránk nézve új indító ok, hogy őt szeressük, és szeretetét terjesszük. Jézus dicsőségének szemlélése a leghatalmasabb indíték Szent Szíve országának terjesztésére.

Jézus is feltámadása után küldi szét apostolait az egész világba, a Szentlélek hatása alatt indulnak ki az utolsó vacsora terméből, hogy meghódítsák Jézusnak a világot, és munkájukat bőséges áldás kíséri.

Jézus Szívének apostolságában az öt belső gyakorlat egyúttal indítóoka is, meg tárgya is a buzgalomnak. Az imádó hit, a szeretet, a hála, az engesztelés, a bizalom ösztönöznék minket az apostolságra, és egyúttal ezeknek az erényeknek és szent érzelmeknek beleültetése a szívekbe az apostolkodásnak tárgya is. Az apostolkodás imádság (áldozat), példa és cselekvés (szó, írás, művek) által történik, és nemcsak abban áll, hogy a Jézus Szívét áhítat sajátos gyakorlatait terjesszük, hanem hogy általában Jézus Szívének minden érdekét előmozdítsuk.

Jézus Szívének követése és az egyesülés vele a további elmélkedések alatt is folytatódik.

ALAPVETŐ ELMÉLKEDÉS.

I. Szemlélem Jézust, amint isteni Szívét előttem feltárja, és hallom, amint mondja: „Ime a Szív, mely annyira szerette az embereket, hogy semmit sem kímélt, hanem kimerítette és felemésztette magát, csak hogy szeretetét irántuk kimutassa. És viszonzásul a legtöbb embertől csak hálátlanságot tapasztalok a tiszteletlenségekben, szentségtörésekben, hidegségben, megvetésben, amellyel engem szeretetem szentségében illetnek. De a legjobban az fáj nekem, hogy még a nekem szentelt szívek is így bánnak velem.”

II. Hallom, amint közli velem isteni tervét, hogyan kell megülni Szent Szívének ünnepét: „Azért kívánom, hogy az úrnap nyolcada utáni pénteket Szívem tiszteletére külön ünneppé avassák.” A hívek járuljanak e napon szentáldozáshoz és ünnepélyes megkövetéssel szerezzenek elégtételt Szívemnek mindazokért a méltatlanságokért, amelyekkel a kitett Oltáriszentségben illetnek.” — Ezek a szavak, bár közvet-

* Itt még nagy terület áll nyitva Jézus Szíve apostolai számára, mert a Szent Szív ünnepe még mindig nem nyilvános ünnep, amint azt Üdvözítőnk akarta.

lenül a Szent Szív ünnepének bevezetésére vonatkoznak, mégis egyúttal felszólítást is jelentenek, hogy Szívének tiszteletét és szeretetét minden lehető módon előmozdítsuk, elsősorban az engesztelés szellemében. Az engesztelés pedig nemcsak az Oltáriszentség ellen elkövetett vétkekre, hanem a Szent Szív minden egyéb megbántására is vonatkozik.

III. Megfontolom az ígéreteket, melyeket Jézus azok javára tett, akik magukat Szent Szíve apostolságának szentelik: „Szívem kitágul és isteni szeretetének áldásait bőségesen árasztja ki mindazokra, akik e tiszteletet megadják neki, és azon iparkodnak, hogy ezt mások is megadják. — Sohasem engedem elveszni azokat, akik azzal akarnak nekem örömet okozni, hogy képességük szerint megadnak és megszereznek számomra minden szeretetet, tiszteletet és dicsőséget, azokkal az eszközökkel, melyeket én adok nekik. Biztos menedékük leszek ellenségeik minden cselvetése ellen, különösen haláluk óráján. Naggyá teszem őket Atyám előtt oly mértékben, amint fáradozásaikkal szeretetem uralmát a szívekben növelni iparkodnak.”

Ó isteni Üdvözítő, íme itt vagyok előtted végtelen nyomorúságomban és méltatlanságomban. De a te akaratodtól és hívásodtól ösztönözve, felajánlom magamat és kérlek, tégy engem Szent Szíved apostolává! Felajánlom magamat a te szent kegyelmed segítségével minden fáradság és megaláztatás elviselésére, ha csak azzal a te dicsőségedet fokozhatom és az emberek szívét hozzád vezethetem. Sikerben és sikertelenségben egyaránt téged áldlak és benned bízom, ó isteni Szív, aki minden áldás és siker forrása és eszközlője vagy. Jutalmul csak szeretetedet add nekem, és szent keresztedet, mert ez a te választottaidnak jelvénye és üdvösségem záloga. Amen.

ELSŐ NAP.

I. JÉZUS FELTÁMADÁSA.

I. Szemlélem Jézus Szívének tiszta ragyogását megdicsőült szent testében, megízlelem örömét, melyet ily nagy győzelem fölött érez, s megfontolom, mennyire méltó dolog, hogy én is vele együtt örüljek és szerencsét kívánjak neki diadalához, hiszen annyit szenvedett értem! Megfontolom, mennyire igazságos dolog, hogy dicsőségét hirdessem és ezzel a sok gyalázatért és szentségtörésért elégtételt nyujtsak neki.

II. Szemlélem az Úr Jézust, amint Szívének végtelenül gyengéd szeretetével vigasztalja és örömmel betölti szentséges Anyjának Szívét. A Szűzanya feloszlani kíván, hogy vele lehessen; de Jézus felvilágosítja, hogy az apostoloknak és a kis Egyháznak még szüksége van őreá; legyen ő az Egyháznak Szíve.

III. Szemlélem az angyalokat és a felszabadított lelkek seregeit, akik között ott vannak Jézus és Mária test szerinti elődei és Szent József, amint dicsőítik, áldják és szeretik a megdicsőült Üdvözítőnek és szentséges Anyjának Szívét. Velük egyesülve mondom: Mennyszágnak Királyné Asszonya, örülj szép Szűz, alleluja! Mert akit méhedben hordozni méltó voltál, alleluja, amint megmondotta vala, feltámadott, alleluja! Imádd Istent, hogy lemossa bűneinket, alleluja!

Felajánlom magamat megdicsőült Üdvözítőm és szentséges Anyja dicsőségének terjesztésére, a két leg-szentebb Szív tiszteletének előmozdítására mindenütt, ahová csak szavam és befolyásom ér. Jézusom megdicsőült Szíve, jöjjön el a te országod! Szűz Anyám szeplőtelen Szíve, a te uralmad által jöjjön el hozzánk Jézus Szívének országa! Amen.

II. A SZENT ASSZONYOK A SÍRNÁL.

I. Szeretettől indítatva „korán reggel a sírhoz menének, hogy megkenjék Jézust. És mondák egymás közt: Ki hengeríti el nekünk a követ? Odatekintvén pedig, láták, hogy a kő el van hengerítve.” (Mk. 16, 1—4.)

A szeretet győzedelmes. Győz a test kényelme fölött, győz az álom fölött, győz a félelem és a kislelkűség fölött. A lehetetlent is lehetségesnek tartja. A szeretet nem nyugszik, hanem fut és mindig tevékeny. Ilyen a szent asszonyok szeretete Jézus iránt. Alighogy letelt a szombat ideje, máris elindulnak, még napkeltekor, hogy elsőként legyenek Jézus szent testének gondozásában. Nem tudják, ki hengeríti majd el nekik a lepecsételt követ. De szeretetük a bizalom szárnyain viszi őket a sírhoz. És bizalmuk nem csalja meg őket. A kő el van hengerítve, de akit halottnak véltek, nincs már ott, hanem feltámadt.

Az erények, a lelki buzgóság és főleg a szeretet kenetével, illatszereivel sietek én is Jézus sírjához, hogy őt, aki halála után is él, megörvendeztessem. Érte való buzgólkodásomban a bizalom szárnyai emelnek, és visznek előre. A lehetetlent is lehetségesnek kell tartanom, ha benne bízom. „Ha hiszel, meg fogod látni az Isten dicsőségét.” (Jn. 11, 40.) „Ha tudsz hinni, minden lehetséges a hívőnek.” (Mk. 9, 22.) Ez az apostol bizalma. A lehetetlent is meg kell kísérelni. Ilyen bizalmat követel tőlem Jézus. Ilyent követelt Szent Szívének választott tanítványától is: „Ne légy kislelkű, és tudd meg, hogy mindenre képes az, aki magában semmit sem bízik és egészen az én erőmre támaszkodik.” „Uralkodni fogok ellenségeim ellenére is, és mindazok ellenére, akik velem szembeszállnak.” „Azok, akik a lelkek üdvén fáradoznak”, mondja Jézus választottja, „sikerrel fognak dolgozni. Érteni fogják a módját annak, hogy a legkeményebb szíveket is megindítsák, ha gyengéden tisztelik Szent Szívét és azon

iparkodnak, hogy tiszteletét mindenütt ajánlják és megalapítsák."

II. „Az angyal mondá az asszonyoknak: Ti ne féljetek! Hiszen tudom, hogy Jézust keresitek, kit megfeszítettek; nincs itt. De menjetek hamar, mondjátok meg tanítványainak és Péternek, hogy feltámadott, és elöttetek megyen Galileába, ott majd meglátjátok őt.” (Mt. 28, 5—7; Mk. 16, 6—7.)

Akik Jézust keresik, azoknak nincs mitől félniök. Csak azok féljenek, akik Szent Szívének ellenségei. A megfeszített Jézust kell szeretnem és keresnem, akkor meglátom őt dicsőségében. Asszonyokat, gyenge asszonyokat, tudatlanokat választ ki Jézus, hogy feltámadásának első hírnökei legyenek. Így tett később Egyházának megalapításában is: „Azt, ami a világ szerint oktan, választotta ki az Isten, hogy megszégyenítse a bölcseket, és azt, ami a világ szerint gyenge, választotta ki az Isten, hogy megszégyenítse az erőseket, hogy egy test se dicsekedhessék az ő színe előtt.” (1 Kor. 1, 27—29.) Így tett akkor is, amikor Szent Szívének tiszteletét kinyilatkoztatta a világnak: „Téged, a tudatlanság és méltatlanság örvényét választottalak ki nagy szándékaim megvalósítására, hogy minden általam történjék.” Semmiségembe kell visszavonulnom és beletemetkezmem, ha Jézus Szívének apostola akarok lenni. Mert az ő országának felállítása nem emberi, hanem isteni mű. — Még egy gyenge nőnek is hinnem kell, ha Isten szól általa, amint apostolai is — bár késlekedve — hittek az asszonyoknak, és a világ is hitt annak, akit Jézus minden „tudatlansága és méltatlansága” ellenére is Szent Szívének hírnökévé választott.

III. „Gyorsan kimenvén a sírboltból nagy félelemmel és örömmel, futának, hogy megvigyék a hírt tanítványainak.” (Mt. 28, 8.)

Ezek Jézus szellemének hatásai a lélekben. Szent meghatottság és félelem az istenség, a természetfölöttiség közvetlen megtapasztalása miatt, de ebből fakadó

öröm és lelkesedés is. Ez az öröm közölni akarja magát, ez az öröm apostollá tesz. Meggyorsítja az ember minden képességét; az asszonyok „futának”, hogy hírül vigyék a tanítványoknak Jézus feltámadását. Az apostoli buzgalom, a lelki öröm, a szeretet gyorsá tesz. Jézusom, öntsd ezt az örömet szívembe!

IV. „És íme Jézus eléjük méne, és monda nekik: Ne féljetek! eredjete, mondjátok meg testvéreimnek, hogy menjenek Galileába; ott majd meglátnak engem.” (Mt. 28, 9—10.)

Jézus jelenléte eloszlat minden félelmet. — Ez az első apostoli küldetés, melyet Jézus ad: a szent asszonyoknak küldetése apostolaihoz. Testvéreinek nevezi őket: mily gyengéd szeretet és leereszkedés! Ez egészen Jézus Szíve. Velem is így bánt. Engem is küld, apostolává avat, hivatást ad. Ott az én küldetésem családomban, ismerőseim közt, a katolikus akcióban, az egyesületben, a mindennapi életben, a szószéken, a gyóntatószékben, a nyilvános életben terjeszteni Jézus ismeretét, szeretetét, az ő Szívének érdekeit és tiszteletét. Jézusom, megértem feladatomat, megértem hivatásomat! Szíved apostola akarok lenni, mert te arra választottál ki engem. Add áldásodat, hogy erőm soha meg ne fogyatkozzék, bizalmam soha el ne hagyjon, és siker és termékenység kísérje munkámat, amennyiben szent tetszésed így akarja. Ha pedig próbára teszesz, és sikertelenség kíséri fáradozásomat, akkor sem lankadok buzgóságomban, mert nem a sikert, hanem téged akarlak keresni mindenkor, szeretett Jézusom, Istenem és mindenem! Amen.

III. MAGDOLNA, AZ APOSTOLOK MESTERNŐJE.

I. „Mária kinn áll a sírboltnál sírván: Mert elvitték az én Uramat.” (Jn. 20, 11—13.)

Ez a Jézussal való tökéletes egyesülés örök mintaképe. Magdolna csak Jézust szemléli, csak őt látja. Nem fél az öröktől, nem látja az angyalokat,

nem törődik a kertésszel; egyedüli gondolata, egyedüli vágya csak Jézus. Fájdalmába temetkezik és mereven az üres sírba tekint. Könnyei most nem annyira a bánat, mint a részvét könnyei, az egyesülő szeretet szent fájdalmának könnyei, annak a fájdalomnak könnyei, mely a titokzatos menyasszony szájából e szavakat csalta ki: „Fekvőhelyemen éjjente kerestem, akit szeret a lelkem; kerestem, de nem találtam! Hívtam, de nem adott választ. Felkelek, járom a várost, útjait és tereit, keresem, akit szeret a lelkem! Kerestem, de nem találtam.” (En. 3, 1—2; 5—6.) Ez a szent fájdalom az örömteljes egyesülésnek, de egyúttal az apostoli küldetésnek is közvetlen előkészítője.

II. Jézus először Magdolnának jelenik meg, még a többi szent asszony előtt, „kiből hét ördögöt űzött vala ki” (Mk. 16, 9), és mondá neki: „Eredj Atyámtaihoz, és mondjad nekik: Fölmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.” (Jn. 20, 17.)

Ez a jutalma Magdolna bűnbánatának és szeretetének. „Megbocsátatott az ő sok bűne, mert nagyon szeretett.” (Lk. 7, 47.) Nemcsak bűneit bocsátotta meg Jézus, hanem a szentség magaslatára emelte fel azt, aki még alig pár hónapja nyilvános bűnös és az ördögtől megszállott lélek volt. Most Isten lakozik benne, a szemlélődés és a szeretet titokzatos égi magaslataira emelte őt fel Isten kegyelme, s ő az első, akit Jézus megjelenésével megörvendeztetett. Amilyen nagy volt a fájdalom szívében, oly nagy most az öröm és boldogság, mely lelkét elárasztja. Öröme és boldogsága csak ebben az egy szóban tör magának utat: „Mester!” (Jn. 20, 16.) „Bármily sok fájdalom volt szívemben, vigasztalásaid felvidítottak engem.” (93. zsolt.) Ő bízta meg Jézus az első apostoli küldetéssel is, ő lesz az apostolok mesternője: „Elméne Mária Magdolna, hírül adván a tanítványoknak, hogy: Láttam az Urat és ezeket mondotta nekem.” (Jn. 20, 18.) Az apostoli buzgalom a szemlélődés túláradásából fakad.

III. „Azok hallván tőle, hogy él, és hogy ő látta, nem hívék.” (Mk. 16, 11.) „Péter azonban” Jánossal együtt „a sírhoz fut (Lk. 24, 12), és látta és hitt”. (Jn. 20, 8.) És meglátta Jézust (Lk. 24, 34), és imádva térdre borult előtte, és bűnének bocsánatát nyerte Jézustól.

Sokan nem akarnak hinni „egy nő látomásainak”. És bár a helyes óvatosság nagyon is szükséges, mégis az ilyfajta elvi álláspont sok kegyelemtől fosztja meg a lelket. Ezért nem nyerik el sokan a Jézus Szíve-tisztelet áldásait sem, mert nem akarnak hinni abban, amit „egy apáca látomásai” mondanak. Pedig minden emberi bizonyosság és, mi a fő, az Egyház tekintélye azok mellett foglal állást. A Jézus Szíve-tisztelet alapjai egészen dogmatikusok. — Egészen másképen cselekedett az Istentől felvilágosított boldog Kolos, amikor Jézus Szívének tanítványa először közölte vele „a szentséges Szív megmagyarázhatatlan titkait”. Mint-ha csak párja lett volna ez a közlés annak, amit az evangélium mond Magdolnáról: „Elfuta tehát, és Simon Péterhez s a másik tanítványhoz méne, kit szeret vala Jézus.” (Jn. 20, 2.) Jézus Szívének hű tanítványa is az ő „hű szolgájához”, az ő „tökéletes barátjához” fordul, és tőle kéri az irányítást; ez pedig felismeri benne Isten küldöttjét, és hisz Jézus „szeretete csodáinak”.

Mily buzgóság nyilatkozik meg abban, hogy a két tanítvány Magdolna szavára a sírhoz „fut”. A lélek buzgalma és vágya hajtja őket. Magdolna teljesítette apostoli küldetését, ő vitte hírül először az apostoloknak Jézus föltámadását, és ezzel „az apostolok mester-nője” lett, amint az Egyház őt nevezi. Szent Péternek hite pedig mérhetetlen kegyelemnek, örömmek és vigasznak lett forrása számára. Jézus megjelenik neki, elsőnek az apostolok közül, végtelen szeretettel magához öleli és biztosítja bűnének bocsánatáról, és meghagyja apostoli méltóságában. Mily nagylelkű a te szereteted, Jézusom Szíve, mily kimeríthetetlen a te

irgalmad és könyörületed! Méltó dolog, hogy necsak magam élvezzem azt, és hálálkodjam érte neked, hanem a világnak is hirdessem, hogy „nagy dolgot cselekedett nekem a Hatalmas, kinek szent az ő neve”. (Lk. 1, 49.) „Ti mind, kik féltetek az Istent, jertek, halljátok, elbeszélem, mily nagy dolgokat cselekedett velem” az Úr! (65. zsolt.) Amen.

MÁSODIK NAP.

I. AZ EMMAUSI TANITVÁNYOK.

I. „Ketten közülük Emmaus nevű helyiségbe menének”, és Jézus hozzájuk csatlakozott, anélkül, hogy felismerték volna őt, „és monda nekik: Micsoda beszédek azok, melyeket egymással folytattok, és hogy oly szomorúak vagytok?” (Lk. 24, 13—17.)

Gyönyörűen festi az evangélium ennek a két tanítványnak történetében Jézus Szívének hatását a lelkekre, a megtéréstől kezdve, fel egészen az apostoli küldetésig. Valóban meg kellett térniök kételyükből, kishitőségükből, bár lelkük nem volt gonosz és szívükben szerették Jézust. Hisz ép ez a szeretet volt szomorúságuknak oka. De hiányzott belőlük az erős hit, a rendületlen bizalom, és ami fő, világias, földies volt a felfogásuk Jézus királyságáról. Ez okozta csalódottságukat, szomorúságukat. Valóban meg kellett térniök.

Jézus csatlakozik hozzájuk útközben; Szívének szeretete sugallja ezt neki. Nélküle semmire sem mennének. Ez a segítő kegyelem ereje. Megszólal a kegyelem szava: „Micsoda beszédek azok, melyeket egymással folytattok, és hogy oly szomorúak vagytok?” A kegyelem szava alkalmazkodik a lélek állapotához. Isten a lélek ajtaján megy be, és saját ajtaján jön ki. A lélek először nem ismeri fel Isten szavát, csak azt érzi, hogy jó hatással van rá. — Jézus Szívének szeretete is mint az olaj, úgy hatol bele a lélekbe, és

enyhít, gyógyít, vigasztal, erősít. „Neved kiöntött olaj, ezért szeretnek téged” a lelkek. (Én. 1, 2.)

II. Mikor az utolsó napok szomorú eseményei miatt panaszkodnak és keseregnek, „mondá nekik: Ó, ti balgatagok és késedelmes szívűek mindazok elhívésére, miket a próféták szólottak. És megmagyarázá nekik mind, amik az Írásokban felőle szóltanak.” (Lk. 24, 18—27.)

Az őszinteség megnyitja a lelket a kegyelemnek. Isten csak a léleknek kellő hangoltságát várja, csak az előfeltételeket keresi. Akkor azonnal működésbe lép kegyelmével; de még a lélek hangolásához, az előfeltételekhez is az ő megjelenése, az ő segítő kegyelmének szava szükséges, amint azt imént a tanítványoknál is láttuk. — Mily erős és mégis mily gyengéden kiméletes Jézus Szívének gyógyító szava, mily erős, és mégis mily olajos az ő kegyelmének munkája a lélekben! Az ő Szívéből folynak a szavak, melyekkel az Írást megmagyarázza a lelki sötétségben leledző tanítványoknak. „A jó ember az ő szívének jó kincséből jót hoz elő; mert a szív bőségéből szól a szája.” (Lk. 6, 45.) Jézus Szívének tanítása megtéríti a tanítványokat és követésre bírja.

III. „Közeledvén a helyiséghez, ahova mennek vala, ő úgy tett, mintha tovább menne. De nem ereszték, mondván: Maradj velünk, mert esteledik, és már lemenőben a nap. És betére, hogy náluk maradjon.” (Lk. 24, 28—29.)

Jézus Szíve tanításának középpontjában áll a szeretet törvénye. Ezt gyakorolják a tanítványok, és ez a szeretet Jézus közelségét biztosítja részükre. Amit ezeknek tesztet, nekem tesztetik; és ahol ketten vagy hárman együtt vannak az én nevemben, én is köztük vagyok. (Mt. 8, 20.) Mily mélységes értelmű a két tanítvány marasztaló szava lelki értelemben: Maradj velünk, mert nélküled sötétség szállja meg lelkünket, és szívünk napja hanyatlóban van! Jézus pedig a vele való egyesülésre hívja meg a lelket; azért betér hozzá:

„Aki engem szeret, én is szeretni fogom, és kijelentem neki magamat, és Atyám is szeretni fogja őt, és hozzája megyünk, és lakóhelyet szerzünk nála.” (Jn. 20, 21—23.)

IV. „Midőn asztalhoz ült velük, vevén a kenyeret, megáldá, és megszégé, és nekik nyujtá. Azoknak pedig megnyílnak szemeik és megismerik őt; de ő eltűnt szemeik elől.” (Lk. 24, 30—31.)

Ez a lélek teljes egyesülése Jézussal. Az erények gyakorlásának, főleg a szeretetnek jutalma és gyümölcse ez. Jézus nemcsak lelkileg, hanem szentségileg is egyesült tanítványaival, amint sokan vélik. Velünk is szentségileg egyesül, és ebben a szentségi egyesülésben benne van a legbensőbb lelki egyesülés is. Ennek mindig meg kell maradnia, ha Jézus szentségi jelenléte meg is szűnik. Ebben a szent egyesülésben ismeri meg a lélek égi jegyesét olyannak, amilyen. Itt szívja istenségének emlőit, és megittasodik mennyei szerelmének borosházában. Itt megnyílnak szemei, de nem arra, hogy saját mezítelenségét, hanem arra, hogy jegyesének gazdagságát és szépségét lássa. Az egyesülés ideje azonban nem örök, a jegyes érezhető jelenlétével eltűnik a lélek szeme elől, csak a hatása maradandó, a lélek mélyén ott van a felbonthatatlan kapocs, mely azt szent meghittségben jegyese Szívéhez fűzi.

V. „És mondák egymásnak: Nemde szívünk gerjedez vala bennünk, amint szólott az úton? És útrakelvén abban az órában visszatérének Jeruzsálembe, és elbeszélék, hogyan ismerték meg őt a kenyérszegésben.” (Lk. 24, 32—35.)

A Jézussal való egyesülés legszebb gyümölcse az apostoli lelkület, a lelkek szeretete. A két tanítvány nem pihen meg a nekik jutott nagy kegyelem élvezésében, hanem azonnal útra kelnek és visszatérnek Jeruzsálembe, hogy hívrül vigyék társaiknak, mily nagy öröm érte őket útjukon. „Ti mind, kik félitek az Istent, jertek, halljátok, elbeszélem, mily nagy dolgot cselekedett velem” az Úr! (65. zsolt.) — Jézusom Szíve, én is a te hirnököd, a te harsonád, a te rádiód akarok

lenni, hogy ismeretted, szeretetted, a benned rejlő örömet és boldogságot, kegyelmeidet és ígéreteidet, a belőled fakadó üdvösséget és szentséget közvetítek a világgal. Apostolod akarok lenni, mert te hívsz erre a nagy és szent hivatásra, te küldesz, te erősítesz, te adsz világosságot értelmemnek, szót ajkaimra, hogy Szent Szíved szeretetét közöljem testvéreimmel és hirdessem a világnak. Amen.

II. JÉZUS MEGJELENIK AZ UTOLSÓ VACSORA TERMÉBEN.

1. „Eljöve Jézus, megállt középen, és mondá nekik: Békesség nektek, én vagyok, ne féljetelek.” És félelmük és örömük közepette „megmutatá nekik kezeit és lábait és oldalát”. (Lk. 24, 36—40; Jn. 20, 19—20.)

Jézus jelenléte eloszlat minden félelmet és minden szomorúságot. Mint a felkelő nap, úgy árasztja Jézus szentséges Szívéből az öröm és vigasztalás sugarait mindenfelé feltámadása napján. Mily boldogság áramlik ki belőle, és tölti be tanítványainak szívét. Velük eszik, velük iszik, megengedi, hogy érintsék, megmutatja nekik sebhelyeit, feltárja előttük szentséges oldalát. Ennek sebéből folyik most is a kegyelem és az üdvösség árja. „Feltárta előttem tiszta szeretetének megmagyarázhatatlan csodáit”, mondja Alacoque Szent Margit, „és szentséges Szívének titkait”. Ebből a szívből szívom én is magamba az élet és a szentség, a szeretet és a bizalom, a Jézussal való benső egyesülés, az apostoli buzgalom, a felebaráti szeretet üdítő és tápláló italát, hogy megörvendeztessem, tápláljam, megrészesgítem, szentté és tökéletessé tegyem magamat és a lelkeket. „Jézus Szíve, minden vigasztalás kútfeje, Jézus Szíve, az élet és a szentség forrása, irgalmazz nekünk!”

II. Megalapítja az irgalom és minden vigasztalás szentségét, a bűnbocsánat szentségét e szavakkal: „Igy kellett Krisztusnak szenvedni és feltámadni, és hirdetni kell az ő nevében a bűnök bocsánatát minden nemzetek között.” (Lk. 24, 46—47.) „Amint engem küldött az Atya, én is úgy küldelek titeket. Vegyétek a Szentlelket. Akiknek megbocsátjátok bűneiket, megbocsáttatnak nekik; és akiknek megtartjátok, megvannak tartva.” (Jn. 20, 21—23.)

A gyónás, a bűnbocsánat szentsége által lett Jézus Szíve igazán minden vigasztalás kútfeje. Mi lenne a világból, ha nem volna gyónás, nem volna bűnbocsánat! Megposhadna az emberiség bűneinek szennyében. Kétségbeesnék a világ gonosz tettei miatt. Benépesednék a pokol az elkárhozottak millióival. Soha öröm és vigasz nem szállna már azok lelkére, szívébe, akik csak egyszer is súlyosan vétkeztek keresztségük után. Mily jó, mily irgalmas Jézus Szíve! Legyen számomra is ez a szentség a vigasz, az erő, de egyúttal az élet-szentség és a tisztaság forrása is. És ha arra választott ki Jézus Szívének irgalma, hogy én is kiszolgáltatója legyek ennek a nagy szentségnek, akkor tudni fogom, hogy az én kezemben is a gyónás szentségének a lelki megerősítés, a vigasztalás, az irgalom eszközének kell lennie. Így akarom Jézus Szívének irgalmát közvetíteni testvéreimmal; én is az irgalom csatornája akarok számukra lenni, amelyen át a megbocsátás és a könyörület folyik Jézus Szívéből a bűnbánók lelkébe.

„Igy kellett Krisztusnak szenvedni és feltámadni.” Ez a szó ugyanaz, melyet már az emmausi tanítványokhoz is intézett az úton: „Nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az ő dicsőségébe?” (Lk. 24, 26.) Ez Jézus Szíve országának alaptörvénye: csak a szenvedés, csak a kereszttel által mehetünk be dicsőségébe. A vele való boldogító egyesüléshez is csak a kereszt és az önmegtagadás útján juthatunk el. Jézus Szíve apostolának azon az úton kell járnia, amelyen Jézus haladt. „Megmutatom neki, mennyit kell szenvednie az én nevemért.” (Ap. csel. 9, 16.)

De ez a tudat nem csüggeszti el Jézus Szíve apostolát, hanem csak áldozatkészséggel és bátorsággal tölti el, sőt azzal a vágygal is, hogy Jézus Szíve országáért és az ő szeretetéért és tiszteletének terjedéséért minél többet szenvedjen: „Én kész vagyok az Úr Jézus nevéért nemcsak arra, hogy megköttöztessen, hanem hogy meg is haljak.” (Ap. csel. 21, 13.) Erről tanúskodnak az emmausi tanítványok is, akik lelken-dezve mentek vissza Jeruzsálembe, hogy hírül vigyék a többinek, amit Jézus mondott nekik. „Nemde szívünk gerjedez vala bennünk, amint szólott az úton?” A kereszt evangéliuma Jézus Szíve apostola számára az öröm forrása lesz.

III. Nyolc nap múlva megjelent Jézus Tamásnak és mondá neki: „Nyujtsd ki kezedet, és tedd az én oldalamba, és ne légy hitetlen, hanem hívő.” (Jn. 20, 26—27.)

Jézus Szívének érintése életre kelti a kételkedő apostol lelkét. Bár kikötése merész és tiszteletlen volt, mégis az igazi orvosság után vágyódott, mikor Jézus sebeit, és főleg oldalsebét, Szent Szívének sebét érinteni akarta. Jézus Szíve a hit, a bizalom, a szeretet és minden erény forrása. „Senki sem vész el azok közül, akik neki ajánlják és szentelik magukat. Elhárítja róluk az isteni igazságosság minden csapását, és kegyelmébe fogadja őket, hogyha elszakadtak tőle.” Mily kegyesen hívja magához kételkedő apostolát, teljesíti még rendetlen óhaját is, mily megváltói szeretettel szól hozzá, feddi meg őt, és gyógyítja meg hitetlenségétől! Tamás lelke pedig az ő érintésénél új életre kel, és ennek az új életnek első háladala a szó, amely elhagyja ajkát: „Én Uram és én Istenem!” (Jn. 20, 28.) — Jézusom, légy számomra is az üdvösség és a szentség forrása, belőled, Szent Szívedből merítse lelkem a hit, a bizalom és a szent szeretet vizeit! Add, hogy nem látván is higgyek, és nem érezvén is szeressek. Jézus Szíve, hiszek a te szeretetedben! Jézus Szíve, bízom benned! Amen.

III. A CSODÁLATOS HALFOGÁS.

I. Jézus megjelenik tanítványainak, kik halászni mentek, de egész éjjel semmit sem fogtak, és „mondá nekik: Vessétek a hálót a hajónak jobb oldalára, és találni fogtok”. (Jn. 21, 1—6.)

Jézus Szívének segítő kegyelme nélkül semmire sem megy az ő apostola. Sötét éjszakában halász, és mit sem fog. De ha ő jön kegyelmével, akkor a legkeményebb szívek is meglágyulnak, és a halak sokasága özönlik apostolának hálójába. „Beveték azért; és már nem bírták azt kihúzni a halak sokasága miatt.” (Jn. 21, 6.) „Isteni Mesterem tudatta velem, hogy azok, akik a lelkek üdvén fáradoznak, sikerrel fognak dolgozni. Érteni fogják a módját annak, hogy a legkeményebb szíveket is megindítsák, ha gyengéden tisztelik Szent Szívét és azon iparkodnak, hogy tiszteletét mindenütt ajánlják és megalapítsák.” — Úram, a te nevedben kivetem hálomat (Lk. 5, 5.), bízom a te Szent Szíved erejében, hogy nem lesz sikertelen fáradozásom.

II. A szeretett tanítvány megismeri Jézust, Szent Péter pedig a habokba veti magát, hogy Jézushoz menjen. Jézus a parton titokzatos eledellel várja apostolait. (Jn. 21, 7—13.)

Jézus már kora hajnalban a parton áll, és megszólítja tanítványait. De ők nem ismerik meg. Sokszor segít Szent Szívének kegyelme, ha nem is vagyunk annak tudatában. Csak a csodálatos halfogás nyitja meg a szeretett tanítványnak szemét; ő az első, aki Jézust felismeri: „Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meg fogják látni az Istent.” (Mt. 5, 8.) Szent János ismeri fel először az Urat, de Szent Péter megelőzi a buzgóságban. A szeretet túltesz mindenen. Szent János inkább a szemlélődő, Szent Péter a tevékeny szeretet példája. A szemlélődés mutatja meg az utat Jézushoz, a tevékeny akarát visz hozzá, de egyik sem ér el semmit, ha előbb Jézus a parton nem áll, és csodálatos

kegyelmével meg nem nyitja a lélek szemét, és meg nem indítja szívét.

Jézus megvendégeli partraszálló apostolait. Csodálatos kenyérrel és hallal várja őket, de felszólítja, hogy az ő fogásukból is tegyenek hozzá. Az apostolok égi lakomáját Isten kegyelme és saját buzgóságuk készíti. Mily csodálatos Isten az ő szeretetében! Ez a szeretet Jézus Szívében ég.

III. Jézus háromszor kérdezi Szent Pétert: „Szeretsz-e engem?“, és háromszori vallomásra mondja neki: „Legeltesd az én bárányaimat, legeltesd az én juhaimat.“ (Jn. 21, 15—17.)

Az apostoli küldetés előfeltétele a szeretet Jézushoz. És minél magasztosabb a küldetés, annál nagyobb szeretetet követel Jézus attól, akit küld. Szent Pétert Egyházának fejévé és apostoltársainak is pásztorává teszi; azért kérdi tőle: „Jobban szeretsz-e engem ezeknél?“ Minél nagyobb sikert akarok elérni a lelkek mentésében és gondozásában, annál bensőségesebben, alázatosabban és forróbban kell szeretnem Jézust. Szent Péter szeretete lángoló és alázatos. Nincs már semmi sem előbbi elbizakodottságából: „Ha mindnyájan megbotránkoznak is tebenned, én meg nem botránkozom soha!“ (Mt. 26, 33.) Most csak ez a szava: „Uram! te mindent tudsz, te tudod, hogy szeretlek téged.“ És Jézus kilátásba helyezi neki apostoli munkájának legdicsőbb jutalmát, a vértanúhalált Jézus szeretetéért: „Majd ha megöregszel, kiterjeszted kezeidet és más övez fel téged.“ (Jn. 21, 18.) — Jézusom, ez legyen az én apostolságomnak is jutalma: szenvedni és megvettetni érted! Ne az emberek dicséretével, ne vigasszal és külső nagy sikerekkel, hanem kereszteddel és szeretetteddel áldj meg engem, Jézusom! Amen.

IV. JÉZUS MEGJELENIK TANÍTVÁNYAINAK A HEGYEN.

I. „A tizenegy tanítvány Galileába méne ama hegyre, hova Jézus rendelte vala őket. És látván őt, imádák; némelyek pedig kételkedének.” (Mt. 28, 16—17.)

Ez a megdicsőült Jézus imádása. Mily fényes, mily ragyogó istenemberi teste! Hogy sugároznak szentséges sebe! Ki ne imádná téged, dicsőség királya? Szentséges Szíved a fény és a szeretet forrása. Ebből a tüzes kohóból indul ki a tűz, mely lángba borítja a világot, és izzókká lesznek tőle a szívek. „Tűzet jöttem bocsátani a földre: és mit akarok mást, minthogy már felgyulladjon?” (Lk. 12, 49.) Ez Jézus hivatalos megjelenése feltámadása után, melyet tanítványainak még szenvedése előtt megígért. Itt akarja nekik apostoli küldetésüket, missziójukat megadni. De némelyek még mindig kételkednek. Egészen úgy, mint ma, amikor Jézus Szíve tiszteletét még mindig nem ismerik fel a maga jelentőségében, egyszerű ájtatosságnak, sőt a vallásos lelkiület bizonyos ferdeségének, jámbor asszonyoknak való érzelgősségnek tartják, de nem világot reformáló erőnek, nem társadalmi jelentőségű megújulásnak, nem lelket átalakító mennyei energiának. Ennek az ismeretnek közléséért kell fáradozni, küzdeni Jézus Szíve apostolának. Hallom szavadat, amint mondd: „Kit küldjek el?” És szent alázattal mondom: „Itt vagyok én, engem küldj!” (Iz. 6, 8.)

II. „És hozzájuk menvén Jézus, szóla nekik, mondván: Minden hatalom nekem adatott mennyben és a földön. Elmenvén tehát, tanítsatok minden népet.” (Mt. 28, 18—19.)

Ó Jézus, mily csodálatos a te hatalmad! Neked, mint embernek is, alá van vetve az egész mindenség. Akaratoddal, mely szentséges Szívedben honol, kor-

mányzod az egész világot. De Szíved jósága irányítja hatalmad kezét, tartja erősséged jogarát. Van-e okom csüggedni, kételkedni apostoli küldetésem sikerében, ha isteni hatalmat látom, aki küldesz engem. Van-e okom félni az emberek előtt, hogy mint illetéktelen jelenek meg előttük, és hirdetem Szent Szíved szeretetét, ha te küldesz engem, akinek alá vannak vetve a nemzetek és országok fejedelmeikkel és királyaikkal együtt. Van-e okom félni, hogy nem találom meg a helyes szót szívükhöz, mikor te mondd: „Ne legyen rá gondotok, miképen és mit mondjatok; mert adatik nektek azon órában, mit szóljatok”? (Mt. 10, 19.) Van-e okom félni Szent Szíved ellenségeitől, mikor megígérted, hogy „uralkodni fogsz ellenségeid ellenére is”?

Igy küldesz engem Szent Szíved országának terjesztésére. Mily magasztos küldetés, mily fenséges hivatás! Add, hogy méltókép betöltssem! Adj buzgóságot, adj szeretetet, adj alázatosságot, adj áldozatos lelkületet, adj türelmet, adj okosságot, hogy Szívednek méltó apostola legyek! Jézus Szíve, bízom szeretettedben!

III. „Ime én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig.” (Mt. 28, 20.)

Ez az én bizodalمام, Jézusom! Te velem vagy, „nálam nélkül semmit sem tehettek” (Jn. 15, 5), de teveled mindent. — Velem vagy kegyelmeddel, velem vagy jelenléteddel, velem vagy az Oltáriszentségben, velem vagy szívemben, velem vagy testvéreim lelkében, velem vagy örömben, velem vagy bánatban, velem vagy a győzelemben, velem vagy a kudarcban, velem vagy életben és halálban. Te vagy erősségem, Jézusom, te vagy támaszom, amikor gyengeség fog el, és már el akarok esni. Te vagy bölcseségem, amikor szólnom kell. Te vagy vigaszom, mikor csüggedés borul lelkemre. Te vagy ösztönzőm, ha buzgóságom lankad. Te vagy jutalmam, mikor érted dolgozom és munkámba belehalok. Amen.

HARMADIK NAP.

I. JÉZUS SZIVE ORSZÁGA.

I. Látom Jézust, isteni Mesteremet és Királyomat, amint a feltámadás dicsőségétől körülragyogva előttem áll. Őt szent sebe fénylik, mintha őt tündöklő nap lenne. Szent emberségéből mindenünnét lángsugarak törnek elő, főleg imádasraméltó kebléből, mely megnyílik és kitárja előttem forrón szerető és minden szeretetre legméltóbb Szívét.

II. Hallom szózatát, melyet hozzám és az egész világhoz intéz: Akaratom meghódítani az egész világot, és Szent Szívem uralmának alávetni. „Le akarom téríteni az embereket a kárhozat útjáról, ahova a sátán seregestül hajtja őket; azért ki akarom nyilatkoztatni nekik Szívemet, hogy annak isteni kincseivel bőségesen és pazaron meggazdagítsam őket. Akarom, hogy Szívem képét kifüggeszék és magukon viseljék, és pedig szívükön. Bele akarom vésni szeretetemet, meg akarom tölteni azokkal a kegyelmekkel, melyekkel Szívem tele van. Uralkodni akarok a családokon, az iskolákban, a palotákban, az országok fölött. Akarom, hogy Szívem képét a nemzetek zászlaira fessék, hogy azokat győzelmessé tegyem minden ellenség fölött. Ez szeretetem utolsó erőfeszítése, amellyel a megváltás utolsó századaiban az embereknek segítségére akarok sietni.”

„Ha tudnák az emberek, mennyire tetszik nekem ez az ájtatosság, nem volna keresztény, aki tüstént ne gyakorolná azt. Senki sem vész el azok közül, akik Szent Szívemnek ajánlják és szentelik magukat. Bőségesen megáldom mindazokat a helyeket, ahol isteni Szívemnek képét elhelyezik és tisztelik. Egyesítem a megoszlott családokat. Forró szeretetem édes kenetét árasztom mindazokra a közösségekre, melyek Szívemet tisztelik és különös oltalma alá helyezik magukat. Biztos menedékük leszek ellenségeik minden cselvetése ellen, különösen haláluk óráján. Szeretettel fogadom őket, biztosítom üdvösségüket, és gondosko-

dom arról, hogy megszenteljem és naggyá tegyem őket mennyei Atyám előtt oly mértékben, amint fáradozásaikkal szeretetem uralmát a szívekben növelni iparkodnak. Szívembe vésem nevüket, és nem engedem, hogy abból valaha is kitöröltsenek.”

III. Jézusom, hallom szavaidat, hallom ígéreteidet, melyeket Szent Szíved tisztelői és apostolai számára teszel. De elsősorban szereteted, imádandó felséged és az ellened elkövetett sérelmek elhárításának vágya ösztönöznék, hogy magamat fenntartás nélkül és egészen Szent Szíved érdekeinek szenteljem és tiszteletét mindenhol és mindenkor, amennyire csak tehetségem engedi, terjesszem és előmozdítsam. Töltsd be lelkemet isteni Szíved tűzével és világosságával, hogy a felvilágosodott hit és a lángoló szeretet fegyvereivel vívjam a te harcaidat, és Szent Szívedhez vezessek minden lelket, akikkel isteni gondviselésed életem utain összehoz! Tégy apostoloddá és add, hogy amint érted éltem és dolgoztam a földön, úgy Szent Szívedben haljak is meg, és veled örökké együtt legyek az égben. Amen.

II. JÉZUS MENNYBEMENETELE.

I. „Mikor együtt étkezett velük, meghagyá nekik, hogy ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várják be az Atya ígérését: János vízzel keresztelt, ti azonban Szentlélekkel fogtok megkereszteltetni.” (Ap. csel. 1, 4—5.)

Az apostolnak készülnie kell hivatására, fellépésére. Erre inti Jézus tanítványait. Az első előkészület a bensőséges magabaszállás és imádság. Ezt szolgálják a Jézus Szíve lelkigyakorlatok is. Ezekben formálódik Jézus Szívének apostola. Minden apostolnak meg kell telnie a Szentlélekkel. Hő imádságban kell esedeznie a Szentlélek eljöveteleért, Szűz Máriával egyesülten kell imádkoznia, mert ő a kegyelmek közvetítője és a Szentlélek csatornája. Ezt teszik az apostolok: „Mind-

nyájan állhatatosak valának egy szívvel-lélekkel az imádságban Máriával, Jézusnak Anyjával egyetemben." (Ap. csel. 1, 14.) Így készítette elő Isten Szent Szívének nagy apostolait is: „Szentséges Anyám gondjaira bízalak", mondta az Úr szolgálójának, Szent Margitnak, „hogy terveim megvalósítására felneveljen". Szent Margit pedig „arra törekedett, hogy örökre az ő rab-szolgája legyen és kérte őt, fogadja el szolgálatát." Hasonlóképp nevelődött Szűz Mária keblén a Jézus Szíve-tisztelet másik nagy apostola, boldog Kolos. Szűz Mária szent Szívén kell nekem is Jézus Szívének apostolává nevelődnöm.

II. „Miután szólott nekik, fölvetették a mennybe, és ül az Istennek jobbjára felől." (Mk. 16, 19.)

Negyven napig Jézus maga készítette elő tanítványait a Szentlélek eljövételére és apostoli küldetésükre. Szívének iskolájába jártak. Most befejezte tanítását és az Atyához megy, hogy szüntelen könyörögjön értünk. (Zsid. 7, 25.) Szentséges Szívébe zárja őket és felmegy Atyjához, hogy helyet készítsen számukra. (Jn. 14, 2.) De előbb még dolgozniok és szenvedniök kell Jézusért. „Veszitek majd a Szentlélek erejét, és tanúim lesztek a föld határáig." (Ap. csel. 1, 8.)

„Miután ezeket mondotta, szemük láttára fel-emelkedék és felhő vevé fel őt szemük elől." (Ap. csel. 1, 9.) Mily hatalom, mily dicsőség! Angyalok és szentek kísérik őt királyi bevonulásában, és az égben mennyei Atyja várja őt, hogy helyet adjon neki jobbján, és lábaihoz fektesse ellenségeit. „Szólt az Úr az én Uramnak: Ül le jobbam felől, míg én ellenségeidet lábad számolyává teszem. Kinyújtja hatalmas jogarat a Sionból az Úr: Uralkodjál ellenségeid között!" (109. zsolt.) Az ő királysága az igazság és az élet, a szentség és a kegyelem, az igazságosság, a szeretet és a béke királysága. Az ő hatalmában és Szívének túl-áradó kegyelmében bízik minden apostola. Országá dicsőségének szemlélésében gyullad fel minden buzgalma. Szeretetének tüzeiben edződik meg és lesz erőssé minden bátorsága. Jézus Szíve, jöjjön el a te országod!

III. „Miközben nézték őt, ime két férfiú áll meg mellettük fehér ruhában, s ezek mondák: Mit álltok és néztek az égre? Ez a Jézus, aki felvétetett mellőletek az égbe, úgy jön majd el, mint ahogy felmenni láttátok őt az égbe.” (Ap. csel. 1, 10—11.)

Most még nincs itt a pihenés és szemlélődés ideje, mondják az angyalok a tanítványoknak. Övezzétek fel magatokat és menjetek vissza Jeruzsálembe, és várjátok a Szentlelket. Még sok munka, fáradság és szenvedés vár rátok. Még véretekkel kell megkereszteltetnetek, mielőtt fáradozástok és szenvedésetek jutalmát veszitek, és gyümölcseit élvezitek. Akkor majd megpihentek annak a Szívén, akit most felmenni láttatok az égbe. Mert ő „ismét eljön, és magához vesz titeket, hogy ahol ő van, ti is ott legyetek.” (Jn. 14, 3.) Most a szemlélődés csak erőforrás az apostoli életre, de azután a boldogság forrása lesz, melyből az örök élet vizei szöknek. — „Jézus isteni Szíve, add a te erős és hatalmas kegyelmedet, hogy Egyházadban hű gyermeked, a világban tevékeny apostolod, az örökkévalóságban pedig fénylő koronád lehessen.” Amen.

III. A SZENTLÉLEK ELJÖVETELE.

I. „Midőn elérkezett a pünkösdi napja, mindannyian együtt valának ugyanazon helyen, és mindnyájan betelének Szentlélekkel, és beszélni kezdtek különféle nyelveken”, és hirdeték „az Istennek nagytetteit”. (Ap. csel. 2, 1—11.)

Jézus lelke megszállta apostolait. Akik előbb gyengék, gyávák, tudatlanok voltak, most bátrak, erősek és telvék isteni bölcseséggel. Ezt művelte bennük a Szentlélek, a Lélek, mely Jézus Szívéből árad ki a világba. A Szentlélek Jézus Szívének legnagyobb ajándéka a világnak. Elsősorban apostolainak adja. Jézus Szívének tiszteletét mindig a Szentlélek tiszteletével

kell összekötnöm, mert a Szentlélek tanít meg Jézus szeretetére, és ő avat fel Jézus apostolává. Jöjj te, szívek világossága, lelkem édes vendége, töltsd be fényeddel, melegeddel, erősségeddel egész lelkemet és szívemet, hogy Jézus méltó tanítványa és apostola legyek!

II. „Háromezer lélek csatlakozék aznap hozzájuk“, majd ismét ötezer, és „állhatatosan kitarítottak az apostolok tanításában, a kenyértörésnek közösségében és az imádságban.“ (Ap. csel. 2, 41—42.) „A hívők sokaságának pedig szíve-lelke egy volt.“ (Ap. csel. 4, 32.)

Ezek a Szentlélek eljövételének és az apostoli szónak áldásai, gyümölcsei. Nemcsak a hívek száma növekedik csodálatosan, hanem az erények és a szentség virágai és gyümölcsei is sarjadoznak és érnek. Főleg a szeretet és az egység csodálatos, mely a lelkeket egymáshoz fűzi Jézus parancsa szerint, „hogy mindnyájan egyek legyenek“ (Jn. 17, 21), úgyhogy „egyikük sem mond vala semmit sem a magáénak birtokából, hanem mindenük közös vala.“ (Ap. csel. 4, 32.) Ezek a gyümölcsei a Jézus Szíve-tiszteletnek is. Nemcsak terjedése csodálatos, hanem az erény és a szentség csodálatos hatásait is létesíti ott, ahol a lelkek átadják magukat ennek az áhítatnak. Bizonyosság erre a paray-i kis közösség, mely ennek a tiszteletnek bölcsője volt; bizonyosság erre az egész Jézus Szíve-tisztelet története, minden lélek, minden család, minden közösség, ahol ezt az áhítatot buzgón gyakorolják és Jézus Szíve szellemét magukba fogadják. A Jézus Szíve-tisztelet az a nagy gyógyszer, mely korunk betegségeit gyógyítani hivatva van. Hivatva van egyesíteni a családokat, a nemzeteket, a társadalmi osztályokat; hivatva van visszatéríteni az egy akolba a tévelygőket és elszakadtakat; hivatva van kibékíteni az ellenségeket, és egységet teremteni a népek közt. Jézus Szíve, jöjjön el a te országod!

III. „Az apostolok nagy erővel tesznek vala tanúságot Jézus Krisztusnak feltámadásáról” (Ap. csel. 4, 33), és „eltávoznak a főtanácsból örvendezve, mivel méltóknak találtattak, hogy Jézus nevéért gyalázatot szenvedjenek.” (Ap. csel. 5, 41.) És „elmenvén prédikálnak mindenütt, velük együtt munkálkodván az Úr, és a beszédet megerősítvén a kísérő csodajelekkel.” (Mk. 16, 20.)

Senki és semmi sem tudja megakadályozni az apostolok buzgóságát, sem ígéret, sem megfélemlítés, sem fáradság, sem nélkülözés. Jézusért szenvedni legnagyobb örömük és dicsőségük. Prédikációjuknak magva a feltámadt Krisztus, egyedül az ő nevében van üdvösség: „Mert más név nem is adatott az embereknek az ég alatt, amelyben üdvözlünk kellene.” (Ap. csel. 4, 12.)

Ugyanez a buzgóság lelkesítette és ösztönözte a Szent Szív nagy apostolait. Nem féltek sem az ellenség támadásától, sem a megnemértéstől, mellyel még jóbarátok és jámbor emberek, sőt előljárók részéről is találkoztak. Semmiféle emberi tekintet nem ismertek, ahol Jézus Szíve érdekeiről és dicsőségéről volt szó. Felemésztették magukat szolgálatában.

„Kiválasztott edényem ő nekem, hogy hordozza nevemet a pogányok, a királyok és Izrael fiai előtt” (Ap. csel. 9, 15), mondta Jézus Ananiásnak Saulról. És a megtért Saul elvitte az ő nevét és evangéliumát a föld határáig, a királyok széke elé, pogányokhoz és zsidókhoz. Ő és apostoltársai buzgósága által csodálatosan terjedt el Jézus nevének evangéliuma az egész világon. Ily csodálatos volt a Szent Szív tiszteletének terjedése is minden akadály ellenére, és csodálatos volt az áldás, mely ebből a tiszteletből fakadt. Itt is csodajelek követték ennek az evangéliumnak hirdetését. Városok és országok, kórházak és egyetemek ajánlják fel magukat neki, ott díszleg a zászlókon, és uralkodik a szárazföld és tenger fölött, templomok épülnek tiszteletére, és szobrai a hegyek ormáról hirdetik szeretetének birodalmát. Mert ő „ünnepélyes pompával óhajt

a fejedelmek és királyok házába bevonulni", és „óhaja, hogy Szívének képét a zászlókra fessék és a fegyverekre véssék, hogy azokat minden ellenség fölött győzedelmesekké tegye."

Jézus Szent Szíve, íme ez a nagy gondolat és vágy hevíti szívemet, hogy a te szereteted birodalmát terjesszem az egész világon! Add, hogy minden alkalmat, minden pillanatot felhasználjak dicsőséged, tiszteleted és szent érdekeid előmozdítására! Add, hogy buzgóságom soha se lankadjon; adj alázatosságot a sikerben, adj lelki erőt a sikertelenségben, bátorságot és kitartást a nehézségekben, adj áldást minden szavamra és tettemre, öntsд kegyelmed erejét a lelkekbe, hogy szavamra fogékonyak és követésére erősek legyenek! Amen.

Ma elkészíttem tervemet, hogyan akarok Jézus Szíve országának terjesztésében szóval, tettel és frással közreműködni.

IV. A SZENT SZÍV MEGDICSŐÜLÉSE.

Ez az elmélkedés mint a lelkigyakorlat befejezője arra szolgál, hogy lelkem elé állítsa a Szent Szív dicsőségét és szeretetreméltóságát az égben, és előkészítsen a teljes átadásra és felajánlásra, mellyel a lelkigyakorlat lezáródik.

Szemlélem a Szent Szívet lángtrónuson, amint az angyalok és szentek nagy sokasága körülveszi, áldja és dicsőíti e szavakkal: „A szeretet győz, a szeretet élvez, a Szent Szív szeretete boldoggá tesz!"

Kérem a boldogságos Szűzet és Szent Józsefet, hogy közbenjárásukra megismerjem a Szent Szív végtelen szeretetreméltóságát, és kezeik által örök szolgálatra felajánljam magamat neki.

1. „Láték, és hallám sok angyal szavát a trón körül, s az élőlényekét és a vénekét, és számuk ezernyi vala, kik nagy szóval mondták: Méltó a Bárány, aki megöletett, hogy övé legyen a hatalom és istenség és bölcsesség és erő és tisztelet és dicsőség és áldás! És minden teremtmény, mely az égben van és a földön és

a föld alatt, és amely a tengeren és abban van, mind-ezeket hallám, amint mondták: A trónon Ülőnek és a Báránynak áldás és tisztelet és dicsőség és hatalom örökkön-örökké!" (Jel. 5, 11—13.)

Ez a Bárány megdicsőülése, akinek Szívéből fakadnak a megváltás és a kegyelem árai, melyek elöntik az egész világot és a lelkek nagy sokaságát. Ebből a forrásból folyik minden kegyelem és áldás és szeretet az egész mindenségbe. Ebben a Szívben lakozik az istenség egész teljessége, a bölcsesség titokzatos mélysége és az erények egész kincstára. Minden jó és szép és nagy, amit a világon a teremtményekben szétszórva találok, az itt mint forrásban és központban egyesül. Ez a Szív az igazságosság és szeretet tárháza, a szeretet tüzes kohója, minden szív királya és központja, az élet és a szentség forrása, minden vigasztalás kútfeje, békességünk és engesztelődésünk, életünk és feltámadásunk, a benne bízók reménye, a benne meghalók üdvössége, az örök halomok kívánsága és a szentek gyönyörűsége. Ez a Szív Isten ígéjével személyes egyesülésben élő, végtelen fölségű Szív, Istennek szent temploma és a magasságbelinek hajléka, minden dicséretre és szeretetre legméltóbb Szív, amelynek bőségéből mindannyian merítettünk.

Leborulok előtted és áldalak, szeretlek és imádlak, Üdvözítőmnek végtelenül szerető és szeretetre legméltóbb Szíve, és felajánlom magam neked örök szolgálatra! Fogadd értelmemet, fogadd akaratomat, fogadd ajkamat és nyelvemet, fogadd kezemet és lábamat, fogadd egész valómat, fogadd szívemet! Mindent átadok neked, a te szolgálatodra és tiszteletedre szentelek mindent, örök hűségben és szeretetben!

II. „Boldogok, akik megmossák ruhájukat a Bárány vérében, hogy hatalmuk legyen az élet fája fölött és a kapukon át bemenjenek a városba!" (Jel. 22, 14.)

Jézus Szívének szeretete, az engesztelés, a bizalom az, ami lelkünket tisztára mossa az ő vérében. Ez a tisztaság a kegyelmi állapot, melyet számunkra Szent Szívének buzgó tisztelete biztosít. Hatalmunk lesz az élet fája fölött itt a földön az Oltáriszentség élvezete által, a túlvilágon pedig a mennyei boldogság örökké tartó gyönyörűségében. Jézus Szívének tisztelete az üdvösség legbiztosabb útja, mert ő nem engedi elveszni azokat, akik magukat neki szentelik. Legrövidebb és legbiztosabb útja az életszentségnek, mely a mennyei kapukon át elvezet az örök dicsőség honába. A lanya lelkek buzgókká válnak, a buzgók nagy tökéletességre emelkednek. Azoknak, akik a lelkek megmentésén dolgoznak, oly erőt ad, hogy a legmegrögzöttebb bűnösöket is megtérítik. A bűnösök az ő Szívében az irgalom tengerére találnak. Buzgóságuk mértéke szerint megszenteli azokat, akik az ő tiszteletét terjesztik.

Jézusom legszentebb Szíve, élet és szentség és minden kegyelem forrása, neked ajánlom fel és szentelem magamat egészen, fenntartás nélkül és örökre. A tied legyen minden külső és belső javam, testem és lelkem, életem és halálom, minden gondolatom, szavam és cselekedetem, minden jótettem és érdemem, minden vágyam és törekvésem, mindazok, akiket gondjaimra bízál, vagy akik rólam gondoskodnak, rokonaim, jótevőim és barátaim, akikért dolgozom, és akik értem fáradoznak, mindez a tied legyen, oltalmadba ajánlom őket és neked szentelem, a te szolgálatodra és nagyobb dicsőségedre használom, vedd el, vagy gyarapítsd mindazt, amim van, hogy mindenben és mindenkor csak te légy egyedüli kincsem, legfőbb javam és osztályrészem örökre!

III. „Boldogok, akik a Bárány menyegzői lakomájára hivatalosak! Örvendezzünk és vigadjunk, és adjuk meg neki a dicsőséget, mert eljött a Bárány menyegzője és jegyese felkészült!” (Jel. 19, 9. 7.)

Ez a te tisztelőidnek jutalma, Jézusom édes Szíve! Veled együtt örvendenek, téged dicsőítenek, és általad

és veled a mennyei Atyát az egész örökkévalóságon át. „En a szomjazónak az élet vizének forrásából adok ingyen. Aki győzelmes lesz, az övé leszen mindez, és én neki Istene leszek, és ő nekem fiam leszen.” (Jel. 21, 7.) „És az Isten majd letöröl szemükről minden könnyet, és halál nem leszen többé, sem gyász, sem jajgatás, sem fájdalom nem leszen többé, mert az elsők elmúltak.” (Jel. 21, 4.) „És látni fogják az ő arcát és homlokon lesz az ő neve. És éjszaka nem leszen többé, és nem szorulnak szövétnek fényére, sem napfényre, mert az Úr, az Isten világosítja meg őket, és uralkodni fognak örökkön-örökké.” (Jel. 22, 4–5.)

Jézusom, mily boldogság a te nevedet homlokon viselni és veled örökké együtt lenni! Szent Szíved lesz ott világosságom, napom, melegem, ételem és italom, pihenésem és szerelmem, minden kincsem és boldogságom. Ott valósulnak meg rajtam ígéreteid örökre, melyeket Szíved tisztelőinek tettél. Ez a jutalom és főleg a te emésztő szereteted sugallják nekem azt az elhatározást, hogy magamat végleg és visszavonhatatlanul szentséges Szívednek szenteljem. Fogadd tehát szentséges Anyád szeplőtelen Szíve és az ő jegyese, Szent József kezei által, akit atyádnak neveztél, felajánlásomat, mellyel most fenntartás nélkül és örökre szentséges Szívednek szentelem magamat:

Isteni Üdvözítőm, Királyom és égi Jegyesem, imádó, hálás és engesztelő szeretettől indítva, teljes bizalommal odaadom és felajánlom magamat szentséges Szívednek mindenestül, ami csak vagyok és amivel rendelkezem, és egészen a te Szíved szolgálatára, követésére, országának terjesztésére és szent érdekeinek előmozdítására szentelem magamat és a legbensőbbben egyesülök veled. Akaratomat, értelmemet, minden képességemet és egész valómat birtokba adom neked, hogy feltétlen és korlátlan tulajdonjoggal rendelkezéssel föllöttem, és kérlek, fogadd el szívemet visszavonhatatlanul égő áldozatul, melyet szeretetem oltárán neked felajánlok Szentlelked egységében Atyád dicsőségére. Amen.

Mennyei Atyám, felajánlom neked szeretett Fia-
dat, Jézust, és őbenne, ővele és őáltala önmagamát
Szent Szívének minden szándékára és az összes terem-
mények nevében. Amen.

Jézus Szíve, jöjjön el a te országod!

TARTALOMJEGYZÉK.

Előszó	5
Utasítások	8

ALAPVETÉS.

Jézus Szíve tiszteletének alapjai	11
---	----

Első nap.

I. Hit	11
II. Remény	12
III. Szeretet	12
IV. Követés	13

Második nap.

I. Kegyelem	14
II. Önmegtagadás	14
III. Krisztus-követés	15
IV. Testi szív	15

LELKI MEGTISZTULÁS.

Jézus Szívének tanítása az örök igazságokról	21
--	----

Első nap.

I. A főparancs	21
1. Egy a te Istened	21
2. Szeresd őt	22
3. Imádd őt és szolgálj neki	22
II. Az egy szükséges	23
1. Milyen út vezet az üdvösségre?	23
2. Egy a szükséges	25
III. Ne gyűjtsetek magatoknak földi kincseket	26
1. Nem lehet két úrnak szolgálni	26
2. Ahol kincsed van, ott van szíved	26
3. Keressétek Isten országát	27

4. Nehéz üdvözülni a gazdagnak	28
5. Legyetek mint a kisdedek	28
IV. Illik teljesítenünk minden igazságot	29
1. Nagylelkűség Isten szolgálatában	29
2. Hűség a kicsiben	29
3. Példa	30
4. Önzetlenség	31
5. Szilárd alap	31

Második nap.

I. A szőlőművesek	32
1. Az élet órái	32
2. A nagy fizetési nap	33
II. Az öt talentum	34
1. Vagyonkiosztás	34
2. Kamatoztatás	34
3. Számadás	35
III. A királyi menyegző	35
1. A király hívása	35
2. A menyegzői ruha	36
IV. A jó és a rossz szív	37
1. A lélek talaja a szív	37
2. Az útféli-szív, köszikla-szív, tövises-szív	38
3. A jó föld-szív	39

Harmadik nap.

I. A jó és a rossz fa	39
1. A jó és a rossz fa termése	40
2. A jó és a rossz fa sorsa	40
II. A szívtelen szolga	41
1. A szolga adóssága és a király nagylelkűsége	41
2. A szolga kegyetlensége	41
3. A szolga bűnhődése	42
III. A pokol	43
1. Milyen út vezet a pokolba?	43
2. A kárhozat ítélete	43
3. Mi a pokol?	45
IV. A dúsgazdag és a koldus Lázár	46
1. Mily ellentétes a dúsgazdag és a koldus Lázár élete	46
2. Mily ellentétes a dúsgazdag és a koldus Lázár halála	47
3. Mily ellentétes a dúsgazdag és a koldus Lázár örök sorsa	47

Negyedik nap.

I. A halál	48
1. Az élet napja és a halál éjszakája	48
2. Az éber szolga	49
3. Az esztelen ember	49
II. A várakozó szolgák	50
1. A földi élet jelentősége	50
2. A jó szolga jutalma	50
3. A gonosz szolga büntetése	51
4. A számadás mértéke	51
III. Az okos és a balga szűzek	52
1. Élet	52
2. Halál	53
3. Ítélet és örökkévalóság	53
IV. A világ vége és az utolsó ítélet	54
1. A világitélet előjelei	54
2. A bíró megjelenése	55
3. Az ítélet	55

Ötödik nap.

I. A terméketlen fügefa	56
1. A fügefa a szőlőkertben	56
2. A gazda panasza	57
3. A vincellér könyörülete	57
II. A tékozló fiú	58
1. Eltévelyedése	58
2. Nyomora	59
3. Magábatérése	59
4. Fogadtatása	60
5. Az öröm lakomája	60
III. Az elveszett juh	61
1. Az eltévedt juh	61
2. A jó pásztor keresi az eltévedt bárányt	61
3. Vállára veszi és visszahozza	62
Jézus Szívének irgalma a bűnösök iránt	63
I. Magdolna megtérése	63
II. A házasságtörő nő	65

Hatodik nap.

I. Szent Péter bűne és megtérése	66
II. A jobb lator	67
III. A naimi ifjú	69
IV. A bélpoklos meggyógyítása	70

V. A harmincnyolc éves beteg	71
VI. A vakok gyógyítása	73

KÖVETÉS.

Jézus Szent Szívének követése	77
Alapvető elmélkedés	77

Első nap.

I. Az Ige megtestesülése	78
II. Szűz Mária látogatása	80
III. Jézus születése	82

Második nap.

I. A pásztorok meghívása	84
II. Jézus bemutatása	87
III. A napkeleti bölcsek meghívása	89
IV. A 12 éves Jézus	90

Harmadik nap.

I. Názáret titka	92
II. Jézus növekedék	94
III. Engedelmes vala nekik	96
IV. Jézus elhagyja Názáretet és a Jordánhoz megy	98

EGYESÜLÉS.

Egyesülés Jézus Szent Szívével. (I. rész.)	105
Alapvető elmélkedés	105

Első nap.

I. Az apostolok meghívása	106
II. A kánai menyegző	109
III. A hegyi beszéd	111

Második nap.

I. Jézus és a szamariai nő	113
II. A jó pásztor	116
III. A gazdag ifjú	117
IV. Márta és Mária	119

Harmadik nap.

I. A kenyérszaporítás	121
II. A tengeri vihar	123
III. Jézus jár a hullámokon	124
IV. Az élet kenyere	126

Negyedik nap.

I. Szűz Mária élete Jézus távozása után . . .	129
II. Jézus színeváltozása	130
III. Lázár feltámasztása	133
IV. Jézus Betániában	138
Egyesülés Jézus Szent Szívével (II. rész.)	141
Jézus bevonulása Jeruzsálembe	141
Alapvető elmélkedés	144

Első nap.

I. Az utolsó vacsora	145
II. Jézus a nagy szőlőtő	149

Második nap.

I. A Szent Szív az Olajfák-hegyén	151
II. Jézus a főpapok előtt	154
III. Jézus Pilátus és Heródes előtt	156
IV. Ecce homo	158

Harmadik nap.

I. Jézus a keresztúton	161
II. A kereszt	162
III. Jézus Szíve megnyílik a kereszten	166
IV. A fájdalmas Anyának Szíve	168

APOSTOLI LEKÜLET.

Jézus Szent Szívének apostolsága	173
Alapvető elmélkedés	174

Első nap.

I. Jézus feltámadása	176
II. A szent asszonyok a sírnál	177
III. Magdolna, az apostolok mesternője	179

Második nap.

I. Az emmausi tanítványok	182
II. Jézus megjelenik az utolsó vacsora termében . .	185
III. A csodálatos halfogás	188
IV. Jézus megjelenik tanítványainak a hegyen . . .	190

Harmadik nap.

I. Jézus Szíve országa	192
II. Jézus mennybemenetele	193
III. A Szentlélek eljövetele	195
IV. A Szent Szív megdicsőülése	198

